

Cynllun Blynyddol Drafft 2013/14

Ymgynghoriad

Dyddiad cyhoeddi:

19 Rhagfyr 2012

Dyddiad cau ar gyfer ymatebion:

22 Chwefror 2013

Cynnwys

Adran

1	Crynodeb gweithredol	1
2	Deall y farchnad cyfathrebu nawr ac yn y dyfodol	7
3	Strategaeth, dibenion strategol a dulliau gweithredu cyffredinol	18
4	Blaenoriaethau drafft ar gyfer 2013/14	31
5	Meysydd gwaith eraill ar gyfer 2013/14	45
6	Gwaith rhaglenni a gwasanaethau i randdeiliaid	58
7	Darpar feysydd gwaith a blaenoriaethau tymor hwy	63
8	Cyflawni ein dyletswyddau a gwerth am arian	66
9	Agwedd Ofcom at reoleiddio a mentrau symleiddio diweddar	68

Tudalen

Atodiad

1	Ymateb i'r ymgynghoriad hwn	74
2	Egwyddorion ymgynghori Ofcom	77
3	Dalen cyflwyno ymateb i'r ymgynghoriad	78

Tudalen

Adran 1

Crynodeb gweithredol

Mae Cynllun Blynyddol Drafft Ofcom yn rhoi ein rhaglen waith ar gyfer 2013/14

- 1.1 Mae'r Cynllun Blynyddol drafft hwn yn rhoi dibenion strategol, blaenoriaethau arfaethedig a rhaglen waith Ofcom ar gyfer y deuddeg mis rhwng 1 Ebrill 2013 a 31 Mawrth 2014.
- 1.2 Rydym yn annog y rheini sydd â diddordeb yng ngwaith Ofcom i ymateb i'r ymgynghoriad hwn erbyn 22 Chwefror 2013. Bydd eich sylwadau yn ein helpu i gyfrannu at ddatganiad ein Cynllun Blynyddol Terfynol ar gyfer 2013/14, a gyhoeddir mewn da bryd ar gyfer dechrau'r flwyddyn ariannol nesaf ym mis Ebrill 2013.

Ein dibenion strategol sy'n tywys ein blaenoriaethau drafft ar gyfer y flwyddyn i ddod

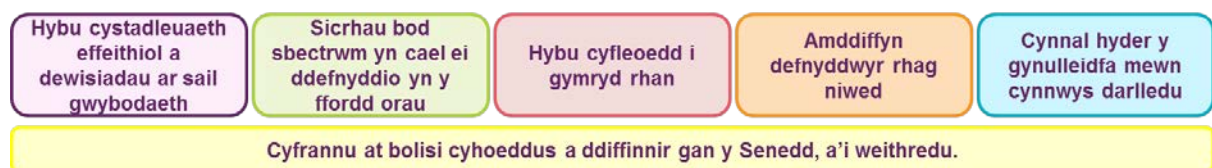
- 1.3 Prif ddyletswyddau Ofcom yw hybu buddiannau dinasyddion mewn perthynas â materion sy'n ymwneud â chyfathrebu a hybu buddiannau defnyddwyr mewn marchnadoedd perthnasol, pan fo'n briodol drwy hybu cystadleuaeth. O ran post, ein prif ddyletswydd yw sicrhau bod gwasanaeth post cyffredinol yn cael ei ddarparu. Pan fyddwn yn cyflawni ein swyddogaethau mewn perthynas â gwasanaethau post, rhaid i ni roi blaenoriaeth i'r brif ddyletswydd hon mewn post os ydym yn credu ei bod yn gwrthdaro â'n prif ddyletswyddau.
- 1.4 Rydym wedi diffinio strategaeth gyffredinol sy'n rhoi'r elfennau hynny rydym yn credu sy'n allweddol i sicrhau manteision i ddefnyddwyr ac i ddinasyddion yng ngoleuni'r dyletswyddau hyn:

Strategaeth Ofcom

Byddwn yn gweithio ar ran defnyddwyr a dinasyddion drwy hybu cystadleuaeth effeithiol, dewisiadau ar sail gwybodaeth a'r cyfle i gymryd rhan mewn ystod eang o wasanaethau cyfathrebu, gan gynnwys y post. Byddwn yn sicrhau bod sbectrwm yn cael ei ddefnyddio yn y ffordd orau, drwy fecanweithiau marchnad pan fo'n bosibl a chamau rheoleiddio pan fo angen. Byddwn yn rhoi diogelwch cymesur i ddefnyddwyr ac yn helpu i gynnal hyder cynulleidfaoedd mewn cynnwys a ddarlledir. Byddwn yn cyfrannu at bolisi cyhoeddus a ddiffinnir gan y Senedd, gan gynnwys darlledu gwasanaeth cyhoeddus o ansawdd uchel a lluosogrwydd perchnogaeth o'r cyfryngau.

Er mwyn cyflawni'r nodau hyn byddwn yn ymgynghori, yn dryloyw ac yn gymesur. Byddwn yn cael gwybodaeth drwy ymchwil a gwybodaeth o ansawdd uchel a byddwn yn rhannu hynny'n eang. Byddwn yn ystyried amrywiaeth y DU a'i gwledydd. Byddwn yn ceisio bod yn arloesol, yn ymatebol ac yn effeithiol ym mhopeth a wnawn.

- 1.5 Yn ogystal â'r datganiad strategaeth hwn, mae egwyddorion rheoleiddio Ofcom¹ yn dal yn berthnasol, gan gynnwys:
- Bydd Ofcom yn gweithredu gyda gogwydd yn erbyn ymyrryd, ond â pharodrwydd i ymyrryd yn gadarn, yn ddiymdroi ac yn effeithiol pan fydd angen;
 - Bydd Ofcom yn ceisio sicrhau bod ei ymyriadau ar sail tystiolaeth, yn gymesur, yn gyson, yn atebol ac yn dryloyw o ran ystyriaeth ac o ran canlyniadau; a
 - Bydd Ofcom bob amser yn ceisio defnyddio'r mecanweithiau rheoleiddio lleiaf ymwithol er mwyn cyflawni ei amcanion polisi.
- 1.6 Eleni, rydym wedi mireinio ein dibenion strategol, a sefydlwyd yn wreiddiol yn 2011/12, i adlewyrchu ein strategaeth a fframio ein rhaglen waith dros y blynyddoedd nesaf.

- 1.7 Mae gan Ofcom strategaeth ehangach mewn perthynas â dinasyddion – nid cefnogi polisi cyhoeddus yw'r unig ffordd rydym yn cyflawni ein dyletswyddau yn y maes hwn. Bydd ymyriadau a gweithredoedd penodol er budd dinasyddion yn parhau i gael eu lledaenu ar draws ein holl ddibenion strategol yn hytrach na disgyn o dan ein swyddogaeth o gyfrannu at a gweithredu polisi cyhoeddus a ddiffinnir gan y Senedd.
- 1.8 Mae rhaglen waith Ofcom ar gyfer 2013/14 yn seiliedig ar y dibenion strategol hyn, ac yn cyfrannu ati y mae:
- blaenoriaethau'r llynedd a'n cynnydd yng nghyswllt y rhain;
 - datblygiadau ehangach yn y farchnad, gan gynnwys newid yn nefnydd defnyddwyr o wasanaethau cyfathrebu;
 - newidiadau deddfwriaethol i'n dyletswyddau; a
 - meysydd lle mae Ofcom yn darparu arbenigedd technegol ac arbenigedd am y diwydiant i gynghori'r llywodraeth.

Rydym wedi cyflawni nifer o flaenoriaethau o 2012/13 ac wedi symud ymlaen gyda nifer o rai eraill

- 1.9 Mae Cynllun Blynyddol 2013/14 yn cynnwys nifer o flaenoriaethau rydym eisoes wedi'u cyflawni neu byddwn wedi gwneud erbyn diwedd y flwyddyn ariannol 2012/13. Mae'r rhain yn cynnwys:
- **Cyflawni gwarantau sbectrwm y Llywodraeth ar gyfer Gemau Olympaidd a Gemau Paralympaidd 2012 Llundain** – roedd Ofcom wedi llwyddo i gyflawni'r gwarantau sbectrwm ar gyfer y Gemau Olympaidd a Pharalympaidd gan amharu cyn lleied â phosibl ar ddefnyddwyr a gwylwyr.

¹ <http://www.ofcom.org.uk/about/what-is-ofcom/statutory-duties-and-regulatory-principles/>

- **Arwerthiannau bandiau sbectrwm 800 MHz a 2.6 GHz** – yn ddiweddar roedd Ofcom wedi dechrau'r broses ymgeisio ar gyfer yr arwerthiant 4G sydd ar y gweill a gaiff ei gynnal dros ychydig o wythnosau o fis Ionawr 2013 ymlaen. Dyma fydd y rhyddhau sbectrwm pwysicaf ers nifer o flynyddoedd ar gyfer diwallu gofynion defnyddwyr am wasanaethau di-wifr. Mae'r ddau fand yn gwneud 250 MHz o sbectrwm symudol ychwanegol, o'i gymharu â'r 333 MHz sy'n cael ei ddefnyddio heddiw.
- **Pennu anghenion defnyddwyr post** - ym mis Hydref cyhoeddodd Ofcom ddogfen ymgynghori ar anghenion rhesymol defnyddwyr mewn perthynas â'r farchnad ar gyfer darparu gwasanaethau post yn y Deyrnas Unedig, a bydd datganiad llawn yn dilyn erbyn diwedd 2012/13.
- **Sicrhau cystadleuaeth effeithiol yn y marchnadoedd ffôn llais a chysylltedd busnes** – ym mis Mehefin 2012 ymgynghorodd Ofcom ar gynigion i hybu cystadleuaeth ym maes darparu llinellau ar les yn y DU. Byddwn yn cyhoeddi ein penderfyniad terfynol yng ngwanwyn 2013. Yn 2012 roeddem hefyd wedi dechrau adolygu'r farchnad ar gyfer cychwyn galwadau a therfynu galwadau llais llinell sefydlog a byddwn yn cyhoeddi cynigion ymgynghori yn gynnar yn 2013. Ein nod yw cwblhau'r adolygiad hwn erbyn mis Medi 2013.
- **Asesu'r gwasanaethau cyfathrebu a ddarperir yn y gwledydd** – yn Ch4 2012/13 byddwn yn cyhoeddi adroddiad a fydd yn astudio daearyddiaeth economaidd gwasanaethau cyfathrebu yn y DU ac ym mhob un o'r gwledydd.
- **Cyngor cyson i'r Llywodraeth ar fesur lluosogrwydd yn y cyfryngau a chyfrannu at Ymchwiliad Leveson** – roedd Ofcom wedi cyflwyno dau adroddiad i'r Ysgrifennydd Gwladol yn cynghori ar ddulliau o fesur lluosogrwydd yn y cyfryngau. Roeddem hefyd wedi cyflwyno tystiolaeth a darparu cyngor i ymchwiliad Leveson ar faterion sy'n cynnwys modelau ar gyfer rheoleiddio'r cyfryngau. Dan ein dyletswyddau lluosogrwydd yn y cyfryngau roeddem hefyd wedi cwblhau prawf budd cyhoeddus ar Global Radio yn prynu GMG Radio.

1.10 Rydym wedi symud ymlaen yn sylweddol gyda nifer o faterion eraill hefyd ond byddant yn cael eu trosglwyddo ymlaen i'r flwyddyn ariannol nesaf:

- clirio sbectrwm yn amserol yn 800 MHz a 2.6 GHz er mwyn gallu rhoi dyfarniadau newydd, gan liniaru materion sy'n ymwneud â chydodolaeth;
- hybu dewis effeithiol i ddefnyddwyr drwy sicrhau bod gwybodaeth glir ar gael am bris ac ansawdd gwasanaethau;
- datblygu a gweithredu polisiau a fydd yn ei gwneud yn haws newid rhwng darparwyr cyfathrebu;
- sicrhau darpariaeth y gwasanaeth post cyffredinol; a
- gweithredu darpariaethau sy'n ymwneud â thorri hawlfraint ar-lein yn Neddf yr Economi Ddigidol 2010.

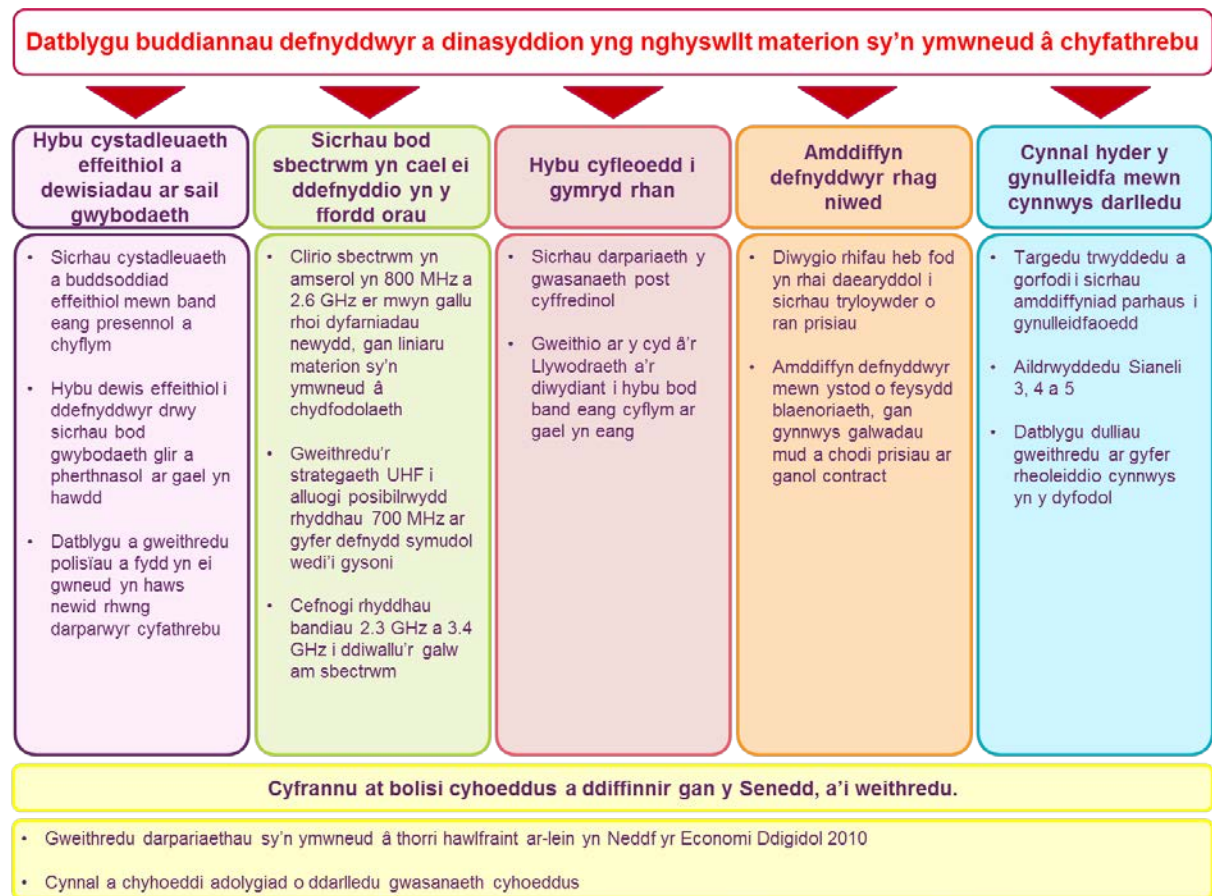
Mae'r sector cyfathrebu'n dal i ddatblygu'n gyflym ac mae'n herio ein dull o reoleiddio

- 1.11 Mae cyfathrebu wrth galon bywyd pob un ohonom ac mae'n chwarae rhan economaidd a diwylliannol bwysig hefyd. Mae'r sector cyfathrebu'n galluogi cyfranogiad a chydlynad cymdeithasol yng nghymdeithas y DU. Ar ben hynny mae'r sector yn gwneud cyfraniad uniongyrchol sylweddol at yr economi (yn 2011 roedd referniw diwydiant cyfathrebu'r DU yn £53.3bn²) ac mae'n helpu twf y DU yn anuniongyrchol drwy fwy o gynhyrchiant busnes, mynediad gwell at farchnadoedd a llif gwybodaeth sy'n gynt ac o ansawdd gwell.
- 1.12 Mae ymddygiad defnyddwyr a thechnolegau newydd yn ysgogi newid yn y farchnad ac mae angen i Ofcom sicrhau bod ei waith yn adlewyrchu'r datblygiadau hyn, ac yn ymateb iddynt, gan gynnwys:
- **Y cynnydd parhaus mewn argaeledd band eang cyflym a'r nifer sy'n ei fabwysiadu** – ym mis Mawrth 2012 roedd gwasanaethau band eang cyflym BT a Virgin Media ar gael i oddeutu 65% o gartrefi'r DU. Roedd hyn saith pwynt canran yn uwch na'r flwyddyn flaenorol, yn bennaf o ganlyniad i waith BT yn parhau i gyflwyno ffibr-i'r-cabinet. Ddiwedd mis Mawrth 2012 roedd 1.4 miliwn o gysylltiadau band eang cyflym yn y DU; sef 6.6% o'r holl gysylltiadau.
 - **Y cynnydd yn y nifer sydd â dyfeisiau wedi'u cysylltu** – roedd nifer yr oedolion yn y DU a oedd yn berchen ar ffôn deallus wedi codi i 39% yn Ch1 2012, a oedd 12 pwynt canran yn uwch na 2011. Roedd bod yn berchen ar gyfrifiadur llechen wedi codi i 11% o gartrefi'r DU, a oedd wedi codi 9 pwynt canran o un flwyddyn o'r llall, ac mae'n 19% erbyn hyn yn barod, ac mae bod yn berchen ar deledu wedi cysylltu yn dal yn 5% o'r cartrefi sydd â theledu.
 - **Cynnydd yn y galw am ddata symudol** - o ganlyniad i'r doreth o ddyfeisiau sydd wedi'u cysylltu a newidiadau yn ymddygiad defnyddwyr, ar gyfartaledd roedd pobl yn treulio 2.1 awr y mis yn defnyddio gwasanaethau data symudol yn 2011, 25 munud y mis (24.7%) yn fwy na 2010, ac mae faint o ddata sy'n cael ei ddefnyddio wedi mwy na dyblu dros y 18 mis hyd at fis Ionawr 2012.

Ein blaenoriaethau arfaethedig ar gyfer 2013/14

- 1.13 Yn ystod y flwyddyn ariannol nesaf byddwn yn canolbwyntio'n bennaf ar y meysydd blaenoriaeth yn Ffigur 1. Bydd rhai o'n meysydd blaenoriaeth o raglen waith y llynedd yn parhau yn ystod 2013/14, ochr yn ochr â nifer o feysydd gwaith newydd.
- 1.14 Byddwn yn asesu a fydd ein blaenoriaethau arfaethedig ar gyfer 2013/14 wedi'u cyflawni'n llwyddiannus yn erbyn y canlyniadau cadarnhaol yr ydym yn ceisio'u sicrhau i ddinasyddion a defnyddwyr. I gyflawni hyn, rydym wedi pennu canlyniadau interim a therfynol ar gyfer pob un o'n blaenoriaethau (gweler tudalennau 40 a 41) a byddwn yn mesur ein cynnydd at gyflawni'r rhain yn ein Hadroddiad Blynyddol.

² Adolygiad Ofcom o'r Farchnad Gyfathrebu 2012

Ffigur 1: Blaenoriaethau arfaethedig Cynllun Blynyddol drafft 2013/14

- 1.15 Yn ogystal â'r blaenoriaethau hyn, byddwn yn ymgymryd ag amrywiaeth o waith arall fel rhan o'n rhaglen 2013/14 (a drafodir yn Adran 5), gan adlewyrchu ein cyfrifoldebau a'n dyletswyddau statudol. Byddwn hefyd yn parhau i ddarparu gwasanaethau eraill i randdeiliaid, megis trwyddedu mynediad i'r sbectrwm radio (mae'r manylion yn Adran 6). Byddwn yn darparu'r gwasanaethau hyn yn y ffordd fwyaf effeithlon ac effeithiol bosibl.
- 1.16 Byddwn hefyd yn parhau i ymateb i faterion newydd, pryderon sy'n effeithio ar ddefnyddwyr ar draws y DU, a cheisiadau newydd y llywodraeth, gan ganolbwyntio ar y meysydd hynny lle gallwn wneud y gwahaniaeth mwyaf.
- 1.17 Yn ogystal ag ymateb i geisiadau gan y Llywodraeth a'i helpu i weithredu ei pholisïau ym maes cyfathrebu, byddwn hefyd yn helpu llywodraethau gwledydd y DU i sicrhau bod manteision ar gael i ddefnyddwyr ac i ddinasyddion ar draws ac yn holl wledydd y DU.
- 1.18 Am y tro cyntaf eleni byddwn yn cynnwys rhestr o feysydd posibl a fydd yn berthnasol i Ofcom yn y dyfodol. Mae'r meysydd hyn yn cynnwys blaenoriaethau posibl i'r dyfodol ar gyfer y sefydliad a materion a fydd yn dod i'r fei y bydd yn rhaid i Ofcom lunio barn yn eu cylch yn y dyfodol o bosibl. Bydd Ofcom yn dal i gadw llygad ar y ddau faes, ond mae'n rhy gynnar cynnal gwaith yng Nghynllun Blynyddol y flwyddyn nesaf.

Cwestiynau'r ymgynghoriad

1.19 Rydym yn chwilio am safbwyntiau gan ein holl randdeiliaid ynghylch ein blaenoriaethau arfaethedig a'n rhaglen waith ar gyfer 2013/14. Yn benodol, byddai'n ddefnyddiol petai modd i chi ystyried y cwestiynau canlynol:

- Beth yw eich safbwyntiau chi ynghylch blaenoriaethau arfaethedig Ofcom ar gyfer 2013/14?
- Beth eich safbwyntiau chi ynghylch meysydd gwaith arfaethedig Ofcom ar gyfer 2013/14?

1.20 Gweler Atodiad 1 i gael manylion ynghylch sut mae ymateb i'r ymgynghoriad hwn.

Adran 2

Deall y farchnad cyfathrebu nawr ac yn y dyfodol

Mae ein dull gweithredu'n seiliedig ar ddealltwriaeth fanwl o'r farchnad cyfathrebu

- 2.1 Bydd Ofcom yn cynnal ymchwil yn rheolaidd i'r marchnadoedd y mae'n eu rheoleiddio. Mae'r ymchwil hwn yn sail i'n rhaglen waith yn y Cynllun Blynyddol ac i'r ffordd rydym yn cyflawni ein dyletswyddau. Mae hefyd yn rhoi gwybodaeth i ni, ac i eraill, am ddatblygiadau newydd mewn technoleg a'r effaith y gallai'r rhain ei chael ar y sectorau rydym yn eu rheoleiddio.
- 2.2 Caiff ein hymchwil ei gyflwyno ar draws nifer o adroddiadau sy'n cyfrannu at gynllunio ein blaenoriaethau, ein prif feysydd gwaith a'n gwaith rhaglennu. Dyma'r prif gyhoeddiadau:
 - yr Adroddiad ar y Farchnad Gyfathrebu³, a gyhoeddwyd ym mis Gorffennaf 2012;
 - yr Adroddiad ar y Farchnad Gyfathrebu Ryngwladol⁴, a gyhoeddwyd ym mis Rhagfyr 2012;
 - Adroddiad Profiad Defnyddwyr⁵, a gyhoeddir ym mis Ionawr 2013;
 - Diweddariad Adroddiad Seilwaith 2012⁶ a gyhoeddwyd ym mis Tachwedd 2012; ac
 - Adroddiad Blynyddol Darlledu Gwasanaeth Cyhoeddus⁷ 2012, a gyhoeddwyd ym mis Mehefin 2012.

Mae ein hymchwil yn cyfrannu at y Cynllun Blynyddol drwy ein helpu i ddeall sut gall y sectorau cyfathrebu ddatblygu

- 2.3 Wrth edrych arnynt gyda'i gilydd, mae'r adroddiadau uchod yn cyfrannu at ein darlun o'r farchnad drwyddi draw. Mae'r wybodaeth yn yr adroddiadau hefyd yn ein helpu i ystyried datblygiadau yn y dyfodol yng ngoleuni patrymau presennol.
- 2.4 Mae'r adran hon yn trafod sut mae'r ffordd mae defnyddwyr yn defnyddio gwasanaethau cyfathrebu yn newid, sut mae'r diwydiant yn gwrthio ac yn ymateb i'r newidiadau hynny, a'r goblygiadau posibl o ran datblygiadau tymor hwy i'r sector.

³ <http://stakeholders.ofcom.org.uk/market-data-research/market-data/communications-market-reports/cmr12/>

⁴ <http://stakeholders.ofcom.org.uk/market-data-research/market-data/communications-market-reports/cmr12/international/>

⁵ <http://stakeholders.ofcom.org.uk/market-data-research/market-data/consumer-experience-reports/>

⁶ <http://stakeholders.ofcom.org.uk/market-data-research/other/telecoms-research/broadband-speeds/infrastructure-report-2012/>

⁷ <http://stakeholders.ofcom.org.uk/broadcasting/reviews-investigations/public-service-broadcasting/annrep/>

Mae sut mae defnydd defnyddwyr o wasanaethau cyfathrebu yn parhau i esblygu

- 2.5 Mae'n amhosibl gwybod beth fydd union union siâp y farchnad yn y dyfodol. Serch hynny, ar y cyfan mae'r rhagolygon yn edrych yn weddol gadarnhaol o ran canlyniadau i ddefnyddwyr, gyda phatrymau o ran seilwaith, cynnwys a dyfeisiau yn sylfaen ar gyfer mwy o ddewis o ran llwyfannau a gwasanaethau cyfathrebu.
- 2.6 Mae'r gwasanaethau cyfathrebu sydd ar gael a'r nifer sy'n eu defnyddio yn dal i dyfu, er bod y twf yn arafu mewn ambell i faes:
- roedd y gwasanaethau band eang cyflym sydd ar gael wedi cynyddu yn ystod 2011 i amcangyfrif o 60% o gartrefi, saith pwynt canran yn uwch o un flwyddyn i'r llall. Mae'n oddeutu 65% heddiw;
 - wrth i'r newid i'r digidol ddynesu at y diwedd, roedd argaeledd teledu daearol digidol wedi codi i amcangyfrif o 98.5% o gartrefi (Hydref 2012);
 - roedd cyfanswm y cartrefi â mynediad i'r rhyngwrwyd wedi parhau i ddringo i fyny gan gyrraedd 80% o gartrefi'r DU yn Ch1 2012. Mae nifer y cartrefi sydd â band eang yn dal i godi'n gyson ac yn Ch1 2012 roedd yn 76% o gartrefi'r DU. Er bod band eang sefydlog wedi codi i 72% yn Ch1 2012, roedd band eang symudol wedi disgyn o 17% i 13% ers y flwyddyn flaenorol. Mae'n debyg mai'r rheswm dros hyn yw bod mwy yn dewis cael band eang sefydlog a bod mwy yn defnyddio'r rhyngwrwyd ar ffôn symudol (saith pwynt canran yn uwch i 39%);
 - Mae'r nifer sydd â dyfeisiau wedi'u cysylltu wedi cynyddu – roedd 39% o oedolion y DU yn berchen ar ffôn deallus yn Ch1 2012, a oedd 12 pwynt canran yn uwch na 2011. Roedd bod yn berchen ar gyfrifiadur llechen wedi codi i 11% o gartrefi'r DU, a oedd wedi codi 9 pwynt canran o un flwyddyn i'r llall; Roedd bod yn berchen ar deledu wedi cysylltu yn 5% o'r cartrefi sydd â theledu erbyn Ch1 2012 ac mae wedi codi i 15% yn Ch4;
 - Mae bwndelu wedi helpu'r cynnydd – mae gan 27% o gartrefi nawr fand eang a llais sefydlog mewn bwndel, ac mae gan 19% o gartrefi'r DU fwndel chwarae triphlyg sef llais sefydlog, band eang a theledu aml-sianel (3 pwynt canran yn uwch na 2011). Yn gyffredinol mae'r nifer sy'n prynu gwasanaethau cyfathrebu mewn bwndel yn dal i dyfu, gyda 57% o gartrefi'r DU yn dewis bwndel yn Ch1 2012, o'i gymharu â 53% yn 2011.
- 2.7 Fodd bynnag, mae hyn mewn cyd-destun o ostyngiad yn refeniw diwydiant cyfathrebu'r DU mewn termau nominal (-0.3% i £53.3bn yn 2011) mewn cyd-destun ehangach o economi anodd ac mae troi rhai gwasanaethau yn nwyddau wedi lleihau parodrwydd defnyddwyr i dalu.
- 2.8 Mae'r nifer sydd â dyfeisiau wedi'u cysylltu ac esblygiad technolegau mynediad wedi ysgogi'r galw am wasanaethau a rhaglenni newydd. Mae gwasanaethau sydd ar gael drwy fand eang yn cael eu galluogi wrth i ragor ddefnyddio dosbarthu ar sail IP a drwy ddyfeisiau sy'n gallu defnyddio mwy nag un rhwydwaith. Mae defnyddwyr yn defnyddio ac yn galw am fwy a mwy o gynnwys pan fyddant oddi cartref. Mae'r gallu i gludo cynnwys ar draws dyfeisiau nawr yn cael ei weld gan rai defnyddwyr fel disgwyliad sylfaenol, ac efallai daw'r galw am hyblygrwydd o'r fath yn fwy cyffredin yn y dyfodol.

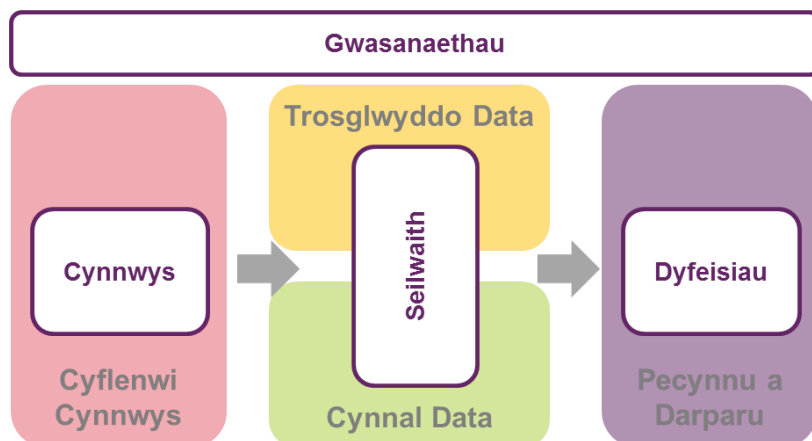
- 2.9 Gall y twf mewn defnyddio gwasanaethau cyfathrebu ar-lein effeithio ar ansawdd sylfaenol y gwasanaeth sydd ei angen i ymgysylltu'n effeithiol â gwasanaethau cyfathrebu. Roedd data o *Ddiweddariad Adroddiad Seilwaith 2012* Ofcom yn awgrymu efallai y bydd yn briodol ystyried codi'r targed USC yn y dyfodol agos. Yn ymarferol ac o ran amseriad, rhaid i newid o'r fath ystyried fforddiadwyedd, er bod yr adroddiad yn nodi bod nifer o ddatblygiadau mewn technolegau di-wifr a llinell sefydlog a allai helpu i leihau costau darparu ymrwymiad mwy.
- 2.10 Yn ddiweddar cyhoeddodd Ofcom *Communication Choices* adroddiad mewn segmentau ar y dulliau cyfathrebu a ddefnyddir gan ddefnyddwyr y DU⁸. Mae'r ddogfen hon yn pwysleisio amrywiaeth y defnyddwyr yn y DU ac mae'n dangos bod gan ddulliau cyfathrebu traddodiadol, fel post a llinell sefydlog, ran i'w chwarae o hyd ar gyfer rhai segmentau o'r boblogaeth.
- 2.11 Er i ni weld datblygiadau cyflym yn y farchnad cyfathrebu cyfryngau dros y degawd diwethaf, mae gwahaniaethau'n dal i fodoli rhwng y nifer o bobl hŷn a'r nifer o bobl iau sy'n prynu ac yn defnyddio'r gwasanaethau hyn. Er enghraifft mae gwyltio teledu ymysg pobl 25-34 oed a gwrando ar y radio ymysg pobl 15-24 oed wedi disgyn yn ddiweddar ac mae cyfran y bobl 16-24 oed sy'n byw mewn cartrefi sydd â ffôn symudol fel yr unig fath o ffôn yn fwy na dwbl cyfartaledd y DU.
- 2.12 Mae'r ffyrdd y gall defnyddwyr y DU gyfathrebu wedi newid dros y pum mlynedd diwethaf wrth i wasanaethau digidol newydd fel ffonau deallus a rhwydweithio cymdeithasol ddod yn fwy poblogaidd. Mae'r datblygiadau hyn wedi arwain at gynydd mewn cyfathrebu ar sail testun dros rwydweithiau IP.
- 2.13 Wrth i oedolion y DU o bob oed ddweud ei bod yn dal yn well ganddynt gyfathrebu wyneb yn wyneb â'u ffrindiau a'u teulu, mae nifer yn dweud bod technoleg wedi newid y ffordd maen nhw'n cyfathrebu a bod dulliau cyfathrebu newydd, gan gynnwys negeseuon testun a rhwydweithiau cymdeithasol, wedi gwneud eu bywydau'n haws. Mae'r DU ar y blaen o ran anfon a derbyn negeseuon testun o blith y gwledydd rydym yn cymharu â nhw. Roedd unigolyn cyfartalog yn anfon 199 neges SMS y mis yn 2011, a oedd 17% yn uwch na 2010.
- 2.14 Yn y cyd-destun hwn mae faint o bost sy'n cael ei anfon yn dal i ddisgyn ac wedi disgyn 25% rhwng 2006 a 2011. Mae hyn wedi cael ei sbarduno gan ddirywiad yn y segment cwsmeriaid preswyl sydd bellach yn cyfrif am lai na 10% o gyfanswm y post o ran niferoedd (derbynnir 8.5 llythyr neu gerdyn y mis o'i gymharu â'r 3.2 sy'n cael eu hanfon) ac mae postio uniongyrchol wedi aros yn weddol sefydlog. Fodd bynnag, post yw'r dull cyfathrebu sy'n dal i gael ei ffafrio ar gyfer achlysuron arbennig megis pen-blwydd, gyda 58% o oedolion y DU yn anfon cyfarchion fel hyn.
- 2.15 Ar y llaw arall mae nifer y parseli sy'n cael eu danfon i gartrefi wedi bod yn codi dros y blynyddoedd diwethaf wrth i fwy a mwy o ddefnyddwyr brynu eitemau ar-lein i'w danfon i'w cartrefi. Ar gyfartaledd, bydd defnyddwyr preswyl yn cael oddeutu 1.3 parsel bob mis.
- 2.16 Ni waeth beth yw'r gwasanaeth cyfathrebu, mae'n bwysig nodi bod craidd o ddefnyddwyr wedi'u heithrio o wasanaethau ym mhob achos. Mae Ofcom yn gweithio'n galed i warchod yn erbyn eithrio defnyddwyr yn anfwriadol, drwy gynyddu'r cyfle i gymryd rhan. Rydym yn ymwybodol iawn o ddefnyddwyr anabl a grwpiau bregus eraill yn y DU.

⁸ <http://stakeholders.ofcom.org.uk/binaries/research/telecoms-research/communication-choices.pdf>

Ochr yn ochr â newidiadau yn arferion defnyddio defnyddwyr, mae cadwyn gwerth cyfathrebu yn dal i esblygu a dod yn fwy cymhleth

- 2.17 Mae amrywiol bethau sy'n sbarduno newid sy'n dylanwadu ar y gadwyn gwerth cyfathrebu – yn dechnolegol, yn strategol ac yn strwythurol. Drwy edrych ar fframwaith cadwyn gwerth syml fel sail ar gyfer dadansoddiad, mae'r adran hon yn disgrifio'r patrymau presennol a sut gall y dyfodol esblygu ar gyfer cynnwys, gwasanaethau, seilwaith a dyfeisiau.

Ffigur 2: Fframwaith syml i ddisgrifio patrymau a datblygiadau'r sector cyfathrebu

Seilwaith

- 2.18 Mewn nifer o ffyrdd, mae seilwaith yn sail i'r elfennau eraill yn y gadwyn gwerth – mae'n galluogi cyflenwi gwasanaeth a chynnwys ac, wrth i gyfuno barhau, mae'n fwyfwy perthnasol i ystod ehangach o ddyfeisiau. Mae'r gofynion sy'n cael eu rhoi ar seilwaith y DU yn cynyddu wrth i'r galw gan ddefnyddwyr am ddata dyfu. Mae modd rhannu'r newidiadau i seilwaith y mae eu hangen i ddiwallu'r galw hwn, neu sy'n ei gynyddu, yn bedwar categori eang:

- adeiladu seilwaith ffisegol newydd, gan gynnwys defnyddio mwy o sbectrwm;
- defnyddio technolegau sy'n fwy effeithlon ar y cyd â'r seilwaith sydd eisoes yn bodoli i ddiwallu'r cynnydd yn y galw;
- symud i ddyluniad a thopoleg rhwydwaith newydd, gan gynnwys cyfuno rhwydweithiau craidd a mynediad a oedd ar wahân yn draddodiadol; a
- symud at fodelau newydd o gyflenwi gwasanaeth, gan ddefnyddio mwy o wasanaethau a phrosesau yn y cwmwl neu wedi'u dosbarthu.

Adeiladu seilwaith ffisegol newydd

- 2.19 Mae BT a Virgin yn dal i fuddsoddi mewn band eang cyflym (gyda'i gilydd mae eu rhwydweithiau ffibr yn pasio dros 65% o eiddo). Mae'r Llywodraeth yn dal wedi ymrwymo i'w nod o sicrhau y bydd 90% o eiddo yn y DU yn gallu cael gafael ar wasanaethau band eang cyflym erbyn 2015, a bydd gwasanaeth band eang sylfaenol o 2Mbit yr eiliad o leiaf ar gael i bron bob eiddo.
- 2.20 Mae ystod o gynlluniau cyhoeddus yn cael eu lansio o ganlyniad i'r buddsoddiad parhaus hwn. Mae awdurdodau lleol yn datblygu eu cynlluniau band eang lleol eu

hunain ac mae ffynonellau gwahanol o arian cyhoeddus yn cael eu defnyddio i gefnogi buddsoddiad preifat mewn band eang cyflym mewn ardaloedd lle na fyddai hynny'n ymarferol yn fasnachol fel arall. Mae rhaglen band eang cyflym eisoes wedi cael ei chwblhau yng Ngogledd Iwerddon, ac mae dros 40% o'r eiddo yng Nghernyw nawr yn gallu cael gafael ar wasanaeth cyflym. Disgwylir y bydd nifer o brosiectau eraill yn dechrau caffael yn ystod 2013.

- 2.21 Mae buddsoddi mewn rhwydweithiau symudol hefyd yn parhau. Mae 4G (LTE) nawr ar gael yn fasnachol ac wedi cael ei lansio yn y DU yn ddiweddar. Bydd sbectrwm newydd yn y bandiau 800 MHz a 2.6 GHz yn cael ei ddyfarnu yn gynnar yn 2013 i gefnogi lansio rhagor o wasanaethau 4G.
- 2.22 Ar ben hynny, mae buddsoddiad mewn gwasanaethau Wi-Fi yn parhau. Yn yr Adroddiad Seilwaith, roeddem wedi gofyn i'r cwmnïau di-wifr a sefydlog mwyaf am y manau cysylltu Wi-Fi cyhoeddus maent yn eu rheoli. Cawsom wybod eu bod yn darparu dros 16,000 o fannau cysylltu Wi-Fi mewn lleoliadau fel caffis, bwytai, trenau, tafarndai, meysydd awyr a gorsafoedd tanddaearol Llundain.
- 2.23 Bydd y galw am sbectrwm yn parhau, diolch yn rhannol i'r cynnydd yng ngalw'r defnyddwyr am ddata symudol o ganlyniad i'r doreth o ddyfeisiau wedi'u cysylltu. Rydym ni a'r Llywodraeth yn gweithio i ddarparu sbectrwm ychwanegol. Yn benodol, byddwn yn cefnogi'r Llywodraeth i gyrraedd ei tharged i ddarparu 500 MHz o sbectrwm, sy'n cael ei ddefnyddio gan y sector cyhoeddus ar hyn o bryd, at ddibenion masnachol erbyn 2020.
- 2.24 Ar y cyd â rhanddeiliaid rhyngwladol a'r diwydiant, rydym yn bwriadu datblygu map tymor hwy ar gyfer sbectrwm symudol. Hyd yn hyn rydym wedi dod o hyd i ffynonellau posibl o sbectrwm yn y dyfodol drwy:
 - y bwriad i ddyfarnu sbectrwm 800 MHz a 2.6 GHz;
 - y posibilrwydd o ryddhau bandiau symudol presennol 2G a 3G i ganiatáu LTE;
 - bwriad y Weinyddiaeth Amddiffyn i ryddhau tua 200 MHz yn 2.3 GHz a 3.4 i 3.6 GHz; a'r
 - posibilrwydd o ryddhau sbectrwm wedi'i gysoni ar 700 MHz.
- 2.25 Mae'r buddsoddiad yn parhau i adeiladu mwy o ddolenni sefydlog am-yn-ôl i gefnogi'r twf mewn defnyddio rhwydweithiau mynediad. Er enghraifft, wrth i'r data a ddefnyddir dros rwydweithiau mynediad symudol barhau i dyfu, mae gan Virgin Media contract gwerth £100 miliwn i ddarparu dolenni sefydlog am-yn-ôl ar ran MBNL, menter ar y cyd rhwng Three ac Everything Everywhere.
- 2.26 Mae patrymau o ran cyfuno a chyfnerthu rhwydweithiau yn parhau, gyda holl weithredwyr symudol y DU nawr yn cymryd rhan mewn un o ddau gytundeb rhannu rhwydwaith ar gyfer mynediad i radio. Rydym hefyd yn debyg o weld y patrwm parhaus o dwf mewn defnyddio ffibr mewn rhwydweithiau mynediad i gefnogi nifer o wasanaethau gan gynnwys symudol, sefydlog preswyl, telegyfathrebu busnes a Wi-Fi.
- 2.27 Wrth i gyflenwad y DU o gyfeiriadau IPv4 heb eu dyrannu ddisgyn, erys nifer o gwestiynau hollbwysig ynghylch y camau nesaf ar gyfer cyfeiriadau rhyngwryd. Mae defnyddio IPv6, protocol olynol, wedi cymryd mwy o amser nag y byddai nifer o sylwebyddion wedi'i hoffi ac rydym yn deall bod rhai gweithredwyr rhwydwaith yn

bwriadu defnyddio technolegau amgen i gefnogi'r twf parhaus yn y galw am gyfeiriadau IP newydd.

Defnyddio technolegau mwy effeithlon ar y cyd â seilwaith sydd eisoes yn bodoli

- 2.28 Mae buddsoddiad mewn seilwaith ffisegol yn ymrwymiad cyfalaf sylweddol. Mae cyfran fawr o'r gost yn sefydlog (mae gwaith sifil yn cyfrif am oddeutu 70% o gostau defnyddio rhwydwaith band eang cyflym) ac felly maent y tu hwnt i reolaeth nifer o gynlluniau arbed costau.
- 2.29 Mae'r diwydiant felly hefyd yn edrych ar dechnolegau newydd sy'n fwy effeithlon, neu ddulliau o ddiwallu'r cynnydd yn y galw gan ddefnyddwyr ar yr un pryd â chynnal elw ar fuddsoddiad o'r gorffennol. Mae enghreifftiau'n cynnwys:
- symud i LTE ac LTE-Uwch mewn symudol;
 - defnyddio mwy o ddyfeisiau gofod gwyn;
 - defnyddio DVB-T2 a MPEG 4 mewn DTT;
 - defnyddio technolegau fectori a rhwymo sianeli mewn FTTC;
 - defnyddio mwy o DOCSIS 3.0 yn y rhwydwaith cebl; a
 - symud at dechnolegau optegol newydd mewn am-yn-ôl gan gynnwys Ether-rwyd 40G a 100G.
- 2.30 Mae dewisiadau tymor hwy eraill hefyd ar gael ar gyfer gwneud technoleg yn fwy effeithlon gan gynnwys defnyddio technoleg radio gwybyddol ac WDM-PON ar gyfer defnyddio ffibr-i'r-cartref.

Symud at dopoleg a dyluniadau rhwydwaith newydd

- 2.31 Ffordd arall o ddiwallu'r cynnydd yn y galw am wasanaethau fydd mabwysiadu dulliau gweithredu newydd ar gyfer adeiladu a rheoli rhwydweithiau a llwythi traffig data.
- 2.32 Rydym eisoes yn gweld enghreifftiau o hyn heddiw, er enghraifft drwy ddefnyddio mwy o ddadlwytho Wi-Fi ar gyfer traffig data symudol. Yn ein gwaith strategaeth UHF, rydym yn disgwyl bod cyfrifon dadlwytho Wi-Fi yn cynrychioli oddeutu 40% o'r traffig data symudol heddiw. Ar yr un pryd, disgwylir y bydd y newid at fwy o gelloedd bach mewn rhwydweithiau di-wifr yn cynyddu wrth i'r galw am ddata gynyddu.
- 2.33 Ceir datblygiadau tebyg mewn mynediad sefydlog – y safon technoleg GFAST ar gyfer band eang cyflym, gydag offer yn cael ei ddefnyddio mewn pwyntiau dosbarthu, yn un enghraifft o'r cynnydd yn nifer y technolegau a thopoleg rhwydwaith sydd ar gael i'r diwydiant er mwyn darparu gwasanaethau o ansawdd uwch i ddefnyddwyr.
- 2.34 Mae'n debyg y bydd y patrwm hwn yn parhau – rydym yn disgwyl i chwaraewyr geisio defnyddio mwy o rwydweithiau mynediad a chraidd cyfun a defnyddio rhwydweithiau sy'n defnyddio amrywiaeth o dechnolegau, o bosibl gan ystod o ddarparwyr. Mae rhwydweithiau cymysgryw, addasol ac sy'n trefnu eu hunain i gyd yn allweddol i'r diwydiant eu harchwilio yn y dyfodol.

Symud at fodolau newydd o gyflenwi gwasanaeth, gan ddefnyddio mwy o wasanaethau neu brosesau yn y cwmwl neu wedi'u dosbarthu

- 2.35 Law yn llaw â defnyddio pensaernïaeth rhwydwaith newydd, bydd y diwydiant yn dal i ddatblygu a defnyddio ffyrdd newydd o ddarparu cynnwys. Mae defnydd BT a TalkTalk Group o ddosbarthu aml-gast yn un enghraifft yma, yn yr un modd â rhagor o ddefnydd o rwydweithiau darparu cynnwys (CDNs)⁹ fel y gwelir drwy ddefnydd y BBC o Akamai, Level3 a Limelight i ddarparu cynnwys iPlayer a'r Gemau Olympaidd.
- 2.36 Mae nifer o'r cynlluniau hyn yn ymwneud â datblygiadau mewn cynnal a phrosesu wedi'i ddosbarthu – yn aml cyfeirir at y rhain fel gwasanaethau cwmwl neu gyfrifiadura cwmwl. Caiff y patrwm hwn ei nodweddu gan fwy o le storio neu gapasiti prosesu gan symud i ffwrdd o ymyl rhwydweithiau tuag at y canol ac, o bosibl, y tu hwnt i ffiniau cenedlaethol. Yn fwyfwy gall y technolegau hyn godi goblygiadau neu bryderon awdurdodaethol ynghylch lleoliad a storio data a gwybodaeth.
- 2.37 Fodd bynnag, efallai y caiff yr arbedion effeithlonrwydd posibl eu gwrthbwysio gan y ddibyniaeth ar seilwaith rhwydwaith o brosesau a oedd yn arfer cael eu gwneud ar y lefel leol ond sydd wedi cael eu cludo nawr i weinydd pell. Bydd a fydd y sefyllfa net yn un o ennill neu golli arbedion effeithlonrwydd yn dibynnu ar y dyfnder a ddefnyddir i wreiddio'r dechnoleg newydd hon mewn rhwydweithiau.

Cynnwys

- 2.38 Mae gwasanaethau cynnwys yn dal yn allweddol i brofiadau defnyddwyr o wasanaethau cyfathrebu. Dan y pennawd hwn, mae tri maes i'w nodi:
- gwasanaethau cynnwys llinol yn erbyn rhai heb fod yn llinol;
 - cynhyrchwyr cynnwys; a
 - deiliaid hawliau a pherchnogion hawlfraint.

Gwasanaethau cynnwys llinol yn erbyn rhai heb fod yn llinol

- 2.39 Er bod y nifer sy'n mabwysiadu dyfeisiau wedi'u cysylltu yn tyfu'n gyflym, mae gwyllo llinol yn dal yn wydn. Mae gwyllo drwyddo draw o ran teledu llinol yn dal yn uchel ac yn sefydlog, sef ychydig dros bedair awr y dydd y pen, y trydydd uchaf o ran gwyllo llinol wedi'i amserlennu o blith y gwledydd rydym yn cymharu â nhw. Dim ond yr Eidal (253 munud y pen y dydd) ac UDA (293 munud) sy'n gwyllo mwy o deledu na'r DU.
- 2.40 Mewn gwyllo llinol, mae darlledu gwasanaeth cyhoeddus yn dal yn gryf yn y DU. Mae Adroddiad 2012 o'r Farchnad Gyfathrebu yn datgan yn 2011, bod y pum prif ddarlledwr gwasanaeth cyhoeddus a'u sianeli portffolio gyda'i gilydd wedi denu 73.5% o gyfanswm y gwyllo mewn cartrefi aml-sianel, sef cynnydd o 2.1 pwynt canran er 2010. Mae cyfran uwch sianeli portffolio darlledwyr gwasanaeth cyhoeddus, sydd nawr yn cyfrif am 20.3% o gyfanswm y gwyllo (2.9 pwynt canran yn uwch na 2010) yn gwrthbwysio colledion yn y sianeli craidd.
- 2.41 Mae defnyddio cynnwys heb fod yn llinol yn tyfu'n araf. Ymysg oedolion y DU sydd â'r rhyngrwyd gartref, bydd 37% yn gwyllo teledu dal-i-fyny ar-lein (Ch1 2012),

⁹ Mae rhwydwaith darparu cynnwys yn system wedi'i dosbarthu o weinyddion a'u nod yw gwasanaethu cynnwys i ddefnyddwyr yn y ffordd fwyaf di-dor bosibl.

cynnydd bach o ddau bwynt canran o'i gymharu â'r un cyfnod yn 2011. Er gwaethaf y gyfran gymharol fawr o'r gwasanaeth hwn, mae cyfanswm canran yr holl wyllo ar gyfer gwyllo heb fod yn llinol yn dal yn isel ac mae'n rhywbeth ychwanegol at y profiad teledu llinol ar hyn o bryd.

- 2.42 Mae'r darlledwyr gwasanaeth cyhoeddus wedi paratoi eu hunain ar gyfer y dyfodol i ryw raddau yn erbyn cynnydd mewn gwyllo ar alwad drwy adeiladu eu gwasanaethau dal-i-fyny ar-lein a darparu'r rhain ar draws ystod eang o ddyfeisiau (symudol, consolau, STBs). Mae *Adolygiad o'r Farchnad Gyfathrebu Ryngwladol* diweddar Ofcom yn datgan mai defnyddwyr y rhyngrwyd yn y DU (23%) yw'r mwyaf tebygol yn fyd-eang o ddefnyddio cynnwys teledu dros y rhyngrwyd, a allai fod yn dystiolaeth o lwyddiant parhaus strategaethau chwaraewyr IPTV darlledwyr gwasanaeth cyhoeddus.
- 2.43 Mae lansio gwasanaethau newydd fel Now TV, Netflix a LoveFilm, sy'n cynnig ffordd newydd o gael gafael ar gynnwys gyda model talu newydd, wedi bod yn ddatblygiad sylweddol yn y farchnad. Fodd bynnag, hyd yn hyn, mae'n ymddangos eu bod yn ychwanegol at y llwyfannau mwy traddodiadol.
- 2.44 Mae darlledwyr yn canfod ffyrdd o gofleidio darparu cynnwys mewn ffordd heb fod yn llinol sy'n cefnogi yn hytrach na llesteirio eu modelau busnes. Mae mabwysiadu PVRs, lansio EPGs am-yn-ôl a pherfformiad cynnar YouView (dywedodd TalkTalk Group fod 29,000 wedi ymrwmo ar 11 Tachwedd 2012, ar ôl dechrau marchnata'r llwyfan ym mis Hydref, gyda chysylltiadau newydd yn cyrraedd 1,000 y dydd), yn enghreifftiau o swyddogaethau sy'n cefnogi yn hytrach na herio gwyllo llinol.
- 2.45 Rydym yn credu y bydd teledu llinol yn aros yn gadarn oherwydd bydd darlledwyr a gwneuthurwyr rhaglenni yn dal i fuddsoddi mewn cynnwys sy'n denu cynulleidfaoedd mawr i wasanaethu anghenion hysbysebwyd (neu, i gystadlu â chystadleuwyr masnachol yn achos darlledwr anfasnachol). Bydd teledu digwyddiadau ac agwedd gymdeithasol teledu'r farchnad dorfol yn dal yn rymoedd pwerus.
- 2.46 Fodd bynnag, ceir sefyllfaoedd lle gallai hyn newid, a gallai defnyddwyr symud i fodelau gwahanol gan gynnwys:
- cynnydd yn y nifer sydd â modelau teledu wedi cysylltu oherwydd cynnwys egsgliwsif neu hygyrchedd a defnydd gwell;
 - torri hawlfraint ar-lein yn lledaenu o gerddoriaeth, ffilmiau a gemau i gynnwys teledu traddodiadol; a
 - mathau newydd o guradu yn dod i'r fei gyda pheiriannau argymell deinamig a chynnwys wedi'i bersonoli.

Cynhyrchwyr cynnwys

- 2.47 Mae technoleg wedi ei gwneud hi'n haws cynhyrchu a darparu cynnwys i ddefnyddwyr. Mae hyn wedi arwain at gynydd yn nifer ac amrywiaeth y cynhyrchwyr cynnwys, gan amrywio o gynnwys proffesiynol ffurf hir sydd wedi'i gefnogi'n fasnachol i ddeunydd ffurf fer sy'n cael ei gynhyrchu gan ddefnyddwyr.
- 2.48 Er gwaethaf y twf hwn mae'r mwyafrif helaeth o gynnwys sy'n cael ei ddefnyddio yn dal i gael ei gynhyrchu'n broffesiynol a'i ddarlledu ar y llwyfannau digidol traddodiadol (DTT, lloeren a chebl). Er bod defnydd llinol wedi cael ei erydu, mae defnydd heb fod

yn llinol yn dal yn gymharol fach (tua 10% o wyllo) a defnyddio PVR yw hynny gan fwyaf.

- 2.49 Mae symud i wasanaethau teledu digidol wedi arwain at ddarparu sianeli teledu ychwanegol sy'n darparu ar gyfer diddordebau a chwaethau penodol. Nawr bod y newid i'r digidol wedi dod i ben bron, bydd yn rhaid aros i weld i ba raddau y bydd cynulleidfaoedd yn ymrannu ymhellach, neu a fyddant yn aros yn weddol sefydlog.
- 2.50 Er bod ymrannu yn risg bosibl, mae teledu darlledu wedi cadw cyrhaeddiad torfol a lefelau defnyddio uchel sy'n gwthio ei ffrydiau refeniw i fyny. Fodd bynnag ar yr ymylon, gall ymrannu cynulleidfaoedd arwain at rai mathau o genres yn cael eu cyllido'n well gan eu bod yn denu cynulleidfaoedd sy'n fwy gwerthfawr (er enghraifft ABC1) ar draul cynnwys sy'n cyflawni amcanion PSC ond sy'n denu cynulleidfa lai (ee rhaglenni celfyddydol).
- 2.51 Mae modelau cynnwys sy'n fwy rhyngweithiol a phersonol yn cael eu datblygu er mwyn marchnata'n uniongyrchol i ddefnyddwyr. Fodd bynnag bydd y rhan fwyaf o hysbysebwyrr yn dal i ddefnyddio llwyfannau sydd eisoes yn bodoli fel y sianel fwyaf effeithiol, gan fanteisio ar eu graddfa o ran defnydd, brand, ymddiriedaeth defnyddwyr a'r ystod o swyddogaethau swyddfa gefn sydd ar gael (ee cofnodi cynulleidfaoedd, bilio). Bydd modelau cynnwys sy'n fwy newydd yn ychwanegol at y rheini sydd eisoes ar gael ond maent yn annhebyg o'u disodli.
- 2.52 Mae'r cynnydd yn nifer y cynhyrchwyr a'r modelau dosbarthu hefyd yn peri sialensiau o ran y model diogelu a sicrhau cynulleidfaoedd; yn arbennig o wir yng nghyswllt y sialensiau hynny a gyflwynir gan weithredwyr sydd mewn lleoliadau tramor gyda threfniadau diogelu lleol gwahanol.

Deiliaid hawliau a pherchnogion hawlfraint

- 2.53 Mae hawliau cynnwys yn dal yn allweddol o ran denu cynulleidfaoedd mawr a byddant yn dal yn bwysig.
- 2.54 Bydd llwyfannau cynnwys dan bwysau i sicrhau'r asedau gwerthfawr hyn, yn enwedig pan fydd y farchnad yn agored i rai newydd ymuno. Gellid ysgogi ymuno o'r newydd ymhellach gan fodelau darparu gwasanaethau drwy fand eang pan na fydd yn rhaid i'r chwaraewyr fuddsoddi mewn cysylltedd ond gallant ganolbwyntio eu holl ymdrechion, gan gynnwys eu hadnoddau ariannol, ar swyddogaethau gwasanaeth a phrynu hawliau i gynnwys.
- 2.55 Ni waeth beth fydd llwyddiant y rhai newydd sy'n ymuno â'r farchnad, gallant greu cystadleuaeth i'r farchnad a allai arwain at fwy o werth i'r rheini sy'n dal hawliau, ond gall hyn hefyd yn hybu arloesedd o ran defnyddio hawliau cynnwys ar ôl eu prynu.
- 2.56 Parheir i ddefnyddio rhwydweithiau dosbarthu cyfreithlon ac anghyfreithlon gyda chynnwys ar-lein. Fodd bynnag, mae'r rheini sy'n dal hawliau, perchnogion hawlfraint, cynhyrchwyr cynnwys a llwyfannau'n dal i arloesi mewn modelau busnes newydd a ffyrdd o ddosbarthu cynnwys cyfreithlon i ddefnyddwyr.

Dyfeisiau

- 2.57 Mae pŵer a swyddogaethau dyfeisiau wedi'u cysylltu yn eu gwneud yn fwy deniadol i ddefnyddwyr; yn enwedig eu gallu i ddefnyddio nifer o rwydweithiau a gwasanaethau. Mae hyn i'w weld yn y gyfradd mabwysiadu a nodir uchod.

- 2.58 Ochr yn ochr â pherchnogaeth, mae defnydd wedi bod yn tyfu'n raddol. Yn 2011, ar gyfartaledd treuliwyd 2.1 awr y mis yn defnyddio gwasanaethau data symudol. Mae hyn wedi mwy na dyblu yn y 18 mis hyd at fis Ionawr 2012. Y DU ddefnyddiodd y mwyaf o ddata symudol fesul cysylltiad yn 2011 – cafodd 424MB o ddata ei lwytho i lawr fesul cysylltiad symudol, mwy nag unrhyw un o'r gwledydd eraill rydym yn cymharu â nhw.
- 2.59 Wrth i ddyfeisiau sy'n fwy deallus a phwerus ddod yn ddyfeisiau arferol i ddefnyddwyr, mae systemau gweithredu a llwyfannau dyfeisiau'n dod yn elfen allweddol yn y farchnad. Mae nifer y darparwyr systemau gweithredu wedi parhau i gronni.
- 2.60 Mae rhai o'r systemau gweithredu hyn wedi plethu'n benodol â dyfeisiau sy'n golygu eu bod yn wasanaeth wedi'i reoli/llwyfan caeedig, ac mae eraill yn cefnogi llwyfannau sy'n fwy agored. Ymddengys fod defnyddwyr yn gwerthfawrogi'r ddau fodel busnes, gan fod cynnydd yn nifer y dyfeisiau hyn dros y flwyddyn ddiwethaf. Fodd bynnag, gall y naill fodel a'r llall beri sialensiau i bolisi sydd wedi'i ddylunio ar gyfer llwyfannau mwy traddodiadol.
- 2.61 Yn y dyfodol efallai y gwelwn symud i ffwrdd oddi wrth y cyfuniadau llwyfan/dyfais benodol (ee blychau ar ben y teledu) at ddefnyddio systemau gweithredu gwaelodol sy'n fwy cyffredin ar draws dyfeisiau a dosbarthiadau o ddyfeisiau. Gall hyn arwain at gylchoedd uwchraddio cynt a galluogi chwaraewyr newydd i ymuno â'r gadwyn gwerth.
- 2.62 Gall systemau gweithredu a llwyfannau newydd hefyd beri sialensiau eu hunain. Er bod nifer o ddefnyddwyr yn defnyddio'r llwyfannau mwy caeedig, nid yw'n glir eto eu bod yn llawn werthfawrogi canlyniadau posibl hyn os ydynt yn dymuno newid darparwr gwasanaeth. Ar yr un pryd, mae'r diwydiant yn dal i ddatblygu dulliau a all liniaru'r risg hon. Ceir mecanweithiau ar gyfer cystadleuaeth barhaus yn y farchnad dyfeisiau a chynnwys ar gyfer dyfeisiau. Mae enghreifftiau'n cynnwys technolegau fel HTML5, gwasanaethau yn y cwmwl a systemau sy'n gweithio drwy'i gilydd, a gallai'r cwbl liniaru pryderon yn y dyfodol o ran cadw defnyddwyr a newid rhwng darparwyr.

Gwasanaethau

- 2.63 Un o'r patrymau diweddaraf pwysicaf yn y gadwyn gwerth yw datblygiad gwasanaethau a llwyfannau drwy fand eang ynghyd â darparwyr integredig fertigol sy'n fwy traddodiadol. Caiff gwasanaethau o'r fath eu galluogi gan newidiadau yn ymddygiad defnyddwyr a'r technolegau sydd ar gael iddynt fel y disgrifir uchod.
- 2.64 Yn aml mae'r llwyfannau drwy fand eang mwyaf llwyddiannus yn chwaraewyr mawr, rhyngwladol. Mae enghreifftiau'n cynnwys;
- Skype – dros 70 miliwn achos o lwytho i lawr ar ddyfeisiau Android;
 - Netflix – newydd basio 1 miliwn o danysgrifwyr yn y DU ac Iwerddon saith mis ar ôl ei lansio; ac
 - Amazon – 18 miliwn o ymwelwyr unigryw bob mis sy'n golygu mai dyma'r wythfed gwefan fwyaf boblogaidd yn y DU.
- 2.65 Mae'r llwyfannau newydd hyn yn ategu ac o bosibl yn cystadlu â chwaraewyr a llwyfannau traddodiadol megis y rheini mewn lloeren, DTT, cebl a thelegyfathrebu sefydlog.

2.66 Bydd swyddogaeth barhaus i wasanaethau drwy fand eang a chwaraewyr wedi'u hintegreiddio'n fertigol. Gallant ddechrau mabwysiadu nodweddion ei gilydd er mwyn ennill cyfran o'r farchnad, er enghraifft:

- Gall chwaraewyr drwy fand eang geisio defnyddio manteision integreiddio fertigol;
- gall llwyfannau traddodiadol a drwy fand eang gystadlu yn yr un gofod hawliau cynnwys poblogaidd;
- mae llwyfannau mwy traddodiadol yn ceisio ategu eu llwyfannau a'u gwasanaethau 'craidd' gyda chynigion ar alwad unrhyw bryd, unrhyw le; ac
- mae bob chwaraewr yn ceisio datblygu presenoldeb ar ystod eang o ddyfeisiau mewn ffordd mor ymarferol ac economaidd â phosibl.

Adran 3

Strategaeth, dibenion strategol a dulliau gweithredu cyffredinol

Ein strategaeth gyffredinol yw sicrhau bod marchnadoedd cyfathrebu'r DU yn gweithio i gefnogi buddiannau defnyddwyr a dinasyddion

- 3.1 Prif ddyletswyddau Ofcom yw hybu buddiannau dinasyddion mewn perthynas â materion sy'n ymwneud â chyfathrebu a hybu buddiannau defnyddwyr mewn marchnadoedd perthnasol, pan fo'n briodol drwy hybu cystadleuaeth. O ran post, ein prif ddyletswydd yw sicrhau bod gwasanaeth post cyffredinol yn cael ei ddarparu. Pan fyddwn yn cyflawni ein swyddogaethau mewn perthynas â gwasanaethau post, rhaid i ni roi blaenoriaeth i'r brif ddyletswydd hon mewn post os ydym yn credu ei bod yn gwrthdaro â'n prif ddyletswyddau.

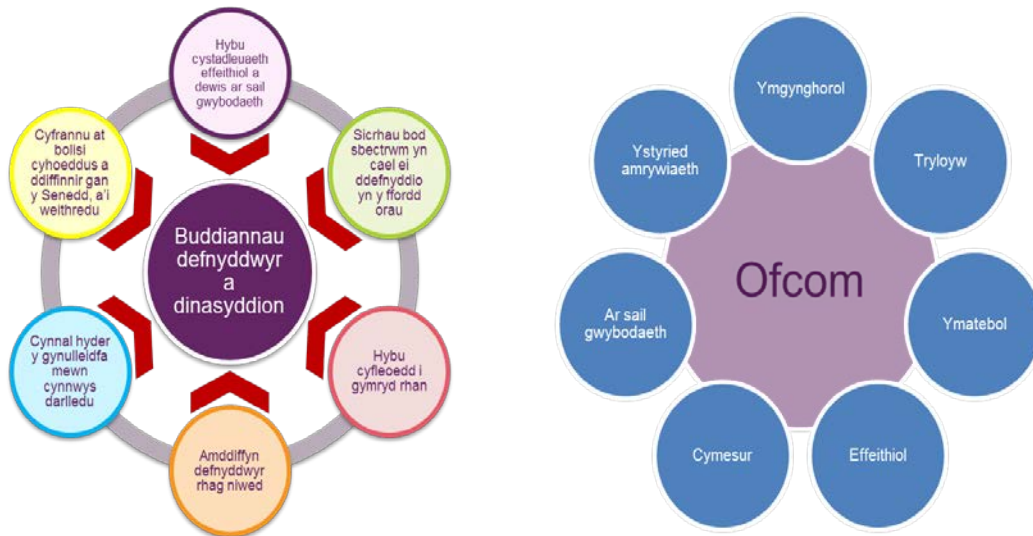
Strategaeth Ofcom

Byddwn yn gweithio ar ran defnyddwyr a dinasyddion drwy hybu cystadleuaeth effeithiol, dewisiadau ar sail gwybodaeth a'r cyfle i gymryd rhan mewn ystod eang o wasanaethau cyfathrebu, gan gynnwys y post. Byddwn yn sicrhau bod sbectrwm yn cael ei ddefnyddio yn y ffordd orau, drwy fecanweithiau marchnad pan fo'n bosibl a chamau rheoleiddio pan fo angen. Byddwn yn rhoi diogelwch cymesur i ddefnyddwyr ac yn helpu i gynnal hyder cynulleidfaoedd mewn cynnwys a ddarlledir. Byddwn yn cyfrannu at bolisi cyhoeddus a ddiffinnir gan y Senedd, gan gynnwys darlledu gwasanaeth cyhoeddus o ansawdd uchel a lluosogrwydd perchnogaeth o'r cyfryngau.

Er mwyn cyflawni'r nodau hyn byddwn yn ymgynghori, yn dryloyw ac yn gymesur. Byddwn yn cael gwybodaeth drwy ymchwil a gwybodaeth o ansawdd uchel a byddwn yn rhannu hynny'n eang. Byddwn yn ystyried amrywiaeth y DU a'i gwledydd. Byddwn yn ceisio bod yn arloesol, yn ymatebol ac yn effeithiol ym mhopeth a wnawn.

Ffigur 3: Strategaeth gyffredinol Ofcom

Beth rydym yn ei wneud i hybu buddiannau defnyddwyr a dinasyddion ... a sut byddwn yn ymddwyn wrth wneud hyn

3.2 Mae **cystadleuaeth effeithiol a dewis ar sail gwybodaeth** ar draws pob gwasanaeth cyfathrebu yn elfen allweddol i'n strategaeth. Mae hyn yn cynnwys gweithgareddau ar yr ochr galw a chyflenwi i gynyddu'r dewis i ddefnyddwyr. O dan y diben hwn, bydd gweithgareddau allweddol yn cynnwys:

- polisi cystadleuaeth ar yr ochr cyflenwi ar gyfer gwasanaethau lle ceir neu lle mae'n bosibl cael tagfeydd economaidd parhaus, gan gynnwys mynediad sefydlog preswyl, telegyfathrebu busnes, cyfathrebu symudol, darlledu a phost; a
- gwasanaethau ar yr ochr galw i rymuso defnyddwyr drwy ddarparu'r wybodaeth sydd ei hangen i alluogi defnyddwyr i wneud dewisiadau effeithiol a sicrhau ei bod yn hawdd newid rhwng gwasanaethau.

3.3 Byddwn yn parhau i hybu'r **cyfle i gymryd rhan** mewn cymdeithas i ddefnyddwyr ac i ddinasyddion drwy argaeledd a defnyddio ystod eang o wasanaethau cyfathrebu. Mae angen i ddefnyddwyr a dinasyddion ar draws y DU allu ymgysylltu â gwasanaethau cyfathrebu ac elwa ohonynt. Mae enghreifftiau penodol o'n gwaith yn y maes hwn yn cynnwys:

- sicrhau bod rhwydweithiau a gwasanaethau ar gael yn eang;
- cymorth uniongyrchol i'r bobl fwyaf bregus;
- darparu gwasanaethau cyffredinol yn effeithiol ac yn effeithlon;
- gweithgareddau dethol i helpu i godi ymwybyddiaeth defnyddwyr o wasanaethau a dewisiadau ar gyfer cymryd rhan, yn enwedig ar gyfer grwpiau bregus; a
- darparu gwybodaeth a thystiolaeth i gefnogi datblygu polisi cyhoeddus ehangach ar faterion fel cynhwysiant a llythrennedd yn y cyfryngau.

3.4 **Sicrhau bod sbectrwm yn cael ei ddefnyddio yn y ffordd orau** – mae hon yn elfen hollbwysig o'n strategaeth ac yn faes mawr o'n gwaith. Y dull gweithredu rydym yn ei ffafrio yw defnyddio mecanweithiau'r farchnad. Fodd bynnag, mewn rhai achosion rydym yn cydnabod efallai bydd angen cymryd camau rheoleiddio. Mae modd cefnogi ein dyletswyddau ehangach gan gynnwys nodau cystadleuaeth

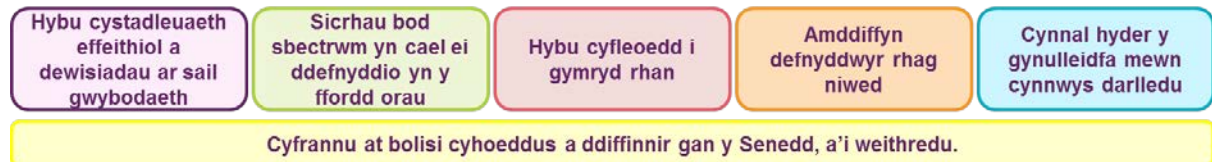
effeithiol, dewisiadau ar sail gwybodaeth a rhwydweithiau a gwasanaethau sydd ar gael yn eang drwy ein penderfyniadau sbectrwm.

- 3.5 **Diogelu defnyddwyr rhag niwed** – er bod marchnadoedd effeithiol yn darparu ystod dda o ganlyniadau i ddefnyddwyr, mae amddiffyniadau ôl-stop yn dal yn angenrheidiol mewn marchnad sy'n fwy rhyddfrydig a chystadleuol gyda rhwystrau isel o ran ymuno a gadael. Penderfynir ar ein blaenoriaethau yn y maes hwn ar sail blaenoriaeth weinyddol drwy ddefnyddio ffactorau fel graddfa neu natur y niwed a'n gallu i fynd i'r afael â'r mater. Mae enghreifftiau o faterion wedi cynnwys ffioedd terfynu cynnar mewn contractau band eang a llais sefydlog, cam-werthu llinellau sefydlog a galwadau mud.
- 3.6 **Cefnogi parhad yn hyder cynulleidfaoedd mewn cynnwys darlledu** – mae defnyddwyr yn dal i ddisgwyl rhywfaint o amddiffyniad mewn perthynas â safonau ar gyfer cynnwys darlledu. Mae hyn yn cynnwys nifer o weithgareddau penodol, gan gynnwys
- trwyddedu a gorfodi; a
 - sicrwydd effeithiol a safonau uchel cyson mewn byd IP sy'n dod yn fwyfwy bydeang.
- 3.7 **Cyfrannu at bolisi cyhoeddus wedi'i ddiffinio gan y Senedd** – yn aml bydd buddiannau dinasyddion yng nghyswllt materion sy'n ymwneud â chyfathrebu'n cael eu darparu drwy bolisi cyhoeddus a fydd yn cael ei ddiffinio gan y Senedd. Mae gennym swyddogaeth o ran helpu i'w datblygu, drwy weithredu a gorfodi polisiâu cyhoeddus i gyflawni canlyniadau i ddinasyddion fel darlledu gwasanaeth cyhoeddus a lluosogrwydd perchnogaeth y cyfryngau. Rydym yn canolbwyntio ein gweithgareddau ar faterion sy'n dod o dan ein dyletswyddau ac sy'n ein galluogi i wneud gwahaniaeth i ddinasyddion. Mae'r swyddogaeth hon yn ategol at nifer o'r rheini a nodir uchod, gyda materion dinasyddion yn torri ar draws yr ystod o weithgareddau Ofcom.
- 3.8 Mae'r strategaeth gyffredinol hon yn seiliedig ar ein hadolygiad o ddibenion strategol blaenorol, gan roi mwy o bwyslais ar y canlyniadau a fydd yn sicrhau manteision i ddefnyddwyr a dinasyddion yn hytrach na'r mecanweithiau a ddefnyddiwn i'w cyflawni.
- 3.9 Yn ogystal â'r datganiad strategaeth hwn, mae egwyddorion rheoleiddio Ofcom¹⁰ yn dal yn berthnasol, gan gynnwys:
- Bydd Ofcom yn gweithredu gyda gogwydd yn erbyn ymyrryd, ond â pharodrwydd i ymyrryd yn gadarn, yn ddiymdroi ac yn effeithiol pan fydd angen;
 - Bydd Ofcom yn ceisio sicrhau bod ei ymyriadau ar sail tystiolaeth, yn gymesur, yn gyson, yn atebol ac yn dryloyw o ran ystyriaeth ac o ran canlyniadau; a
 - Bydd Ofcom bob amser yn ceisio defnyddio'r mecanweithiau rheoleiddio lleiaf ymwithiol er mwyn cyflawni ei amcanion polisi.

¹⁰ <http://www.ofcom.org.uk/about/what-is-ofcom/statutory-duties-and-regulatory-principles/>

Ein dulliau strategol manylach i ddarparu manteision i ddefnyddwyr a dinasyddion

- 3.10 Isod rydym yn nodi'r egwyddorion, y strategaethau a'r dulliau penodol byddwn yn eu defnyddio ym mhob un o'r meysydd hyn er mwyn helpu i sicrhau manteision i ddefnyddwyr ac i ddinasyddion. Mae'r datganiadau hyn yn berthnasol i'n dulliau gweithredu gyda'r rhan fwyaf o waith a chyfrifoldebau Ofcom. Cânt eu defnyddio i gyfrannu at ein blaenoriaethau a'n meysydd gwaith mawr ar gyfer y flwyddyn nesaf, a ddisgrifir ymhellach yn Adranau 4 a 5.

Diben Strategol 1: Hybu cystadleuaeth effeithiol a dewisiadau ar sail gwybodaeth

- 3.11 Dull gweithredu sylfaenol Ofcom yw bod canlyniadau da i ddinasyddion ac i ddefnyddwyr yn aml, ond nid bob tro, yn cael eu darparu gan farchnadoedd effeithiol sy'n gweithredu'n dda. Mae llawer o'r hyn mae Ofcom yn ei wneud yn berthnasol i chwalo rhwystrau sy'n atal marchnadoedd rhag gweithredu'n dda, gyda'r nod o sicrhau dewis effeithiol i ddefnyddwyr, yn ddefnyddwyr ac yn fusnesau.
- 3.12 Mae'r diben strategol hwn felly yn edrych ar ran fawr o waith Ofcom, ar yr ochr galw a chyflenwi. Mae modd ei rannu i nifer o feysydd ffocws penodol.
- Rhwydweithiau telegyfathrebu – sefydlog preswyl, symudol a gwasanaethau busnes.
 - Gwasanaethau clywedol, gan gynnwys darlledu.
 - Polisiâu ac ymyriadau cystadleuaeth ar yr ochr galw i helpu marchnadoedd i weithio i ddefnyddwyr.

Dull gweithredu strategol rhwydweithiau telegyfathrebu

Mynediad sefydlog preswyl

- 3.13 Cefnogi cystadleuaeth o un pen i'r llall 'yn' y farchnad i hybu buddsoddiad ac arloesedd mewn rhwydweithiau band eang cyflym newydd. Mae'r dull gweithredu hwn yn arbennig o berthnasol i ardaloedd trefol sy'n fwy dwys.
- 3.14 Hybu cystadleuaeth ymysg darparwyr cyfathrebu, gan ganolbwyntio ar barhau i sicrhau bod swyddogaethau adran mynediad BT a'i fusnesau eraill yn cael eu cadw ar wahân, a sicrhau mynediad cyfartal i wasanaethau hanfodol.
- Mewn mynediad cenhedlaeth bresennol, canolbwyntio ar gystadleuaeth drwy fynediad at linellau copr wedi'u dad-fwndelu.
 - Yn rhwydwaith ffibr BT, canolbwyntio ar fynediad wedi'i reoleiddio at wasanaethau sy'n cynnig ffordd hyblyg o gynnig gwasanaethau adwerthu (VULA) i holl ddefnyddwyr y rhwydwaith ar delerau sy'n cadw'r cymhellion i fuddsoddi.

- 3.15 Mewn ardaloedd mwy gwledig, agor mynediad i bibelli a pholion BT i alluogi cystadleuaeth 'ar gyfer y farchnad'.
- 3.16 Sicrhau bod rheoleiddio yn darparu cymhellion addas ar gyfer ansawdd gwasanaeth digonol gan Openreach, wrth ystyried ei swyddogaeth hollbwysig o ran darparu gwasanaethau llais sefydlog a data ledled y DU.
- 3.17 Cynnal adolygiadau rheolaidd o'r farchnad dan Fframwaith yr UE i sicrhau bod rheoleiddio yn gyfredol ac yn addas i'r diben.

Mynediad symudol

- 3.18 Darparu manteision i ddefnyddwyr o ran argaeledd, pris ac arloesedd drwy gyfuniad o:
- hybu cystadleuaeth mewn darpariaeth gwasanaeth cyfanwerthu cenedlaethol, drwy sicrhau pedwar darparwr cyfanwerthu cenedlaethol;
 - hwyluso arloesedd drwy bolisi sbectrwm hyblyg a phrydlon, gan flaenoriaethu 4G a defnyddio sbectrwm wedi'i eithrio o drwydded (gan gynnwys gofod gwyn) pan fo'n briodol; a
 - galluogi defnyddio rhwydwaith mwy effeithlon a chyfnerthu asedau ffisegol a rhwydweithiau mynediad radio, pan fydd hyn o fudd i ddefnyddwyr ac yn cyd-fynd â chynnal cystadleuaeth.

Telegyfathrebu busnes

- 3.19 Hybu cystadleuaeth, arloesedd a gwerth am arian drwy ddarparu llinellau ar les, a mudo gwasanaethau i lwyfannau newydd a rhatach drwy:
- ganolbwyntio ein rheoleiddio ar wasanaethau tagfeydd;
 - sicrhau pan fydd BT yn gryf bod gan ei gystadleuwyr fynediad at wasanaethau cyfanwerthu sy'n cael eu darparu dros ei lwyfannau diweddaraf ar sail sy'n gyfystyr â changen adwerthu BT;
 - amddiffyn defnyddwyr a chwsmeriaid cyfanwerthu mewn marchnadoedd sy'n dirywio drwy signalau pris priodol a newid wedi'i reoli o lwyfannau sy'n cyrraedd diwedd eu hoes; ac
 - addasu rheoleiddio yn ôl yr amodau cystadleuol gwahanol mewn rhannau gwahanol o'r DU.

Dull gweithredu strategol ar gyfer gwasanaethau clywedol, gan gynnwys darlledu

- 3.20 Hybu cystadleuaeth effeithiol a chynaliadwy mewn gwasanaethau clywedol, gan sicrhau manteision dewis, prisiau ac arloesedd i ddefnyddwyr.
- 3.21 Mynd i'r afael â'r tagfeydd sy'n parhau pan fyddant yn codi mewn hawliau cynnwys (gan gynnwys cynnwys premiwm), llwyfannau darlledu a llwyfannau newydd ar gyfer darparu gwasanaethau clywedol.

- 3.22 Cefnogi'r Llywodraeth wrth iddi adolygu rheoliadau cyfathrebu, gan ei helpu gyda'i hamcanion o ystyried eglurder a chwmpas y fframwaith ar gyfer cystadleuaeth *ex-ante* mewn darlledu yng nghyd-destun datblygiadau yn y farchnad, a phenderfynu a yw cydgyfeirio'r farchnad yn gofyn am rywfaent o gydgyfeirio yn y trefniadau cystadleuaeth telegyfathrebu a darlledu.
- 3.23 Aros yn effro i'r cysylltiadau posibl â nodau polisi ehangach, yn enwedig swyddogaeth ymyriadau i sicrhau darlledu gwasanaeth cyhoeddus am ddim o ansawdd uchel a'i oblygiadau i'r dewis i ddefnyddwyr mewn gwasanaethau clywedol, a drafodir yn Niben Strategol 6 isod.

Polisiâu ac ymyriadau cystadleuaeth ar yr ochr galw i helpu marchnadoedd i weithio i ddefnyddwyr

- 3.24 Mae ein strategaeth yn y maes hwn yn ymwneud â grymuso defnyddwyr i wneud dewisiadau effeithiol a lleihau'r rhwystrau i'w gallu i fanteisio i'r eithaf ar y dewis sydd ar gael ar yr ochr cyflenwi. Rydym yn gwneud hyn drwy ddatblygu polisiâu a, phan fydd angen, ymyrryd i gywiro methiannau ar ochr galw'r farchnad - er enghraifft yn deillio o ddiffyg gwybodaeth ddigonol i ddefnyddwyr er mwyn gwneud dewisiadau gwybodus a rhwystrau sy'n atal newid.
- 3.25 Yn gyffredinol, mae dwy haen i'n strategaeth – gwybodaeth a newid.

Dull gweithredu strategol i rymuso drwy wybodaeth

- 3.26 Ymyrryd i sicrhau bod gwybodaeth addas ar gael i ddefnyddwyr mewn achosion pan na fydd y farchnad yn rhoi digon o wybodaeth a phan fydd yr wybodaeth yn bwysig i ddewis defnyddwyr.
- 3.27 Sicrhau bod yr wybodaeth a ddarperir i ddefnyddwyr yn: briodol; hygyrch; dealladwy; ac mae modd ei dilysu a'i chymharu.
- 3.28 Hybu a hwyluso darparu gwybodaeth ddibynadwy a chredadwy yn y farchnad pan fo'n bosibl ee achredu cyfrifianellau cymharu prisiau trydydd partïon.

Dull gweithredu strategol i rymuso drwy newid

- 3.29 Hybu newid rhwng darparwyr mewn ffordd sy'n fwy boddhaol a hwylus er mwyn i ddefnyddwyr ei chael hi'n hawdd newid ac fel nad yw prosesau'n atal cystadleuaeth effeithiol.
- 3.30 Yng nghyd-destun ein barn strategol tymor hir ei bod yn well defnyddio prosesau sy'n cael eu harwain gan y darparwr sy'n ennill y cwsmer yn hytrach na phrosesau sy'n cael eu harwain gan y darparwr sy'n colli'r cwsmer, ystyried y ffordd orau o wella'r broses newid mewn cyd-destunau marchnad penodol.
- 3.31 Mewn egwyddor, galluogi defnyddwyr i newid rhwng gwasanaethau wedi'u bwndelu mewn ffyrdd sy'n cyd-fynd â'r dull a ffefrir gennym ar gyfer gwasanaethau unigol.
- 3.32 Aros yn effro i ganlyniadau ac effaith nas bwriadwyd ymyriadau arfaethedig ar brofiadau defnyddwyr.

Diben Strategol 2: Sicrhau bod sbectrwm yn cael ei ddefnyddio yn y ffordd orau

- 3.33 Wrth gyflawni ein dyletswydd i sicrhau bod sbectrwm yn cael ei ddefnyddio yn y ffordd orau, mae pum prif ffrwd yn perthyn i'n dull gweithredu strategol:
- parhau i ddefnyddio dulliau gweithredu wedi'u harwain gan y farchnad yng nghyswllt rheoli sbectrwm pan fo'n addas, ar yr un pryd â chydabod gwerth camau rheoleiddio mewn materion sy'n ymwneud â sbectrwm;
 - adnabod ac ail-fwriadu bandiau sbectrwm ychwanegol i gefnogi bod gwasanaethau data symudol yn dal ar gael yn eang, ar yr un pryd â chydabwysio anghenion ffyrdd gwerthfawr eraill o ddefnyddio sbectrwm;
 - datblygu a chefnogi dulliau newydd o rannu sbectrwm er mwyn defnyddio'r adnodd prin hwn yn well, gan ganolbwyntio ar fynediad rheoli sbectrwm deinamig, gan gynnwys dyfeisiau gofod gwyn;
 - helpu'r Llywodraeth i wneud penderfyniadau gwybodus ynghylch sut mae'n defnyddio sbectrwm nawr ac yn y dyfodol; a
 - hybu buddiannau'r DU mewn fforymau rheoleiddio rhyngwladol ac Ewropeaidd yn unol â'n strategaeth sbectrwm a gan nodi dylanwad cynyddol datblygiadau rhyngwladol ar farchnad y DU.

Diben Strategol 3: Hybu cyfleoedd i gymryd rhan

- 3.34 Er mwyn i ddefnyddwyr ac i ddinasyddion elwa o wasanaethau cyfathrebu, mae arnynt angen y cyfle i gymryd rhan; mae arnynt angen gallu cael gafael ar wasanaethau a'u defnyddio'n effeithiol. Yn y gorffennol, mae llawer o'n gweithgarwch yn y maes hwn wedi cael ei wneud o dan bennawd mynediad a chynhwysiant. Yn y maes hwn, mae tair prif elfen yn perthyn i'n dull gweithredu strategol.
- 3.35 **Hybu argaeledd gwasanaethau cyfathrebu yn eang**, a sicrhau bod pob dinesydd yn cael cyfle i'w defnyddio. Mae gweithgareddau allweddol yn y maes hwn yn cynnwys:
- sicrhau buddsoddiad preifat mewn rhwydweithiau eang drwy gynnal cymhellion effeithiol i fuddsoddi drwy gystadleuaeth a pholisi cysylltiedig, gan adlewyrchu risg uwch bosibl buddsoddi mewn rhwydweithiau newydd pan fo'n briodol;
 - cefnogi darparu gwasanaethau symudol eang, gan gynnwys band eang symudol, ar draws y DU a'i gwledydd drwy osod y dyletswyddau trwydded ar gyfer gwasanaethau 4G a chefnogi ymyriadau sector cyhoeddus i fynd i'r afael â manau digyswllt symudol (Prosiect Seilwaith Symudol yr Adran dros Ddiwylliant, Chwaraeon a'r Cyfryngau¹¹ (MIP));
 - sicrhau y parheir i ddarparu ac esblygu gwasanaethau cyffredinol effeithiol ac effeithlon mewn telegyfathrebu;

¹¹ http://www.culture.gov.uk/what_we_do/telecommunications_and_online/8757.aspx

- sicrhau darparu'r gwasanaeth post cyffredinol drwy waith ar gynaliadwyedd ariannol, effeithlonrwydd, monitro ac ymchwil parhaus a rheoleiddio economaidd;
- hybu dealltwriaeth yn weithredol o argaeledd, defnydd a pherfformiad rhwydwaith ymysg llunwyr polisiâu yng Nghymru, Lloegr, yr Alban a Gogledd Iwerddon i ysgogi dadl a datblygiad polisi i gyflawni yn erbyn nodau argaeledd a chynhwysiant llywodraethau; a
- defnyddio ein harbenigedd i helpu llywodraeth i wneud penderfyniadau a pholisïau da ac effeithiol i gyflawni argaeledd a chynhwysiant eang, gan ganolbwyntio ar fand eang cyflym, DSO a newid i radio digidol.

3.36 Hybu a, phan fo'n briodol, ymyrryd i sicrhau cyfleoedd cyfartal ar gyfer defnyddwyr anabl a bregus i gymryd rhan mewn defnyddio gwasanaethau cyfathrebu. Rydym yn gwneud hyn drwy hybu datblygu ac argaeledd offer a dyfeisiau cyfathrebu, y mae'n hawdd i'r ystod ehangaf bosibl o ddinasyddion a defnyddwyr eu defnyddio, gan gynnwys defnyddwyr anabl. Mae enghreifftiau o weithgareddau'n cynnwys:

- darparu gwasanaethau mynediad (gwasanaethau is-deitlau, gwasanaethau (ee EPGs) i bobl â nam ar eu synhwyrâu); a
- darparu mynediad cyfartal i wasanaethau cyfathrebu ar gyfer defnyddwyr anabl.

3.37 Darparu gwybodaeth ac ymchwil o ansawdd uchel i ddeall lefelau cyfranogiad mewn gwasanaethau cyfathrebu ar draws y DU a'i gwledydd, gan gefnogi dynodi cyfleoedd er mwyn cymryd rhan bellach. Rydym yn gwneud hyn drwy gydweithredu â rhanddeiliaid eraill mewn llywodraeth, cyrff anllwywodraethol a'r diwydiant i hybu cyfranogiad a drwy gyhoeddi ystod o adroddiadau cyfnodol, gan gynnwys ymchwil *Profiad y Defnyddiwr* a llythrennedd yn y cyfryngau.

Diben Strategol 4: Amddiffyn defnyddwyr rhag niwed

- 3.38** Mae dal angen amddiffyn defnyddwyr mewn marchnad sy'n fwy rhyddfrydig a chystadleuol gyda rhwystrau isel o ran ymuno a gadael. Ein dull gweithredu strategol ar gyfer amddiffyn defnyddwyr yw canolbwyntio ar raddfa'r niwed i ddefnyddwyr a'n gallu i fynd i'r afael â hynny.
- 3.39** Mae enghreifftiau o feysydd canolbwyntio i gyflawni ein strategaeth i leihau niwed i ddefnyddwyr yn cynnwys: galwadau mud; biliau annisgwyl o uchel; cam-werthu a slamio; trosglwyddo llinellau sefydlog mewn camgymeriadau; telerau contractau teg a rhifau heb fod yn rhai daearyddol. Byddwn yn defnyddio ein hamrywiaeth o bwerau fel sy'n briodol ac yn gymesur i atal niwed a rhwystro ymddygiad gwael.
- 3.40** Byddwn hefyd yn gweithio gyda'r diwydiant a rheoleiddwyr eraill, pan fo'n briodol, i sicrhau bod defnyddwyr yn cael eu diogelu pan fydd eu data, gan gynnwys eu data personol, yn cael ei gasglu wrth iddynt ymwneud â gwasanaethau rhyngwyd.

Diben Strategol 5: Cynnal hyder y gynulleidfa mewn cynnwys darlledu

- 3.41** Mae dwy brif elfen yn perthyn i'n dull gweithredu strategol ar gyfer hyder y gynulleidfa mewn cynnwys darlledu, a amlinellir isod. Ar ben hynny, ceir cysylltiadau rhwng y

diben strategol hwn a pharhau i ddarparu darlledu gwasanaeth cyhoeddus am ddim o ansawdd uchel. Rhoddir rhagor o sylw i hyn isod.

Targed trwyddedu a gorfodi i sicrhau amddiffyniad i gynulleidfaoedd

- 3.42 Darparu amddiffyniad parhaus i gynulleidfaoedd drwy gyflawni'r Cod Darlledu'n effeithiol ac adolygiad strategol o'r ffordd rydym yn trwyddedu ac yn rheoleiddio gwasanaethau darlledu, gyda ffocws penodol ar amddiffyn plant a chyfyngu ar gynnwys sy'n peri'r risg fwyaf o niwed i gynulleidfaoedd.

Darparu sicrwydd effeithiol mewn byd IP wedi'i globaleiddio

- 3.43 Mewn partneriaeth â chyd-reoleiddwyr, gorfodi trothwy sylfaenol ar gyfer sicrhau cynulleidfa ar draws pob gwasanaeth digidol a ddarperir yn y DU, gyda ffocws penodol ar VoD.
- 3.44 Canfod mecanweithiau i ddatrys sialensiau awdurdodaethol mewn byd IP wedi'i globaleiddio gan weithio gyda phartneriaid yn y DU, Ewrop (gan gynnwys drwy Lwyfan Awdurdodau Rheoleiddio Ewrop – EPRA) ac yn rhyngwladol, yn enwedig ar y sialensiau a berir drwy ddarparu cynnwys drwy ystod o ddyfeisiau wedi'u cysylltu, gan gynnwys teledu wedi'i gysylltu.

Diben Strategol 6: Cyfrannu at a gweithredu polisi cyhoeddus a ddifinnir gan y Senedd

- 3.45 Yn ogystal â'r pum maes; cystadleuaeth a dewis, y cyfle i gymryd rhan, defnyddio sbectwm yn y ffordd orau, amddiffyn defnyddwyr a hyder y gynulleidfa, mae gan Ofcom swyddogaeth i gefnogi datblygu polisi cyhoeddus ehangach yng nghyswllt materion cyfathrebu. Gallwn chwarae ystod o swyddogaethau i gefnogi polisi cyhoeddus yn ehangach:
- Cyngori; cyfrannu at ddadl polisi ehangach. Mae enghreifftiau yn y gorffennol wedi cynnwys teledu lleol a mesuryddion deallus.
 - Gweithredu; creu a gorfodi deddfwriaeth newydd. Y brif enghraifft heddiw yw gweithredu darpariaethau Deddf yr Economi Ddigidol 2010 sy'n ymwneud â thorri hawlfraint ar-lein.
- 3.46 Ein dull gweithredu strategol i gyflawni'r amcan hwn drwy ddefnyddio ein dealltwriaeth o'r sector, ein perthynas â rhanddeiliaid a'n harbenigedd ym maes technoleg a pholisi.
- 3.47 Yn y maes hwn mae gan Ofcom nifer o ddyletswyddau penodol, gan gynnwys y rheini sy'n ymwneud â darlledu gwasanaeth cyhoeddus a lluosogrwydd perchnogaeth o'r cyfryngau. Byddwn yn parhau i gefnogi gweithgareddau datblygu polisi'r Llywodraeth yn y meysydd hyn.

Cynnal darlledu gwasanaeth cyhoeddus am ddim o ansawdd uchel

- 3.48 Cynnal sefydlogrwydd ac effeithiolrwydd y drefn darlledu gwasanaeth cyhoeddus fel rhan o ecosystem cynnwys darlledu iach a chymysg.

3.49 Bod y sail i eglurder ac effeithiolrwydd ymyriadau darlledu gwasanaeth cyhoeddus yn y degawd nesaf, drwy ganolbwyntio ar:

- **esblygu llywio, amlygrwydd a gofynion rhaid cludo** – gan sicrhau bod y fantais allweddol hon o statws darlledu gwasanaeth cyhoeddus yn dal yn berthnasol i'r rheini sy'n dal trwyddedau mewn byd o ddosbarthu sy'n newid a gwasanaethau ar alwad, gan gynnwys ar lwyfannau newydd fel sy'n briodol;
- **gorfodi cwotâu effeithiol** – gan sicrhau bod cwotâu cynhyrchu ar gyfer rhaglenni a gynhyrchir y tu allan i Lundain yn gosod canrannau isafswm i'r pedwar prif Ddarlledwr Gwasanaeth Cyhoeddus, sy'n gorfod darlledu rhaglenni a gynhyrchwyd yn y gwledydd ac yn rhanbarthau Lloegr, er mwyn cyfrannu at economi greadigol y DU; a
- **sicrhau argaeledd eang llwyfan darlledu am ddim credadwy (DTT)** – gan sicrhau bod dosbarthu eang yn cael ei gynnal fel un o fanteision statws darlledu gwasanaeth cyhoeddus i gynyddu'r manteision i ddinasyddion y DU.

3.50 Sicrhau llwyfan DTT effeithiol sydd wedi'i reoli'n dda er mwyn cefnogi nodau darlledu gwasanaeth cyhoeddus.

Cynnal lluosogrwydd yn y cyfryngau, gan gynnwys perchnogaeth o'r cyfryngau

3.51 Mae gan Ofcom swyddogaeth i gynnal lluosogrwydd digonol o ddarparwyr gwasanaethau teledu a radio gwahanol. Yn ein cyngor i'r Ysgrifennydd Gwladol¹², daethom i'r casgliad bod lluosogrwydd yn cyfrannu at gymdeithas ddemocrataidd sy'n gweithredu'n dda a diffinio lluosogrwydd gan gyfeirio at y canlyniadau a geisir yn y farchnad:

- sicrhau bod amrywiaeth o safbwyntiau ar gael ac yn cael eu defnyddio mewn ac ar draws cwmnïau cyfryngau; ac
- atal un perchennog cyfryngau neu un llais rhag cael gormod o ddylanwad dros farn gyhoeddus a'r agenda wleidyddol.

3.52 Yn y bôn ceir dau ddull gweithredu i gyflawni'r ddyletswydd hon:

- mesurau sydd wedi'u hanelu at atal gweithredoedd a fyddai'n lleihau lluosogrwydd yn y cyfryngau. Mae'r rhain yn cynnwys y fframwaith rheoleiddio presennol sy'n llywodraethu uno cwmnïau cyfryngau (ar draws teledu, radio a phapurau newydd) a pherchnogaeth o'r cyfryngau a safonau darlledu ar gyfer teledu a radio; a
- mecanweithiau cadarnhaol i hybu lluosogrwydd yn y cyfryngau – megis y polisi darlledu gwasanaeth cyhoeddus presennol neu gyngor i'r llywodraeth. Mae'r rhain yn debyg o fod yn arbennig o bwysig mewn amgylchiadau lle nad yw'r lefel ddymunol o lluosogrwydd yn y cyfryngau'n gynaliadwy yn fasnachol, er enghraifft darparu newyddion gan ddarlledwyr gwasanaeth cyhoeddus.

¹² <http://stakeholders.ofcom.org.uk/binaries/consultations/measuring-plurality/statement/statement.pdf>

Mae gan Ofcom strategaeth ehangach mewn perthynas â dinasyddion

- 3.53 Nid cefnogi polisi cyhoeddus yw'r unig ffordd rydym yn cyflawni ein dyletswyddau mewn perthynas â buddiannau dinasyddion. Mae gennym ddyletswyddau a phwerau clir yng nghyswllt dinasyddion sy'n rhoi'r mandad i ni weithredu'n annibynnol ar lywodraeth. Mae dyletswyddau Ofcom i ddinasyddion wedi cyfrannu at ein meddwl ers y cychwyn cyntaf – boed hynny o ran ceisio dull gweithredu cytbwys ar gyfer dyrannu sbectwm neu ddarlledu gwasanaeth cyhoeddus. Maent yn dal i fod yn sail i lawer o'r hyn rydym yn ei wneud heddiw ac maent yn cyfrannu at ein proses cynllunio flynyddol a'r blaenoriaethau rydym yn eu gosod.
- 3.54 Marchnadoedd sy'n gweithio'n effeithiol yw'r llwybr cyntaf i gyflawni buddiannau defnyddwyr a dinasyddion. Fodd bynnag, nid yw hyn bob tro'n ddigon ac mae angen i ni ddefnyddio ein barn ar faterion sy'n ymwneud â dinasyddion; gall offer economaidd gyfrannu at y mater ond nid ydynt bob tro'n rhoi'r atebion. Mae ein swyddogaeth o ran datblygu buddiannau dinasyddion yn cynnwys hybu neu sicrhau canlyniadau'r tu hwnt i'r hyn y byddai'r farchnad breifat ei hun yn ei ddarparu. Rydym yn ceisio sicrhau bod pobl yn gallu cael gafael ar y gwasanaethau a'r cynnwys sydd eu hangen arnynt er mwyn cymryd rhan lawn mewn cymdeithas.
- 3.55 Mae asesu a oes angen ymyriadau rheoleiddio yn gofyn am ddull gweithredu gofalus. Gallai ymyriadau i ymestyn argaeledd gwasanaethau cyfathrebu lesteirio buddsoddiad ac arloesedd a gallai methu ag ymyrryd olygu bod rhai dinasyddion yn cael eu heithrio neu fod gwasanaethau o werth cyhoeddus yn cael eu colli.
- 3.56 Mae modd grwpio'r cyfiawnhad dros weithredu er budd y dinesydd i ddau gategori:
- **Ymyriadau i fynd i'r afael â methiannau yn y farchnad:** wedi'u hanelu at gywiro canlyniad sy'n economaidd aneffeithlon, er enghraifft, rhywbeth allanol, pŵer y farchnad, nwyddau cyhoeddus ac, o bosibl, nwyddau rhinwedd. Mae mynd i'r afael ag elfennau allanol sy'n deillio o'r ffaith ein bod yn defnyddio mwy o wasanaethau symudol a band eang wedi gwthio ein gwaith ymlaen mewn crwydro brys a'n gwaith ar gynnwys dyletswyddau darpariaeth ar y drwydded 4G.
 - **Ymyriadau i ddarparu gwerth cymdeithasol ehangach:** wedi'i anelu at fynd ar drywydd nod polisi cyhoeddus pan fydd y rhesymwaith dros weithredu yn mynd ymhellach na chyfiawnhad hollol economaidd. Efallai fod y farchnad eisoes yn darparu canlyniad effeithlon, ond gall arwain at ddiffyg ymddangosiadol mewn darparu cynnyrch neu wasanaeth. Mewn achosion o'r fath, gall ymyriad wireddu gwerth cymdeithasol ehangach. Un enghraifft yw nod llywodraethau i gefnogi gwasanaethau cyffredinol, sicrhau bod technolegau newydd ar gael yn eang a'r gwerth a geir drwy ddarparu gwasanaethau llywodraeth ar-lein.
- 3.57 Ar gyfer y materion hynny lle mae gennym swyddogaeth wedi'i diffinio'n glir fel nod polisi yn Nedd Cyfathrebiadau 2003 a Deddf Gwasanaethau Post 2011, byddwn yn parhau i ddatblygu buddiannau dinasyddion yn rhagweithiol yng nghyswllt materion sy'n ymwneud â chyfathrebu lle ceir risg na fydd y marchnadoedd eu hunain yn darparu canlyniadau da (ee bod gwasanaethau ar gael yn eang).
- 3.58 Ar ben hynny, ar gyfer materion lle mae gennym swyddogaeth nad yw wedi cael ei diffinio gystal, byddwn yn parhau i gefnogi canlyniadau da i ddinasyddion lle gallwn

wneud gwahaniaeth, naill ai drwy gyngor i lywodraeth (ee ar bolisi darlledu gwasanaeth cyhoeddus a lluosogrwydd) neu drwy ymgysylltu â'r diwydiant.

- 3.59 Yn bwysig, bydd ymyriadau a gweithredoedd penodol er budd dinasyddion yn parhau i gael eu lledaenu ar draws ein holl ddibenion strategol yn hytrach na disgyn o dan ein swyddogaeth o gyfrannu at a gweithredu polisi cyhoeddus a ddiffinnir gan y Senedd.

Mae Ofcom hefyd wedi nodi nifer o themâu sy'n berthnasol i fwy nag un diben strategol

- 3.60 Rydym wedi nodi nifer o themâu 'trawsbynciol' a fydd yn dylanwadu ar ein dulliau gweithredu strategol, ac maent yn berthnasol i fwy nag un diben strategol ac mae ganddynt oblygiadau i fwy nag un hefyd. Bydd pob un o'r rhain yn galw am weithgarwch gan Ofcom ac efallai byddant yn peri sialensiau sylweddol o ran gweithredu ein strategaeth.

Cefnogi datblygiadau technolegol, gan gynnwys y gallu i ryngweithredu a safoni

- 3.61 Bydd Ofcom yn parhau i gefnogi defnyddio technolegau a dulliau newydd i ddarparu gwasanaethau, yn enwedig pan fydd perygl y gallai'r farchnad fethu. Gall enghreifftiau gynnwys sefyllfaoedd lle gallai rhwystrau fodoli i atal cysoni neu gydlyn.
- 3.62 Byddwn yn canolbwyntio ar feysydd lle mae technolegau a dulliau gweithredu newydd yn cyfrannu at un o'n dibenion strategol. Gall enghreifftiau gynnwys: dyfeisiau gofod gwyn a all ein helpu i sicrhau bod sbectrwm yn cael ei ddefnyddio yn y ffordd orau neu ddatblygiadau mewn dad-fwndelu hyd tonnau i gefnogi cystadleuaeth effeithiol a dewisiadau ar sail gwybodaeth mewn band eang cyflym.
- 3.63 Rydym yn meddwl y bydd marchnadoedd yn gweithio'n dda i ddefnyddwyr, yn aml, gan eu bod yn gallu gwneud penderfyniadau ar ddefnyddio technolegau; ond nid ydym yn diystyru gwneud penderfyniadau os bydd hynny'n angenrheidiol.

Parhad globaleiddio a sialens awdurdodaeth

- 3.64 Bydd parhau i ddefnyddio cyflenwi gwasanaeth IP a globaleiddio gwasanaethau cyfathrebu yn peri mwy o sialens i bwerau rheoleiddwyr cenedlaethol.
- 3.65 O'r herwydd, bydd angen i ni ganolbwyntio mwy ar ymgysylltu, cyswllt a dylanwadu rhyngwladol i sicrhau canlyniadau da i ddinasyddion a defnyddwyr y DU. Bydd hyn yn effeithio ar nifer o faterion, gan gynnwys o amddiffyn cynulleidfaoedd a defnyddwyr, camau i fynd i'r afael â thorri hawlfraint ar-lein, rheoli traffig, diogelu data, llywodraethu'r rhyngrwyd, buddsoddi mewn cynnwys a phryderon newydd ynghylch cystadleuaeth.

Ein perthynas â'r Llywodraeth a nodau polisi ehangach

- 3.66 Yng nghyswllt materion polisi cyhoeddus, rydym yn disgwyl y bydd perthynas waith Ofcom â'r Llywodraeth yn parhau i fod yn llyfn, gan amrywio o gefnogi i weithredu polisiâu penodol a ddiffinnir gan y Senedd. Y Llywodraeth sydd i benderfynu i ba raddau y dylid ac y gellid defnyddio polisi rheoleiddio i gefnogi nodau twf ac arloesedd ehangach y llywodraeth. Gall hyn effeithio ar bolisiâu penodol mewn nifer

o feysydd, gan gynnwys cystadleuaeth a sbectrwm, yn ogystal â materion penodol fel niwtraliaeth rhwydwaith a'r economi greadigol.

Rheoli'r broses o symud hen wasanaethau i lwyfannau a thechnolegau newydd

- 3.67 Wrth i farchnadoedd a gwasanaethau esblygu ac wrth i dechnolegau newydd olygu ei bod yn rhaid i ddefnyddwyr symud i wasanaethau a dyfeisiau newydd, bydd rheoli'r symud ymysg defnyddwyr yn codi materion i Ofcom.
- 3.68 Mae'r sialensiau a achosir drwy symud i wasanaethau newydd yn amrywiol ac yn cynnwys:
- y perygl na fydd y gwasanaethau newydd yn gopi llawn o swyddogaethau'r hen wasanaethau neu na fyddent yn diwallu holl anghenion y defnyddwyr;
 - dyrannu unrhyw gost anfwriadol untro i ddefnyddwyr y bydd y cyflenwyr yn gofyn amdani, a sut y gallai hon amrywio rhwng gwasanaethau;
 - sut dylid diffinio prisiau gwasanaethau newydd wedi'u rheoleiddio o'u cymharu â'r hen wasanaethau, yn enwedig i'r defnyddwyr hynny nad oedd arnynt eisiau symud i dechnoleg newydd; a
 - amddiffyn defnyddwyr bregus hen wasanaethau lle gall gostyngiad mewn niferoedd arwain at godi prisiau i lefelau nad oes modd eu fforddio.

Polisi rhyngrwyd

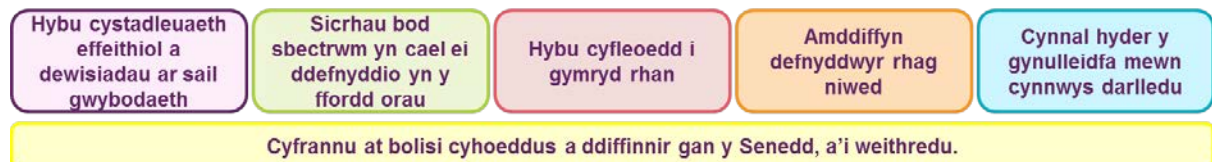
- 3.69 Mae swyddogaeth y rhyngrwyd a gwasanaethau IP yn dod yn bwysicach i wasanaethau cyfathrebu, ar gyfer defnyddwyr a chyflenwyr y gwasanaethau hyn.
- 3.70 Mae buddiannau perthnasol defnyddwyr a dinasyddion yn yr amgylcheddau hyn sy'n dod i'r fei yn cynnwys: ymwybyddiaeth a dealltwriaeth o effaith gwasanaethau a modelau busnes newydd, gan gynnwys y goblygiadau i hawliau eiddo deallusol; dewis mewn gwasanaethau newydd drwy gystadleuaeth, arloesedd, buddsoddi mewn rhwydweithiau, argaeledd a gwytnwch; ymddiriedaeth defnyddwyr mewn gwasanaethau cyfathrebu newydd; ac amddiffyniad i ddefnyddwyr.
- 3.71 Gan edrych ymlaen, mae nifer o ddadleuon sy'n ymwneud â'r rhyngrwyd lle bydd angen i Ofcom ddeall materion perthnasol yn dda, fel: swyddogaeth cyfryngwyr o ran sicrhau canlyniadau da i ddefnyddwyr; mesurau i leihau torri hawlfraint ar-lein y tu hwnt i'r rheini yn Neddf yr Economi Ddigidol 2010; diogelu data; y gallu i gludo cynnwys a gallu dyfeisiau i ryngweithredu; seilwaith a modelau llywodraethu'r rhyngrwyd sy'n esblygu; a swyddogaeth y rhyngrwyd o ran cefnogi arloesedd mewn marchnadoedd cyfathrebu a thwf economaidd ar draws y DU.

Adran 4

Blaenoriaethau drafft ar gyfer 2013/14

Mae ein dibenion strategol a'n dulliau gweithredu yn tywys ein blaenoriaethau

- 4.1 Mae'r Cynllun Blynyddol Drafft ar gyfer 2013/14 yn gwahanu ein rhaglen waith i'r categorïau canlynol:
- **Blaenoriaethau**, sy'n cynrychioli meysydd gwaith hanfodol i Ofcom eu hyrwyddo yn y flwyddyn i ddod i sicrhau ein bod yn hybu buddiannau dinasyddion a defnyddwyr.
 - **Canlyniadau** ar gyfer pob un o'n blaenoriaethau arfaethedig, i helpu i asesu ein llwyddiant yn eu cyflawni a sicrhau ein bod yn darparu buddion cadarnhaol i ddinasyddion a defnyddwyr.
 - **Meysydd gwaith eraill** - materion pwysig eraill lle bwriadwn wneud rhagor o waith arnynt yn ystod 2013/14 (Adran 5).
 - **Gwaith rhaglennu** a chyfrifoldebau rydym yn eu cyflawni'n barhaus, gan ddarparu gwasanaethau allweddol i randdeiliaid, dinasyddion a defnyddwyr (Adran 6).
- 4.2 Er mwyn ymateb i ddatblygiadau yn y farchnad sy'n ymwneud â'n dyletswyddau presennol, mae ein blaenoriaethau'n cydbwysu gwaith newydd ag ymrwymïadau parhaus pwysig. Maent yn cael eu tywys gan ein chwe diben strategol.

Diben Strategol 1: Hybu cystadleuaeth effeithiol a dewisiadau ar sail gwybodaeth

- 4.3 Mae cystadleuaeth effeithiol a dewis ar sail gwybodaeth yn elfennau o farchnadoedd cyfathrebu sy'n gweithredu'n dda, ac maent yn fwy tebygol o arwain at brisiau effeithlon i ddefnyddwyr, i gefnogi arloesedd ac i arwain at gymhellion ar gyfer buddsoddiad effeithlon mewn rhwydweithiau a gwasanaethau sydd eisoes yn bodoli a rhai newydd.
- 4.4 Mae nodweddion marchnadoedd cyfathrebu yn cynnwys effeithiau, graddfa, manteision a chymhlethdod rhwydwaith cryf. Rydym yn rhagweld swyddogaeth barhaus ar gyfer rheoleiddio *ex ante*, gan gynnwys rheoleiddio i hybu cystadleuaeth rhwng cyflenwyr a chefnogi dewis i ddefnyddwyr.
- 4.5 Rydym wedi pennu tair blaenoriaeth benodol ar gyfer 2013/14, sy'n ymateb i ddatblygiadau yn y farchnad ac y bwriedir iddynt ddarparu manteision sylweddol i ddinasyddion ac i ddefnyddwyr.

Hybu cystadleuaeth
effeithiol a
dewisiadau ar sail
gwybodaeth

- Sicrhau cystadleuaeth a buddsoddiad effeithiol mewn band eang presennol a chyflym
- Hybu dewis effeithiol i ddefnyddwyr drwy sicrhau bod gwybodaeth glir a pherthnasol ar gael yn hawdd
- Datblygu a gweithredu polisïau a fydd yn ei gwneud yn haws newid rhwng darparwyr cyfathrebu

Sicrhau cystadleuaeth a buddsoddiad effeithiol mewn band eang presennol a chyflym

- 4.6 Mae defnyddio a mabwysiadu gwasanaethau band eang cyflym yn parhau, gyda gwasanaethau ar gael i dros 65% o eiddo a gyda dros un o bob deg cwsmer band eang yn prynu gwasanaeth cyflym. Mae gan y Llywodraeth uchelgais y bydd gwasanaethau band eang cyflym ar gael i dros 90% o eiddo erbyn 2015, ac mae'n darparu arian cyhoeddus i ategu'r buddsoddiad preifat i helpu i gyrraedd y targed hwn.
- 4.7 Yn 2010 roedd Ofcom wedi sefydlu fframwaith rheoleiddio clir ar gyfer buddsoddi mewn mynediad y genhedlaeth nesaf (NGA) a chystadleuaeth mewn band eang cyflym. Mae'r fframwaith hwn yn mynnu bod BT yn cynnig rhith fynediad lleol wedi'i ddad-fwndelu (VULA) at ei seilwaith ffibr cenhedlaeth nesaf, er mwyn i ddarparwyr eraill allu cystadlu gyda BT i gyflenwi gwasanaethau band eang cyflym i ddefnyddwyr; ystyrir bod hyn yn allweddol i gefnogi cystadleuaeth yn y farchnad ar gyfer gwasanaethau band eang cyflym. Mae'r fframwaith hwn hefyd yn mynnu bod BT yn darparu mynediad i'w seilwaith ffisegol, gan gynnwys pibelli a pholion, fel bo gan ddarparwyr eraill y dewis o fuddsoddi mewn NGA. Ystyrir bod hyn yn allweddol i hybu cystadleuaeth ar gyfer y farchnad, gan alluogi buddsoddiad i gystadlu mewn ardaloedd newydd.
- 4.8 Yn ystod 2013/14 byddwn yn parhau i sicrhau bod BT yn ymateb i bob cais rhesymol i gael yr atebion mynediad hyn, a gwasanaethau eraill sydd wedi'u rheoleiddio (megis WLR a LLU), gan ganiatáu i ddarparwyr eraill eu defnyddio'n effeithiol.
- 4.9 Hefyd, yn unol â'r fframwaith Ewropeaidd ar gyfer cyfathrebu electronig, yn ddiweddar rydym wedi dechrau ail adolygu'r marchnadoedd ar gyfer cysylltiadau llais sefydlog a band eang a mynediad lleol. Bydd y gwaith hwn yn mynd rhagddo drwy gydol 2013 a bydd yn ystyried beth fydd y fframwaith rheoleiddio priodol gan roi sylw penodol i ddatblygiadau yn y farchnad. Caiff ein casgliadau terfynol eu cyhoeddi yn gynnar yn 2014.
- 4.10 Un ystyriaeth bwysig yn ein hadolygiad o'r marchnadoedd band eang a llais sefydlog yw sut mae sicrhau bod rheoleiddio yn cymell Openreach i gyflenwi gwasanaethau i'r ansawdd a ddisgwyllir gan ei gwsmeriaid cyfanwerthu a'u defnyddwyr.

Hybu dewis effeithiol i ddefnyddwyr drwy sicrhau bod gwybodaeth glir a pherthnasol ar gael yn hawdd

- 4.11 Er mwyn i'r farchnad cyfathrebu weithio'n dda, credwn fod yn rhaid i ddefnyddwyr allu gwneud penderfyniadau gwybodus. Mae'n bwysig bod gwybodaeth berthnasol, glir, gywir a dealladwy ar gael iddynt. Bydd hyn yn eu galluogi i wneud penderfyniadau a gweithredu arnynt, er enghraifft drwy newid rhwng darparwyr i gael bargaen well.
- 4.12 Yn ystod 2013/14 bydd gwaith Ofcom ar wybodaeth i ddefnyddwyr yn rhoi sylw i feysydd lle credwn fod yr wybodaeth a ddarperir gan y farchnad yn annigonol. Bydd enghreifftiau o hyn yn cynnwys:

- **Ymchwil i gyflymder band eang:** Byddwn yn parhau â'n gwaith i sicrhau bod defnyddwyr yn cael gwybodaeth ddigonol am y cyflymderau sefydlog a symudol go iawn sydd ar gael, i'w helpu i wneud dewisiadau gwybodus wrth ddewis eu darparwr band eang. Rydym yn bwriadu cyhoeddi ymchwil bob chwe mis, gan alluogi defnyddwyr i weld sut mae cyflymder band eang yn amrywio rhwng darparwyr, technolegau, ardaloedd daearyddol a chyfnodau amser gwahanol.
- **Data am gwynion defnyddwyr:** Yn chwarterol rydym yn cyhoeddi'r cwynion a gaiff Ofcom yn ôl gwasanaeth a darparwr cyfathrebu. Credwn fod gwybodaeth o'r fath yn ddefnyddiol i ddefnyddwyr, yn enwedig y rheini sy'n ystyried darparwr neu wasanaeth newydd. Ar ben hynny, gall cyhoeddi data am gwynion ynghylch darparwr penodol fod yn gymhellant i ddarparwyr wella eu perfformiad. Byddwn yn parhau i ddatblygu'r cyhoeddiad hwn i sicrhau ei fod yn dal yn berthnasol ac yn ddefnyddiol i ddefnyddwyr.
- **Arferion rheoli traffig:** Rydym yn gwneud rhagor o waith i ystyried tryloywder gwybodaeth am reoli traffig, gan gynnwys adolygiad manylach o arferion rheoli traffig, i sicrhau bod defnyddwyr yn cael yr wybodaeth sydd ei hangen arnynt er mwyn gwneud dewisiadau ar sail gwybodaeth. Newydd ddechrau y mae'r gwaith hwn, ond gall arwain at addasu codau presennol y diwydiant, neu integreiddio cynnwys newydd sydd â chodau presennol a noddir gan Ofcom megis hwnnw ar gyflymder band eang. Bydd unrhyw ganlyniadau'n seiliedig ar ddadansoddi i ba raddau mae cod presennol y diwydiant yn cyflawni'r nod o ddarparu digon o dryloywder i ddefnyddwyr er mwyn gwneud penderfyniadau ar sail gwybodaeth.

4.13 Mae Ofcom yn cynnal adolygiad o ddefnyddio atebion gwybodaeth defnyddwyr fel un o ystod o offer i helpu defnyddwyr i wneud dewisiadau mwy gwybodus am gynnyrch neu wasanaethau. Nod y gwaith hwn yw cynnig ystyriaethau lefel uchel mewn perthynas â pha mor briodol yw'r atebion gwybodaeth, eu dyluniad a gwerthusiad ohonynt.

Datblygu a gweithredu polisiau a fydd yn ei gwneud yn haws newid rhwng darparwyr cyfathrebu

4.14 Mae'n dal yn flaenoriaeth i Ofcom symud ymlaen ymhellach i sicrhau effeithiolrwydd gweithdrefnau newid, er mwyn cyflawni ar nodau cystadleuaeth effeithiol a dewisiadau ar sail gwybodaeth. I gyflawni hyn, rydym yn parhau ein hadolygiad o'r prosesau newid ar gyfer gwasanaethau cyfathrebu electronig. Rydym yn canolbwyntio ar gyflawni dau ganlyniad allweddol:

- Profiad hawdd a hwylus o newid i'r defnyddiwr, heddiw ac yn y dyfodol. Mae arnom eisiau sicrhau nad oes dim rhwystrau proses diangen i atal newid ar gyfer gwasanaethau sengl neu fwndeli.
- Sicrhau y bydd prosesau newid yn arwain at ganlyniadau cystadleuol effeithlon.

Adolygu'r prosesau newid

4.15 Cam cyntaf ein hadolygiad yw rhoi sylw i'r prosesau newid ar gyfer gwasanaethau ar sail copr drwy ddefnyddio rhwydwaith Openreach. Ym mis Chwefror 2012 roeddem wedi ymgynghori ar y dewisiadau i'w gwneud yn haws i ddefnyddwyr newid rhwng darparwyr llais sefydlog a band eang (a ddarperir dros rwydwaith mynediad copr Openreach).

- 4.16 Ar hyn o bryd rydym yn ystyried y dystiolaeth a gyflwynwyd gan y rheini a ymatebodd i'r ymgynghoriad. Rydym hefyd wedi gwneud rhagor o waith a dadansoddi mewn rhai meysydd. Byddwn yn rhoi gwybod i randdeiliaid am y camau nesaf ar ôl cwblhau ein hasesiad o'r holl dystiolaeth. Rydym yn disgwyl y bydd hyn yn Ch4 2012/13.
- 4.17 Ar ôl i ni gwblhau ein hadolygiad o wasanaethau llais sefydlog a band eang, byddwn yn ystyried yr angen i edrych ar newid mewn sectorau eraill.

Ffioedd terfynu cynnar mewn contractau ar gyfer gwasanaethau cyfathrebu

- 4.18 Yn ystod 2012/13, roeddem wedi parhau â'n gwaith i orfodi'r Rheoliadau Telerau Annheg mewn Contractau Defnyddwyr yn y sector llais sefydlog a band eang dan y Rhaglen Gorfodi Ffioedd Ychwanegol. Roeddem yn canolbwyntio'n benodol ar delerau sy'n ymwneud â ffioedd terfynu cynnar (ETCs).
- 4.19 Roeddem hefyd wedi cyhoeddi ein rhaglen monitro a gorfodi Amod Cyffredinol 9 ar 25 Ionawr 2012. Mae Amod Cyffredinol 9 yn rhoi'r gofyniad i gynnig contractau gydag isafswm tymor. Mae'r amod hwn yn cynnwys gofynion sy'n ymwneud â darparu gwybodaeth, hyd contractau a'r amodau ar gyfer terfynu.
- 4.20 Rydym yn bwriadu parhau â'n gwaith yng nghyswllt Ffioedd Terfynu Cynnar mewn contractau defnyddwyr yn 2013/14. Byddwn yn ymgysylltu â darparwyr gwasanaeth yn y sector llais sefydlog a band eang pan fo'n briodol. Ochr yn ochr â hynny, byddwn hefyd yn monitro cwynion defnyddwyr am Ffioedd Terfynu Cynnar ym mhob sector cyfathrebu ac yn ystyried materion a datblygiadau eraill yn y sectorau hynny. Bydd hyn yn ein helpu i ganfod beth ddylai ein blaenoriaeth nesaf fod o dan y rhaglen. Gall hyn gynnwys camau gorfodi yn erbyn darparwyr penodol.

Diben Strategol 2: Sicrhau bod sbectrwm yn cael ei ddefnyddio yn y ffordd orau

- 4.21 Mae Ofcom yn gyfrifol am sicrhau bod y sbectrwm electromagnetig yn cael ei ddefnyddio yn y ffordd orau. Er nad yw'n ganlyniad i ddefnyddwyr yn ei rinwedd ei hun, mae defnyddio sbectrwm yn y ffordd orau yn fewnbwn allweddol i ddarparu canlyniadau da i ddefnyddwyr ac i ddinasyddion o ran darparu gwasanaethau, cystadleuaeth, dewis ac argaeledd eang.
- 4.22 Ac ystyried gwerth posibl gwasanaethau sy'n cael eu galluogi gan adnoddau sbectrwm i ddinasyddion ac i ddefnyddwyr, mae rheoli sbectrwm yn gryn gyfrifoldeb. Mae deall sut caiff sbectrwm ei ddefnyddio ac, os yw'n briodol, hwyluso newid defnydd ar gyfer bloc o sbectrwm, yn bwysig i gyflawni'r canlyniadau gorau ar gyfer dinasyddion a defnyddwyr.

Sicrhau bod
sbectrwm yn cael ei
ddefnyddio yn y
ffordd orau

- Clirio sbectrwm yn amserol yn 800 MHz a 2.6 GHz er mwyn gallu rhoi dyfarniadau newydd, gan liniaru materion sy'n ymwneud â chydfodolaeth
- Gweithredu'r strategaeth UHF i alluogi posibilrwydd rhyddhau 700 MHz ar gyfer defnydd symudol wedi'i gysoni
- Cefnogi rhyddhau bandiau 2.3 GHz a 3.4 GHz i ddiwallu'r galw am sbectrwm

Clirio sbectrwm yn amserol yn 800 MHz a 2.6 GHz er mwyn gallu rhoi dyfarniadau newydd, gan liniaru materion sy'n ymwneud â chydfodolaeth

- 4.23 Ar ôl yr arwerthiant ar y cyd ar gyfer 800 Mhz a 2.6 GHz, byddwn yn canolbwyntio ar gwblhau gweithgareddau clirio a lliniaru ymyrraeth. Bydd hyn yn golygu bod modd defnyddio'r sbectrwm 800 MHz a 2.6 GHz yn llawn.
- 4.24 Yng nghyswllt y band 2.6 GHz, byddwn yn parhau i gefnogi rhaglen adfer radar ar draws y Llywodraeth.
- 4.25 Yng nghyswllt y band 800 MHz:
- byddwn yn sicrhau cwblhau clirio sianel 61 a 62 er mwyn i DTT wagio'r band hwn yn gyfan gwbl. Pan fydd y gwaith peiriannu hwn yn cael ei wneud, bydd defnyddwyr yn cael gwybod ac yn cael cyfarwyddyd os oes angen ynghylch ail-diwnio eu setiau teledu neu flychau ar ben setiau teledu. Byddwn yn parhau i gysoni ac archwilio gwariant yn y rhaglen;
 - rhaid i'r rheini sy'n dal y trwyddedau 800 MHz o'r newydd atal neu liniaru ymyrraeth bosibl signalau 4G i DTT. Rydym yn gwneud hyn yn ddyletswydd yn y drwydded a byddwn yn monitro'r cydymffurfriad yn ofalus ac yn penderfynu ar unrhyw addasiadau i fesurau lliniaru yng ngoleuni profiad;
 - ar ôl gorffen clirio PMSE o sianel 69, byddwn yn cau'r cynllun grant, gan gynnwys cysoni, archwilio a chau contract y cynllun; a
 - byddwn yn cefnogi defnyddwyr y gwasanaethau brys, sy'n gweithredu ar frig y band 800 MHz i gynnal asesiadau risg technegol o atebion posibl a fydd yn eu galluogi i reoli ymyrraeth bosibl i ddefnyddwyr dyfeisiau pellter agos (SRDs); a
 - byddwn yn parhau i ymgysylltu â gweithgynhyrchwyr a grwpiau sy'n cynrychioli defnyddwyr dyfeisiau pellter agos, gan gynnwys larymau cymdeithasol, i'w galluogi i fynd i'r afael â materion ymyrraeth posibl sy'n deillio o setiau LTE. Byddwn yn parhau i weithio gyda chyrff safonau Ewropeaidd i sicrhau bod safonau technegol wedi'u cysoni yn dal yn briodol.

Gweithredu'r strategaeth UHF i alluogi posibilrwydd rhyddhau 700 MHz ar gyfer defnydd symudol wedi'i gysoni

- 4.26 Fel roeddem wedi'i amlinellu yn ein Datganiad Strategaeth UHF ym mis Tachwedd 2012, mae defnyddwyr yn dal i ofyn am fwy a mwy o gapasiti symudol, gyda thwf o 119% yn ystod y flwyddyn ddiwethaf. Bydd polisi sbectrwm yn chwarae rhan bwysig o ran diwallu'r cynnydd hwn mewn galw ochr yn ochr â gwelliannau mewn technoleg a rhwydwaith fel symud i LTE, cynyddu nifer y celloedd a dadlwytho data di-wifr i rwydweithiau sefydlog. Ar yr un pryd, bydd sbectrwm UHF yn dal yn bwysig i DTT sy'n darparu mynediad rhad yn gyffredinol bron i gynnwys darlledu gwasanaeth cyhoeddus a dewis i ddefnyddwyr o ran gwasanaethau, offer derbyn a llwyfannau. Mae'r sbectrwm hwn hefyd yn bwysig i wasanaethau PMSE.
- 4.27 O'r herwydd, rydym wedi gosod ein strategaeth sbectrwm UHF i gefnogi'r broses ryngwladol a cheisio galluogi rhyddhau 700 MHz ar gyfer defnydd symudol wedi'i gysoni. Mae'r strategaeth hefyd yn ceisio sicrhau bod y llwyfan DTT, teledu lleol a gwasanaethau PMSE a gofod gwyn yn gallu defnyddio'r band sbectrwm 600 MHz gan dybio newid defnydd yn y band 700 MHz.
- 4.28 Er mwyn dechrau rhoi'r strategaeth hon ar waith byddwn yn cynnal ystod o weithgareddau i baratoi ar gyfer newid posibl yn y dyfodol o ran defnyddio 700 MHz:

- ymgysylltu rhyngwladol ar gysoni gan gynnwys cynlluniau band i'r dyfodol ar gyfer 700 MHz a negodi cydlynu amledd sy'n sy'n ymwneud â dibenion DTT;
- archwilio sut a phryd gellir sicrhau newid defnydd mewn 700 MHz yn y dyfodol er mwyn gwasanaethu buddiannau defnyddwyr a dinasyddion orau;
- archwilio'r dewisiadau i leihau costau ac amhariadau sy'n gysylltiedig ag unrhyw gynlluniau newydd yn y dyfodol ar gyfer sbectrwm UHF;
- gweithio gyda gweithredwyr aml-blecs i ystyried y newidiadau angenrheidiol o ran technoleg a rheoleiddio i ddiogelu manteision DTT;
- galluogi parhau i ddarparu PMSE a gwasanaethau teledu lleol nawr ac yn y dyfodol; a
- chefnogi gweithgareddau'r Llywodraeth sy'n ymwneud â phenderfyniadau yn y dyfodol ar ddyrannu sbectrwm ar gyfer y gwasanaethau brys.

Cefnogi rhyddhau bandiau 2.3 GHz a 3.4 GHz i ddiwallu'r galw am sbectrwm

4.29 Bydd cynlluniau'r Weinyddiaeth Amddiffyn i ryddhau oddeutu 200 MHz o sbectrwm yn y bandiau sbectrwm 2.3 GHz a 3.4 GHz yn gyfraniad sylweddol at argaeledd sbectrwm yn y dyfodol. O'r herwydd byddwn yn cynnal gweithredoedd penodol i gefnogi rhyddhau'r sbectrwm hwn, gan gynnwys:

- dadansoddiad technegol i ganfod sialensiau cydfodolaeth posibl gyda dibenion sifil presennol;
- datblygu dulliau gweithredu posibl i ddatrys materion cydfodolaeth;
- asesu'r effaith ar ddefnyddwyr sbectrwm y gallai fod angen eu clirio er mwyn hwylyso'r rhyddhau a chamau lliniaru posibl;
- diffinio amodau technegol ar gyfer rhyddhau sbectrwm a fyddai'n caniatáu ei ddefnyddio ar gyfer data symudol; a
- pharatoi'r rheoliadau angenrheidiol i ganiatáu rhyddhau'r bandiau hyn.

Diben Strategol 3: Hybu cyfleoedd i gymryd rhan

4.30 Mae gwasanaethau cyfathrebu yn dal i dyfu o ran eu hamlygrwydd a'u pwysigrwydd i ddefnyddwyr ac i ddinasyddion gan alluogi defnyddwyr i gymryd rhan mewn cymdeithas ehangach yn effeithiol. Er mwyn cefnogi hyn mae gennym ffocws allweddol ar hybu cyfleoedd i gymryd rhan – gan geisio sicrhau bod gwasanaethau effeithiol ar gael yn eang a cheisio lleihau'r rhwystrau sy'n atal defnyddwyr rhag eu mabwysiadu a'u defnyddio'n effeithiol.

Hybu cyfleoedd i gymryd rhan

- Sicrhau darpariaeth y gwasanaeth post cyffredinol
- Gweithio ar y cyd â'r Llywodraeth a'r diwydiant i hybu bod band eang cyflym ar gael yn eang

Sicrhau darpariaeth y gwasanaeth post cyffredinol

- 4.31 Yn ôl y ddyletswydd gwasanaeth cyffredinol mae'n rhaid i'r Post Brenhinol gasglu a dosbarthu llythyrau chwe diwrnod yr wythnos am bris fforddiadwy ac unffurf yn ddaearyddol i bob cyfeiriad yn y DU. Bellach, Ofcom sy'n rheoleiddio'r gwasanaethau post a'n prif ddyletswydd yw cyflawni ein swyddogaethau yng nghyswllt y post mewn ffordd a fydd, yn ein barn ni, yn sicrhau y darperir gwasanaeth post cyffredinol. Felly, mae sicrhau cynaliadwyedd ariannol y gwasanaeth post cyffredinol a'i ddarpariaeth effeithlon yn flaenoriaeth i Ofcom.
- 4.32 Heb newidiadau i'r fframwaith rheoleiddio, mae perygl na fydd y Post Brenhinol yn gallu parhau i ddarparu gwasanaeth post cyffredinol i bob defnyddiwr ledled y DU. Rydym eisoes wedi cymryd nifer o gamau i gefnogi'r ddyletswydd hon. Rydym wedi rhoi mwy o ryddid prisio a gweithredol i'r Post Brenhinol ar y rhan fwyaf o'i gynnyrch, ond rydym wedi rhoi diogelwch rheoleiddio ar waith, fel cap diogelu ar stampiau Ail Ddosbarth a threfn monitro effeithiol. Rydym hefyd ar ganol adolygu anghenion defnyddwyr post. Byddwn yn cwblhau'r adolygiad hwn o anghenion defnyddwyr erbyn diwedd mis Mawrth 2013 (fel sy'n ofynnol gan Ddeddf Gwasanaethau Post 2011).
- 4.33 Yn ystod 2013/14, byddwn yn bwrw ymlaen â'n dull gweithredu ar gyfer rheoleiddio'r post yn economaidd, drwy ymgymryd ag amrywiaeth o waith i sicrhau y parheir i ddarparu gwasanaeth post cyffredinol. Bydd hyn yn cynnwys:
- datblygu trefn ymhellach i fonitro perfformiad y Post Brenhinol yn ofalus, gan ganolbwyntio'n benodol ar ddarparu gwasanaeth cyffredinol, cystadleuaeth o un pen i'r llall, effeithlonrwydd, proffidioldeb a phrisiau;
 - monitro ac ymchwil parhaus i fforddiadwyedd gwasanaethau post, yn enwedig yng nghyswllt defnyddwyr bregus yn prynu stampiau;
 - asesu ein dull gweithredu ar gyfer amddiffyn yn erbyn gwasgu elw o ran gwasanaethau mynediad;
 - asesu effaith unrhyw ddatblygiad ar ddarpariaeth y gwasanaeth cyffredinol o ran cystadleuaeth o un pen i'r llall; ac
 - asesu dulliau gweithredu posibl ar gyfer pennu lefelau effeithlonrwydd y Post Brenhinol.

Gweithio ar y cyd â'r Llywodraeth a'r diwydiant i hybu bod band eang cyflym ar gael yn eang

- 4.34 Mae'r Llywodraeth wedi datgan ei nod o sicrhau y bydd gan y DU y rhwydweithiau band eang gorau yn Ewrop erbyn diwedd 2015, gyda 90% o eiddo â mynediad i fand eang cyflym a chyflymder o 2Mbit yr eiliad ar gael i bob cartref ledled y DU.
- 4.35 Mae'r gweinyddiaethau datganoledig yng Nghymru, yr Alban a Gogledd Iwerddon wedi gosod targedau tebyg. Mae cyllid ychwanegol wedi cael ei sicrhau gan Lywodraeth yr Alban ac awdurdodau lleol yn yr Alban i helpu i gyflwyno hyn. Yng Ngogledd Iwerddon, mae prosiect buddsoddi gwerth £52m, dan arweiniad yr Adran Menter, Masnach a Buddsoddi, wedi'i gwblhau eisoes, sydd wedi darparu band eang cyflym ffibr i dros 95% o gartrefi. Yn yr un modd, nod Prosiect Band Eang y Genhedlaeth Nesaf i Gymru yw darparu gwasanaethau 30Mb yr eiliad o leiaf i gartrefi a busnesau ledled Cymru.

- 4.36 Broadband Delivery UK (BDUK) sy'n gyfrifol yn yr Adran dros Ddiwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon am ddyrannu'r £530m o arian cyhoeddus y mae'r Llywodraeth wedi'i ddarparu i gefnogi cyflawni ei nodau ar gyfer band eang cyflym. Mae BDUK hefyd yn gyfrifol am sefydlu fframwaith caffael a fydd yn galluogi awdurdodau lleol i redeg caffaeliadau band eang cyflym yn effeithlon er mwyn rhoi sylw i anghenion lleol penodol.
- 4.37 Mae Ofcom wedi chwarae rhan weithredol drwy gynghori llywodraeth yn y meysydd hyn. Byddwn yn parhau i ddarparu ein harbenigedd a'n cyngor i helpu'r Llywodraeth a'r Gweinyddiaethau Datganoledig i gyflawni'u hamcanion. Byddwn hefyd yn casglu ac yn cyhoeddi data i helpu'r Llywodraeth i feincnodi seilwaith band eang y DU yn erbyn gweddill Ewrop drwy 'Gerdyn Sgorio y Gorau yn Ewrop'.

Diben Strategol 4: Amddiffyn defnyddwyr rhag niwed

- 4.38 Wrth i'r tirwedd cyfathrebu barhau i esblygu, mae mathau newydd o niwed posibl i ddefnyddwyr yn dal i ddod i'r fei. Ein dull gweithredu cyffredinol i amddiffyn defnyddwyr yw canolbwyntio ar y materion hynny sy'n achosi llawer o niwed i ddefnyddwyr a lle gallwn fynd i'r afael â'r mater. Mae llawer o'r gwaith hwn yn parhau ac yn disgyn i brif feysydd gwaith Ofcom fel yr amlinellir yn yr adran nesaf. Fodd bynnag, rydym wedi nodi dwy flaenoriaeth ar gyfer 2013/14.

Amddiffyn defnyddwyr rhag niwed

- Diwygio rhifau heb fod yn rhai daearyddol i sicrhau tryloywder o ran prisiau
- Amddiffyn defnyddwyr mewn ystod o feysydd blaenoriaeth, gan gynnwys galwadau mud a chodi prisiau ar ganol contract

Diwygio rhifau heb fod yn rhai daearyddol i sicrhau tryloywder o ran prisiau

- 4.39 Ar gyfer 2013/14 ein blaenoriaeth fydd gweithredu unrhyw ddiwygiadau a wneir yn gynnwys yn 2013 sy'n effeithio ar sut mae defnyddwyr yn prynu galwadau i rifau heb fod yn rhai daearyddol.
- 4.40 Rydym yn diffinio mai galwadau nad ydynt yn rhai daearyddol yw'r galwadau hynny i rifau 03, 05, 070/076, 080, 0845, 0870, 083/4, 0871, 09, 116 a 118. Bydd defnyddwyr yn defnyddio'r rhifau hyn i ffonio busnesau ac asiantaethau llywodraeth er mwyn cael gwybodaeth, talu am wasanaethau a phleidleisio ar raglenni radio a theledu. Yn 2010/11 roeddem wedi cynnig defnyddio dull gweithredu symlach ar gyfer darparu a rheoleiddio galwadau nad ydynt yn rhai daearyddol, gan gynnwys edrych ar ystodau rhifau symlach a ffioedd mwy safonol.
- 4.41 Roeddem wedi cyhoeddi cynnig manwl ar gyfer rheoleiddio ym mis Ebrill 2012 lle'r oeddem yn cynnig gwneud rhifau heb fod yn rhai daearyddol a'u prisiau yn fwy greddfol, gyda rhaniad sy'n fwy clir rhwng ystodau rhifau a symleiddio'r ffordd caiff galwadau i rifau sy'n rhannu refeniw eu prisio, gan gynnwys 'dad-fwndelu' costau. Roeddem hefyd wedi cynnig y dylid gallu ffonio rhifau Rhadffôn (080 a 116) am ddim o bob ffôn, yn ffonau sefydlog a symudol.
- 4.42 Byddwn yn parhau i weithio ar alwadau heb fod yn rhai daearyddol yn ystod y flwyddyn ariannol nesaf, gan gynnwys cyhoeddi datganiad terfynol a gweithredu unrhyw newidiadau rheoleiddio byddwn yn penderfynu eu gwneud.

Amddiffyn defnyddwyr mewn ystod o feysydd blaenoriaeth, gan gynnwys galwadau mud a chodi prisiau ar ganol contract

- 4.43 Byddwn yn parhau i ganolbwyntio ar feysydd allweddol o niwed i ddefnyddwyr rydym wedi'u canfod drwy ein rhaglenni monitro a gorfodi a drwy'r data sy'n cyrraedd ein canolfan gyswllt, gan weithredu mewn ffordd effeithiol a chymesur, gan gynnwys ymchwiliadau pan fo angen. Mae'r meysydd gwaith ar gyfer 2013/14 fel a ganlyn, er byddwn hefyd yn gwneud gwaith heb ei gynllunio wrth i faterion newydd annisgwyl ddod i'r fei:
- galwadau mud – rhaglen waith gan gynnwys rhagor o ymchwil i ddeall y prif bethau sy'n arwain at gwynion am alwadau mud, gweithredu ar y cyd rhwng rheoleiddwyr (er enghraifft gyda Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth, y Weinyddiaeth Cyfiawnder, y Swyddfa Masnachu Teg), a gweithio gyda'r diwydiant ar atebion technegol; gyda chefnogaeth gorfodaeth pan fo'n briodol i leihau'r niwed a achosir gan y broblem hon;
 - telerau contract safonol – gan edrych ar delerau 'hawl i amrywio'r contract', gan ganolbwyntio ar delerau amrywio pris yn benodol;
 - ffioedd ychwanegol – sicrhau bod telerau contract yn deg, gan ganolbwyntio ar ffioedd terfynu cynnar ond gan hefyd ystyried telerau eraill y nodir eu bod yn annheg, fel sy'n briodol;
 - biliau annisgwyl o uchel – parhau i ymgysylltu â darparwyr ynghylch yr hyn sy'n achosi biliau annisgwyl o uchel a sut gallwn eu hosgoi a sicrhau cydymffuriad â'r Rheoliadau Crwydro;
 - cam-werthu a slamio – rhaglen waith i fynd i'r afael â cham-werthu a slamio, gan gynnwys ymchwiliadau fel sy'n briodol a datrys yr hyn sy'n achosi trosglwyddo llinellau sefydlog mewn camgymeriad; a
 - delio â chwynion – sicrhau cydymffuriad â rheolau delio â chwynion.

Diben Strategol 5: Cynnal hyder y gynulleidfa mewn cynnwys darlledu

- 4.44 Wrth ystyried disgwyliadau defnyddwyr o sicrwydd ar safonau cynnwys darlledu, byddwn yn parhau i ddatblygu a darparu ffyrdd effeithlon ac effeithlon a pharod ar gyfer y dyfodol o sicrhau hyder y gynulleidfa mewn cynnwys darlledu.

Cynnal hyder y
gynulleidfa mewn
cynnwys darlledu

- Targedu trwyddedu a gorfodi i sicrhau amddiffyniad parhaus i gynulleidfaoedd
- Aildrwyddedu Sianeli 3, 4 a 5
- Datblygu dulliau gweithredu ar gyfer rheoleiddio cynnwys yn y dyfodol

Targedu trwyddedu a gorfodi i sicrhau amddiffyniad effeithiol i gynulleidfaoedd

- 4.45 Er gwaethaf natur esblygol darlledu a gwasanaethau cynnwys, bydd angen parhau i sicrhau cynulleidfaoedd am safonau cynnwys ar wasanaethau traddodiadol. Er mwyn darparu'r sicrwydd parhaus hyn mewn ffordd effeithlon ac effeithiol, byddwn yn gweithio yn y flwyddyn nesaf i ddylunio a mabwysiadu dulliau newydd o dargedu gweithgarwch gorfodi.

Aildrwyddedu Sianeli 3, 4 a 5

Sianeli 3 a 5

- 4.46 Byddwn yn sicrhau iechyd parhaus y system darlledu gwasanaeth cyhoeddus drwy aildrwyddedu'r darlledwyr gwasanaeth cyhoeddus masnachol (Sianeli 3 a 5) a Sianel 4.
- 4.47 Mae ITV plc, STV ac UTV yn dal y trwyddedau presennol ar gyfer gwasanaethau Sianel 3, a daw trwydded Sianel 5 i ben ddiwedd 2014. Yn unol â chyfarwyddyd yr Ysgrifennydd Gwladol, bydd Ofcom yn ymgynghori ar newidiadau posibl i delerau'r trwyddedau, yn penderfynu ar y dyletswyddau ariannol ac yn rheoli'r broses adnewyddu. Byddwn hefyd yn rhoi sylw i'r materion y bydd yr Ysgrifennydd Gwladol yn eu codi ag Ofcom, fel darparu newyddion yn y rhanbarth Border a phosibilrwydd creu trwydded i Gymru. Rhaid cyflwyno cais i adnewyddu'r trwyddedau presennol erbyn 15 Mawrth 2013 a chaiff y trwyddedau eu hadnewyddu yn yr haf.

Sianel 4

- 4.48 Mae'r drwydded gyfredol ar gyfer prif wasanaeth Channel 4 yn rhedeg o 2004 hyd at ddiwedd 2014. Roedd Deddf yr Economi Ddigidol (2010) wedi addasu fframwaith rheoleiddio a chylch gwaith gwasanaeth cyhoeddus Corfforaeth Channel 4.
- 4.49 Byddwn yn ystyried adnewyddu trwydded Sianel 4 a sut gellid ei diweddarau neu ei haddasu i sicrhau bod cynnwys gwasanaeth cyhoeddus priodol yn dal i gael ei ddarparu.

Datblygu dulliau gweithredu ar gyfer rheoleiddio cynnwys yn y dyfodol

- 4.50 Wrth i gynnwys gael ei ddosbarthu i nifer gynyddol o ddyfeisiau drwy nifer gynyddol o wasanaethau o nifer gynyddol o ffynonellau, gwelir newid yn y gofynion rheoleiddio ar gyfer sicrhau ecosystem cynnwys iach a chymysg.
- 4.51 Byddwn yn parhau i adolygu ein dull rheoleiddio ehangach yng nghyswllt rheoleiddio cynnwys i sicrhau ei fod yn dal yn addas i'r diben a'i fod yn dal i wasanaethu buddiannau dinasyddion a defnyddwyr a'i fod yn glir i randdeiliaid.
- 4.52 Rydym yn gweld nifer o sialensiau yn y maes hwn. Bydd newidiadau mewn technoleg, gan gynnwys dyfodiad gwasanaethau IPTV i'r farchnad dorfol yn y DU, yn herio'r strwythurau rheoleiddio presennol, a gafodd eu cynllunio gan fwyaf ar gyfer byd darlledu llinol. Byddwn yn ystyried sut y gallai dulliau rheoleiddio ar gyfer rheoleiddio cynnwys esblygu ymhellach i aros yn addas i'r diben ac yn gymesur.

Diben Strategol 6: Cyfrannu at a gweithredu polisi cyhoeddus a ddiffinnir gan y Senedd

- 4.53 Yn ogystal â'r pum diben strategol uchod, mae Ofcom yn dal i chwarae rhan drwy arwain neu gyfrannu at nifer o faterion polisi cyhoeddus ar gais y Senedd neu'r Llywodraeth. Rydym yn disgwyl y bydd hyn yn parhau, pan fydd y Senedd yn dod o hyd i swyddogaeth wedi'i diffinio'n glir ar gyfer Ofcom.

Cyfrannu at bolisi cyhoeddus a ddiffinnir gan y Senedd, a'i weithredu

- Gweithredu darpariaethau sy'n ymwneud â thorri hawlfraint ar-lein yn Neddf yr Economi Ddigidol 2010
- Cynnal a chyhoeddi adolygiad o ddarlledu gwasanaeth cyhoeddus

Gweithredu darpariaethau ar dorri hawlfraint ar-lein yn Neddf yr Economi Ddigidol 2010

- 4.54 Bydd Ofcom yn ymgymryd â'i gyfrifoldebau dros weithredu nifer o ddarpariaethau dan Ddeddf yr Economi Ddigidol 2010 yng nghyswllt mesurau i fynd i'r afael â thorri hawlfraint ar-lein. Dan y Ddeddf hon, rhaid i'r gwaith o weithredu a rheoleiddio'r darpariaethau hyn gael ei osod allan mewn cod. Gan nad oes cod cymeradwy wedi'i lunio gan y diwydiant, mae gan Ofcom ddyletswydd i lunio cod yn unol â gofynion Deddf yr Economi Ddigidol, sy'n cynnwys gofyniad i sefydlu corff annibynnol i wrando ar apeliadau tanysgrifwyr yn erbyn adroddiadau o dorri hawlfraint ar-lein ymddangosiadol sy'n gysylltiedig â'u cyfrifon.
- 4.55 Mae Ofcom wedi ymgynghori ar god drafft ac, yn amodol ar gymeradwyaeth y Comisiwn Ewropeaidd a Senedd Ewrop, bydd yn mynd rhagddo â'r gweithredu sydd wedi'i gynllunio gennym. Ochr yn ochr â'n gwaith ar y cod drafft, rydym wedi ymgynghori ar dariff ar gyfer prosesu adroddiadau torri hawlfraint gan ddarparwyr gwasanaeth rhyngwryd. Yn amodol ar gymeradwyo Gorchymyn Llywodraeth perthnasol ar rannu costau, byddwn yn datblygu'r broses o sefydlu strwythur tariff ar gyfer adfer costau gweithredu'r cynllun arfaethedig.
- 4.56 Rhaid i ni hefyd adrodd ar yr amcangyfrif o lefel y torri hawlfraint ar-lein ar ddechrau'r cynllun hysbysu, gan gyflwyno adroddiadau chwarterol a blynyddol ar ôl hynny. Fel rhan o'n gwaith paratoi ar gyfer y ddyletswydd adrodd hon, byddwn yn ymgysylltu â rhanddeiliaid ynghylch sut y gallwn ganfod a chasglu gwybodaeth berthnasol. Mae hyn yn cynnwys gwybodaeth sy'n ymwneud â datblygu a hyrwyddo gwasanaethau cyfreithlon, mentrau i godi ymwybyddiaeth y cyhoedd o hawlfraint a thorri hawlfraint ar-lein, a chmau gorfodi a gymerir gan berchnogion hawlfraint yn erbyn y rheini yr honnir eu bod yn torri'r hawlfraint.
- 4.57 Cyn i'r ddyletswydd adrodd ffurfiol hon ddod i rym, rydym wedi bod yn gweithio mewn partneriaeth â'r Swyddfa Eiddo Deallusol ar raglen o ymchwil annibynnol i lefelau torri hawlfraint ar-lein a'r hyn sy'n arwain at ymddygiad o dorri hawlfraint. Roeddem wedi cyhoeddi ein *Online Copyright Infringement Tracker Benchmark Study*¹³ cyntaf ym mis Tachwedd a byddwn yn cyhoeddi rhagor o adroddiadau yn ystod y flwyddyn nesaf.

Cynnal a chyhoeddi adolygiad o ddarlledu gwasanaeth cyhoeddus

- 4.58 Mae Deddf Cyfathrebiadau 2003 yn mynnu bod Ofcom yn cynnal adolygiad o ddarlledu gwasanaeth cyhoeddus ac adrodd ar hynny o leiaf unwaith bob pum mlynedd. Daeth yr Adolygiad blaenorol o ddarlledu gwasanaeth cyhoeddus i ben ym mis Ionawr 2009. Bydd yr adolygiad felly'n cael ei gyhoeddi erbyn diwedd mis Ionawr 2014.
- 4.59 Dyma ddyletswyddau Ofcom wrth gynnal yr adolygiad hwn:
- adolygu i ba raddau y mae'r darlledwyr gwasanaeth cyhoeddus wedi cyflawni dibenion darlledu teledu gwasanaeth cyhoeddus;
 - adrodd ar hynny gyda golwg ar gynnal a chryfhau ansawdd darlledu gwasanaeth cyhoeddus yn y dyfodol; ac

¹³ <http://stakeholders.ofcom.org.uk/market-data-research/other/telecoms-research/copyright-infringement-tracker/>

- adolygu i ba raddau roedd deunydd a oedd wedi'i gynnwys mewn gwasanaethau cyfryngau wedi cyfrannu at gyflawni amcanion gwasanaeth cyhoeddus.

Ein swyddogaeth mewn lluosogrwydd yn y cyfryngau

- 4.60 Yn ogystal â'r dyletswyddau sydd gennym yn barod yng nghyswllt lluosogrwydd yn y cyfryngau, caiff Ofcom ei grybwyll yn adroddiad Tachwedd 2012 y Gwir Anrhydeddus yr Arglwydd Ustus Leveson *An Inquiry into the Culture, Practices and Ethics of the Press*. Bydd unrhyw weithgarwch yn y maes hwn yn cael ei arwain gan benderfyniadau'r Senedd.

I helpu i fesur yn erbyn y blaenoriaethau hyn, rydym wedi pennu canlyniadau interim a therfynol

- 4.61 Byddwn yn barnu llwyddiant ein gwaith i gyflawni ein blaenoriaethau ar gyfer 2013/14 yn erbyn y canlyniadau cadarnhaol yr ydym yn ceisio'u sicrhau i ddinasyddion a defnyddwyr.
- 4.62 Rydym wedi gosod canlyniadau ar gyfer pob un o'n blaenoriaethau, fel y dangosir yn Ffigur 3 isod. Byddwn yn asesu ein cynnydd tuag at gyflawni'r rhain ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, yn Adroddiad Blynyddol Ofcom.
- 4.63 Rydym wedi rhannu ein canlyniadau yn ganlyniadau interim a therfynol:
- **Canlyniadau interim** – digwyddiadau yn y farchnad sy'n deillio o benderfyniad a gymerir gan Ofcom; er enghraifft galluogi trydydd partion i gael mynediad at rwydwaith neu wasanaeth penodol. Mae'r rhain yn cyfrannu at gyflawni'r canlyniadau terfynol.
 - **Canlyniadau terfynol** - mae'r rhain yn disgrifio'r buddion ehangach i ddinasyddion a defnyddwyr; er enghraifft, defnyddiwr yn gallu dewis rhwng amrywiaeth o gynigion adwerthu cystadleuol ac arloesol. Rydym yn bwriadu gwneud yr hyn y gellir ei wneud yn rhesymol i farnu ein llwyddiant o ran sicrhau canlyniadau terfynol, ar yr un pryd â chydabod y bydd datblygiadau yn y farchnad ehangach hefyd yn dylanwadu ar y canlyniadau hyn.

Ffigur 4: Canlyniadau a blaenoriaethau arfaethedig Cynllun Blynyddol Drafft 2013/14

	BLAENORIAETHAU STRATEGOL	CANLYNIADAU INTERIM	CANLYNIADAU TERFYNOL
Hybu cystadleuaeth effeithiol a dewisiadau ar sail gwybodaeth	Sicrhau cystadleuaeth a buddsoddiad effeithiol mewn band eang presennol a chyflym	Cwblhau cyfres o adolygiadau marchnad sy'n edrych ar lais sefydlog a band eang a mynediad lleol ac, yn ôl yr angen, cyflwyno atebion, gan gynnwys rheolaethau ffioedd newydd, i'r marchnadoedd hyn	Cynnal arloesedd a chystadleuaeth mewn cyflenwi llais a band eang y genhedlaeth hon i ddefnyddwyr a chreu'r amodau a fydd yn caniatáu i'r farchnad gadw'r amodau cyflenwi ffafriol hyn wrth newid i fand eang cyflym
	Hybu dewis effeithiol i ddefnyddwyr drwy sicrhau bod gwybodaeth glir a pherthnasol ar gael yn hawdd	Deall meysydd lle na fydd gwybodaeth a ddarperir yn fasnachol mewn marchnadoedd yn diwallu anghenion defnyddwyr er mwyn ymgysylltu yn y farchnad ac, yn benodol, gwneud dewisiadau effeithiol	Mae defnyddwyr yn gallu gwneud dewisiadau a phenderfyniadau yn y farchnad ar sail gwybodaeth glir a chyflawn. Mae'r wybodaeth hon yn hygyrch ac yn ddealladwy ac mae modd ei dilysu a'i chymharu
	Datblygu a gweithredu polisïau a fydd yn ei gwneud yn haws newid rhwng darparwyr cyfathrebu	Sicrhau nad yw prosesau newid ar gyfer gwasanaethau ar rwydwaith mynediad copr Openreach yn atal defnyddwyr rhag newid nac yn niweidio'r broses gystadleuol	Mae'n hawdd i ddefnyddwyr newid rhwng darparwyr heb drafferth, ac nid yw rhwystrau rhag newid yn niweidio'r broses gystadleuol
Sicrhau bod sbectrwm yn cael ei ddefnyddio yn y ffordd orau	Clirio sbectrwm yn amserol er mwyn gallu rhoi dyfarniadau newydd, gan liniaru materion sy'n ymwneud â chydodolaeth	Rhyddhau sbectrwm drwy arwerthiant a heriau cydodolaeth wedi'u datrys	Sbectrwm ar gael i gyflwyno gwasanaethau 4G
	Gweithredu'r strategaeth UHF i alluogi posibilrwydd rhyddhau 700 MHz ar gyfer defnydd symudol wedi'i gysoni	Diwydiant y DU yn effro i'r tebygolrwydd o newid mewn defnyddio 700 MHz yn y dyfodol i symudol	Sbectrwm wedi'i gysoni'n rhyngwladol ar gael ar gyfer gwasanaethau band eang symudol ar 700MHz; gwasanaethau DTT yn dal ar gael yn eang i ddefnyddwyr
	Cefnogi rhyddhau bandiau 2.3 GHz a 3.4 GHz i ddiwallu'r galw am sbectrwm	Materion cydodolaeth gyda defnyddwyr sifil presennol yn cael eu deall a'u datrys pan fo'n bosibl. Datblygu amodau technegol ar gyfer y sbectrwm i ryddhau sbectrwm er mwyn ei ddefnyddio ar gyfer gwasanaethau data symudol	Cynnydd mewn faint o sbectrwm sydd ar gael ac sy'n cael ei ddefnyddio i gyfateb i'r cynnydd mewn galw am wasanaethau di-wifr

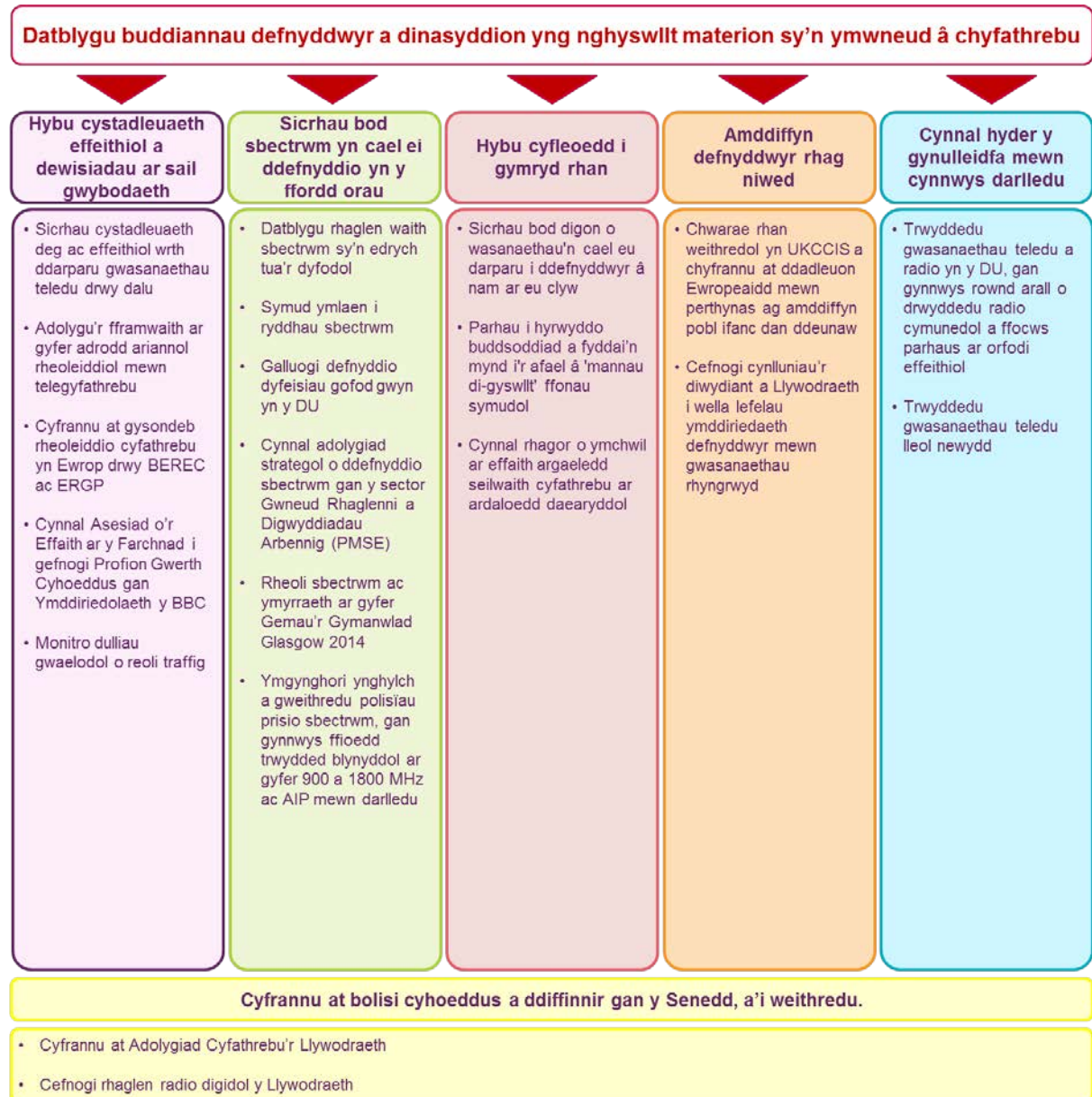
	BLAENORIAETHAU STRATEGOL	CANLYNIADAU INTERIM	CANLYNIADAU TERFYNOL
Hybu cyfleoedd i gymryd rhan	Sicrhau darpariaeth y gwasanaeth post cyffredinol	Ar sail tystiolaeth gadarn diffinio'r gwasanaeth post cyffredinol iddo ddiwallu anghenion rhesymol defnyddwyr nawr ac yn y dyfodol.	Gwasanaeth post cyffredinol sy'n gynaliadwy'n ariannol sy'n diwallu anghenion cwsmeriaid preswyl a busnes
	Gweithio ar y cyd â'r Llywodraeth a'r diwydiant i hybu bod band eang cyflym ar gael yn eang	Parhau i ddatblygu cynlluniau sector cyhoeddus a phreifat i ddefnyddio band eang cyflym	Defnyddwyr yn y 'Traean Olaf' yn gallu elwa o fand eang cyflym
Amddiffyn defnyddwyr rhag niwed	Diwygio rhifau heb fod yn rhai daearyddol i sicrhau tryloywder o ran prisiau	Yn amodol ar ymatebion i ymgynghoriad, gweithredu'r argymhellion ar wella tryloywder prisiau sydd yn ein datganiad terfynol	Gwelliannau mesuradwy mewn dealltwriaeth cwsmeriaid o brisiau galwadau heb fod yn ddaearyddol a gostyngiad mewn sioc bil cysylltiedig
	Amddiffyn defnyddwyr mewn ystod o feysydd blaenoriaeth, gan gynnwys galwadau mud a chodi prisiau ar ganol contract	Creu strategaeth gorfodi ar gyfer pob mater	Gwelliannau mesuradwy yn lefelau'r niwed a achosir i ddefnyddwyr gan bob mater
Cynnal hyder y gynulleidfa mewn cynnwys darlledu	Targedu trwyddedu a gorfodi i sicrhau amddiffyniad parhaus i gynulleidfaoedd	Trwyddedau'n dal i gael eu cyhoeddi i bobl addas; cydymffurfiaid yn dal i gael ei fonitro'n effeithiol; ymyriadau wedi'u teilwra a'u seilio ar risg posibl o niwed gan gynnwys, gwasanaethau neu sectorau penodol; a chynulleidfaoedd yn cael eu hamddiffyn yn iawn	Fframwaith amddiffyn a sicrhau sy'n ennyn llawer o hyder gan y cyhoedd ac yn rhoi lefelau amddiffyn uchel rhag niwed, gyda ffocws penodol ar amddiffyn plant ac ar gynnwys sy'n peri'r risg fwyaf o niwed i gynulleidfaoedd
	Aidrwyddedu Sianeli 3, 4 a 5	Trwyddedau newydd ar gyfer Sianeli 3, 4 a 5 wedi'u dylunio i gyflawni dibenion darlledu gwasanaeth cyhoeddus yn llawn	Darparu darlledu gwasanaeth cyhoeddus o ansawdd uchel gan ddarlledwyr masnachol i'r 2020au a Channel 4 Corporation â dyletswyddau i ddiwallu anghenion y DU amrywiol drwy gydol cyfnod trwydded newydd
	Datblygu dulliau gweithredu ar gyfer rheoleiddio cynnwys yn y dyfodol	Datblygu dewisiadau ar gyfer fframwaith newydd sy'n cynnwys lefelau diogelu a sicrhau sylfaenol i gynulleidfaoedd ar draws teledu darlledu llinol a VoD	Fframwaith effeithiol i reoleiddio AV yng nghwmpas y ddeddfwriaeth bresennol a chyfrannu at ddadl y Llywodraeth/Ewropeaidd fel sy'n briodol ar gyfer deddfwriaeth ar gynnwys AV yn y dyfodol.
Cyfrannu at bolisi cyhoeddus a ddiffinnir gan y Senedd, a'i weithredu	Gweithredu darpariaethau sy'n ymwneud â thorri hawlfraint ar-lein yn Neddf yr Economi Ddigidol 2010	Cyhoeddi Cod Dyletswyddau Cychwynnol, sefydlu corff apeliadau annibynnol a sefydlu system ar gyfer adrodd i'r Ysgrifennydd Gwladol.	Gostyngiad mewn torri hawlfraint ar-lein drwy ddefnyddio technolegau defnyddiwr-i-ddefnyddiwr.
	Cynnal a chyhoeddi adolygiad o ddarlledu gwasanaeth cyhoeddus	Cyhoeddi datganiad adolygiad darlledu teledu gwasanaeth cyhoeddus	Parhau i ddarparu darlledu gwasanaeth cyhoeddus am ddim ac o ansawdd uchel

Adran 5

Meysydd gwaith eraill ar gyfer 2013/14

5.1 Yn ogystal â'n blaenoriaethau, rydym yn bwriadu gweithio ar nifer o feysydd pwysig eraill yn ystod 2013/14.

Ffigur 5: Meysydd gwaith Ofcom ar gyfer 2013/14

Diben Strategol 1: Hybu cystadleuaeth effeithiol a dewisiadau ar sail gwybodaeth

Hybu cystadleuaeth effeithiol a dewisiadau ar sail gwybodaeth	• Sicrhau cystadleuaeth deg ac effeithiol wrth ddarparu gwasanaethau teledu drwy dalu • Adolygu'r fframwaith ar gyfer adrodd ariannol rheoleiddiol mewn telegyfathrebu • Cyfrannu at gysondeb rheoleiddio cyfathrebu yn Ewrop drwy BEREC ac ERGP • Cynnal Asesiad o'r Effaith ar y Farchnad i gefnogi Profion Gwerth Cyhoeddus gan Ymddiriedolaeth y BBC • Monitro dulliau gwaledol o reoli traffig
---	---

Sicrhau cystadleuaeth deg ac effeithiol wrth ddarparu gwasanaethau teledu drwy dalu

- 5.2 Ym mis Mawrth 2010 roeddem wedi cyhoeddi datganiad yn nodi ein penderfyniad y dylid cynnig Sky Sports 1 a 2 (safonol a manylder uwch) i adwerthwyr ar lwyfannau ar wahân i Sky, am brisiau a bennir gan Ofcom ar gyfer y gwasanaeth manylder safonol. Apeliodd Sky a phartion eraill yn erbyn y penderfyniad hwn i'r Tribiwnlys Apeliadau Cystadleuaeth. Ym mis Awst 2012, cytunodd y Tribiwnlys fod gennym ni'r pŵer i roi datrysiaid o'r fath, gan ddod i gasgliad gwahanol ynghylch ymddygiad hanesyddol Sky ar y sail bod Sky yn gweithredu fel cyfanwerthwr bodlon.
- 5.3 Roeddem hefyd wedi gwneud cyfeiriad ymchwiliad marchnad i'r Comisiwn Cystadleuaeth ym mis Awst 2010 dan Ddeddf Menter 2002 ynghylch ffilmiau teledu drwy dalu, yn enwedig tanysgrifiad gwasanaethau fideo ar alwad. Ym mis Awst 2012, cwblhaodd y Comisiwn Cystadleuaeth ei ymchwiliad, gan ganfod fod gan Sky bŵer marchnad mewn marchnad adwerthu teledu drwy dalu ehangach a bod diffyg cystadleuaeth effeithiol yn y farchnad honno, er iddo ddod i'r casgliad nad oedd effaith niweidiol ar gystadleuaeth yng nghyswllt ffilmiau teledu drwy dalu yn benodol.
- 5.4 Mae gennym ddyletswydd i sicrhau cystadleuaeth deg ac effeithiol yn y sector hwn ac rydym yn nodi, yn wahanol i'r Tribiwnlys, fod y Comisiwn Cystadleuaeth wedi dod i'r casgliad bod cystadleuaeth mewn teledu drwy dalu yn aneffeithiol. Yn ystod 2013/14, byddwn yn parhau i fonitro datblygiadau yn y farchnad, yng ngoleuni negodiadau masnachol ar gyfer cynnwys a dyfodiad llwyfannau a gwasanaethau newydd, i sefydlu a fydd angen cymryd camau pellach i hybu cystadleuaeth ar gyfer defnyddwyr. Byddwn yn cefnogi'r Llywodraeth i ddatblygu unrhyw ddeddfwriaeth berthnasol yn y maes hwn.

Adolygu'r fframwaith ar gyfer adrodd ariannol rheoleiddiol mewn telegyfathrebu

- 5.5 Rydym yn adolygu'r trefniadau ar gyfer adrodd ariannol rheoleiddiol. Ar hyn o bryd mae BT a KCOM yn cyhoeddi gwybodaeth am berfformiad ariannol gwasanaethau sy'n cael eu rheoleiddio. Maent hefyd yn darparu gwybodaeth i Ofcom yn breifat. Rydym yn adolygu'r gofynion ar ddarparwyr telegyfathrebu i ddarparu'r wybodaeth hon ac roeddem wedi cyhoeddi ein hymgyngoriad cyntaf ym mis Medi 2012.
- 5.6 Rydym yn bwriadu ymgynghori ymhellach yn 2013. Byddwn yn gwneud cynigion ar gyfer gwybodaeth ariannol reoleiddiol berthnasol a dibynadwy sy'n gwasanaethu anghenion rhanddeiliaid. Ar ôl hyn, byddwn yn gweithredu ein fframwaith newydd, a allai ofyn am newidiadau i'r systemau a'r prosesau adrodd ariannol rheoleiddiol cyfredol o Ch4 2013/14 ymlaen.

Cyfrannu at gysondeb rheoleiddio cyfathrebu yn Ewrop drwy BEREC ac ERGP

- 5.7 Mae'r Corff ar gyfer Rheoleiddwyr Cyfathrebu Electronig Ewrop (BEREC) yn fwrdd sy'n cynnwys penafiaid y 27 awdurdod rheoleiddio cenedlaethol, gan gynnwys Ofcom. Ei brif swyddogaethau yw cyfrannu at hybu cystadleuaeth mewn marchnadoedd cyfathrebu Ewropeaidd a sicrhau bod fframwaith rheoleiddio'r UE yn cael ei weithredu'n gyson. Mae BEREC hefyd yn chwarae rhan weithredol yn y gwaith o ddatblygu cynigion polisi Ewropeaidd. Rhaid i'r Comisiwn Ewropeaidd ofyn am fewnbwn BEREC ar Argymhellion a Phenderfyniadau drafft, a gall Senedd Ewrop a Chyngor y Gweinidogion ofyn am gyngor BEREC.
- 5.8 Mae Ofcom yn aelod gweithredol o BEREC, ac mae'n cymryd rhan yn ei holl weithgoreu. Drwy weithio'n agos gyda'n cymheiriaid Ewropeaidd, rydym yn ceisio gwneud cyfraniad sylweddol at raglen waith ac allbwn y corff. Yn ystod 2013/14 byddwn yn parhau i wneud hyn, gan ganolbwyntio'n benodol ar y materion canlynol:
- darparu barn ar yr Argymhelliad sydd gan y Comisiwn ar y gweill ar fethodoleg costio a pheidio â gwahaniaethu;
 - cyfrannu at weithredu rheoliad crwydro yn llwyddiannus, drwy ddatblygu cyfarwyddyd a monitro datblygiadau yn y farchnad;
 - defnyddio atebion rheoleiddio'n gyson drwy ein cyfraniad at y broses adolygu'r farchnad Erthygl 7 a drwy ddatblygu rhaglen monitro, ar ôl yr adolygiad a'r diweddariad yn 2012 o safle cyffredin BEREC i ystyried datblygiadau technolegol; a
 - dadansoddiad pellach o'r materion sy'n ymwneud a rheoli traffig a'r Rhyngwrwyd agored, a fydd yn cynnwys darparu barn ar yr Argymhelliad sydd gan y Comisiwn ar y gweill ar niwtraliaeth net.
- 5.9 Yn yr un modd, mae Ofcom yn aelod gweithredol o'r Grŵp Rheoleiddwyr Ewropeaidd ar gyfer Gwasanaethau Post (ERGP), a'i brif nod yw cynghori'r Comisiwn ar yr arfer gorau mewn perthynas â rheoleiddio gwasanaethau post. Mae Ofcom yn ymwneud â'r pum gweithgor ac yn 2013 bydd hefyd yn cadeirio ffrwd gwaith newydd gan yr ERGP i asesu datblygu cystadleuaeth o un pen i'r llall ar gyfer llythyrau a phecynnau.
- Mae pum is-grŵp yr ERGP yn cynnwys: dyrannu cost; costau net USO (gan gynnwys eithriad TAW); boddhad defnyddwyr a monitro'r farchnad; cystadleuaeth o un pen i'r llall; a rheoleiddio mynediad a chynnyrch a gwasanaethau ar draws ffiniau.
 - Mae'r prif bethau i'w cyflawni yn 2013 yn cynnwys cyhoeddi safle cyffredin ar reolau dyrannu cost a dadansoddi: gweithgareddau lle mae costau cyffredin yn sylweddol; dilysu traffig post; a chost cyfalaf. Bydd yr ERGP hefyd yn cyhoeddi cyfres o adroddiadau, gan gynnwys ar ansawdd dangosyddion gwasanaeth, yr arfer gorau mewn meysydd defnyddwyr allweddol a chystadleuaeth o un pen i'r llall.

Cynnal Asesiad o'r Effaith ar y Farchnad i gefnogi Profion Gwerth Cyhoeddus gan Ymddiriedolaeth y BBC

- 5.10 Pan fydd ar y BBC eisiau newid ei Wasanaethau Cyhoeddus yn y DU a gweithgareddau nad ydynt yn rhan o wasanaeth, rhaid i Ymddiriedolaeth y BBC graffu ar y cynigion mewn sefyllfaoedd lle mae'n credu bod y newidiadau hynny'n

sylweddol. Mae'n gwneud hyn drwy ddefnyddio Prawf Gwerth Cyhoeddus, gan ymgorffori Asesiad Gwerth Cyhoeddus ac Asesiad o'r Effaith ar y Farchnad.

- 5.11 Mae Ofcom yn gyfrifol am ddarparu cyngor i Ymddiriedolaeth y BBC yn ei hasesiad o'r arwyddocâd, a chynnal yr Asesiadau o'r Effaith ar y Farchnad. Rydym yn gweithio'n agos gydag Ymddiriedolaeth y BBC er mwyn deall goblygiadau penderfyniadau Ymddiriedolaeth y BBC i gystadleuaeth, ac yn sgil hynny'r budd i gwsmeriaid o ran dewis ac arloesedd.
- 5.12 Byddwn yn parhau i gyflawni'r swyddogaeth hon, gyda gweithgarwch penodol yn dibynnu ar newidiadau i wasanaethau cyhoeddus y BBC yn y DU a gweithgareddau heb fod yn wasanaeth.

Monitro dulliau gwaelodol o reoli traffig

- 5.13 Yn y cyhoeddiad *Ofcom's Approach to Net Neutrality* ym mis Tachwedd 2011, roeddem wedi gosod ein sefyllfa o ran niwtraliaeth net a rheoli traffig.
- 5.14 Yn benodol, roeddem wedi rhoi ein safbwyntiau ar lefel yr wybodaeth i ddefnyddwyr mae arnom eisiau gweld y farchnad yn ei darparu, a'r amgylchiadau posibl a allai gyfiawnhau datblygu ansawdd gwasanaeth sylfaenol. Fel y nodir yn ein blaenoriaethau, rydym wedi ymrwymo i gynnal rhagor o ymchwil ar wybodaeth i ddefnyddwyr. Drwy wneud hyn rydym yn ymwybodol o'r cydbwysedd rhwng y manteision i ddefnyddwyr o gael y math iawn o wybodaeth ar ffurf sydd wedi'i thargedu ac yn glir, a'r risgiau o orlwytho defnyddwyr â gormod o wybodaeth, gan arwain at ddryswch i ddefnyddwyr. Byddwn hefyd yn cynnal ymchwil ar ddarparu mynediad rhynggrwyd 'ymdrechion gorau'¹⁴.
- 5.15 I gefnogi ein gwaith ehangach ar reoli traffig, byddwn yn parhau i fonitro dulliau rheoli traffig go iawn fel rhan o'n dyletswydd i adrodd ar seilwaith. Roeddem wedi diweddarau ein sefyllfa yn y datganiad Adroddiad Seilwaith a gyhoeddwyd ym mis Tachwedd 2012. Yn y ddogfen hon roeddem wedi ystyried a ydy arferion rheoli traffig yn cyd-fynd â'r egwyddorion rydym wedi'u gosod allan yn ein datganiad Niwtraliaeth Net. Dyma ein barn ni o'r sefyllfa ar hyn o bryd:
- Ar hyn o bryd nid oes dim pryderon sylweddol yng nghyswllt yr arferion rheoli traffig sy'n cael eu defnyddio gan ddarparwyr gwasanaeth rhynggrwyd.
 - Mae rhai gweithredwyr symudol yn rhwystro rhai gwasanaethau, fel gwasanaeth VoIP Skype. Mae hyn yn peri pryder, ond ar hyn o bryd rydym o'r farn y dylai cystadleuaeth rhwng gweithredwyr fod yn ffordd effeithiol o fynd i'r afael â'r broblem, ar yr amod bod defnyddwyr yn cael gwybod am yr arferion hyn. Nid ydym wedi canfod unrhyw arferion rheoli traffig sy'n cael eu defnyddio gan weithredwyr symudol ac nad ydynt yn cael eu hadrodd yn gyhoeddus.
- 5.16 Caiff ein diweddariad adroddiad seilwaith nesaf ei gyhoeddi ddiwedd 2013.

¹⁴ Mae ymdrechion gorau'n disgrifio'r gwasanaethau rhynggrwyd nad ydynt yn cael eu llesteirio na'u rhwystro ond mae modd eu rheoli yn ystod cyfnodau o dagfeydd

Diben Strategol 2: Sicrhau bod sbectrwm yn cael ei ddefnyddio yn y ffordd orau

Sicrhau bod sbectrwm yn cael ei ddefnyddio yn y ffordd orau	• Datblygu rhaglen waith sbectrwm sy'n edrych tua'r dyfodol • Symud ymlaen i ryddhau sbectrwm • Galluogi defnyddio dyfeisiau gofod gwyn yn y DU • Cynnal adolygiad strategol o ddefnyddio sbectrwm gan y sector Gwneud Rhaglenni a Digwyddiadau Arbennig (PMSE) • Rheoli sbectrwm ac ymyrraeth ar gyfer Gemau'r Gymanwlad Glasgow 2014 • Ymgynghori ynghylch a gweithredu polisiau prisio sbectrwm, gan gynnwys ffioedd trwydded blynyddol ar gyfer 900 a 1800 MHz ac AIP mewn darlledu
--	--

Datblygu rhaglen waith sbectrwm sy'n edrych tua'r dyfodol

- 5.17 Rydym yn agos at gwblhau nifer o'r tasgau mawr sydd wedi'u nodi yn yr Adolygiad Fframwaith Sbectrwm: Cynllun Gweithredu, gan gynnwys yr arwerthiant 4G a rhyddhau sbectrwm symudol. O'r herwydd, rydym yn credu ei bod yn amser iawn i adnewyddu ein strategaeth rheoli sbectrwm a chynllunio rhaglen waith newydd sy'n edrych i'r dyfodol a fydd yn gweithredu'r strategaeth hon sydd wedi'i hadnewyddu.
- 5.18 Bydd y strategaeth yn edrych ar:
- ein dull gweithredu strategol cyffredinol ar gyfer rheoli sbectrwm;
 - y farchnad yn y dyfodol, technoleg a newidiadau rheoleiddio a allai effeithio ar ddefnyddio sbectrwm dros y pum i ddeng mlynedd nesaf;
 - y sialensiau penodol y gallem eu hwynebu yn y dyfodol fel rheoleiddiwr; a'r
 - gweithgareddau blaenoriaeth y bydd yn rhaid i ni eu gwneud i ddiwallu'r sialensiau hyn.
- 5.19 Roedd yr Adolygiad Fframwaith Sbectrwm o 2005 yn rhoi pwyslais canolog ar swyddogaeth mecanweithiau'r farchnad i wthio newid o ran defnyddio sbectrwm. Er ein bod yn dal i ffafrio i newidiadau mewn defnyddio sbectrwm gael eu gyrru gan y farchnad, pan fo'n bosibl, mae gennym ddealltwriaeth well o'r amgylchiadau lle mae camau rheoleiddio'n chwarae rhan sylweddol sy'n ychwanegu gwerth at y broses hon, ar sail saith mlynedd o brofiad o wneud hyn ers cyhoeddi'r Adolygiad Fframwaith Sbectrwm. Bydd y gwersi rydym wedi'u dysgu er 2005 yn cael eu hymgorffori yn ein dull gweithredu strategol ar gyfer rheoli sbectrwm.
- 5.20 Ar ôl adnewyddu'r strategaeth hon rydym yn disgwyl adnabod yr angen am strategaethau rheoli sbectrwm penodol ar gyfer rhai sectorau allweddol. Yn benodol, rydym yn disgwyl nodi'r angen am strategaeth data symudol i arwain y cymysgedd iawn o sbectrwm yn y dyfodol.
- 5.21 Fel rhan o'r strategaeth data symudol hon ac yn ogystal â'n gwaith i baratoi ar gyfer newid posibl mewn defnydd o'r band 700 MHz ar gyfer symudol, byddwn yn adolygu goblygiadau'r twf parhaus yn y galw am ddata symudol ar gyfer bandiau sbectrwm eraill.

- 5.22 Ein hamcan fydd gosod map tymor hwy ar gyfer darparu sbectrwm i ddata symudol er mwyn diwallu'r cynnydd mewn galw gan ddefnyddwyr am wasanaethau di-wifr. Yn benodol byddwn yn ystyried swyddogaeth:
- sbectrwm wedi'i drwyddedu ar gyfer y rhwydweithiau symudol craidd yn ogystal â'r gofynion sbectrwm cysylltiedig a'r rhaglenni i gefnogi symudol am-yn-ôl a rhwydweithiau wedi'u rhwydo; a
 - defnydd wedi'i eithrio o drwydded.
- 5.23 Yn ogystal â'r gwaith hwn, ac yn dilyn ein *Hadolygiad Sbectrwm*¹⁵, byddwn yn blaenoriaethu'r adolygiad o'r dull gweithredu trwyddedu ysgafn presennol wedi'i gydlyn eu hunain ar gyfer y bandiau 71-76 GHz a 81-86 GHz fel rhan o'n strategaeth i gefnogi data symudol.
- 5.24 Mae'r brys i fynd i'r afael â hyn yn deillio o'r disgwyliad y bydd rhwydweithiau 4G yn cael eu defnyddio mewn sbectrwm newydd ar 800 MHz a 2.6 GHz dros y flwyddyn nesaf ac arwydd cryf gan randdeiliaid bod gan y bandiau 71-76 GHz a 81-86 GHz ran allweddol i'w chwarae i ddarparu'r gydran am-yn-ôl ar gyfer y rhwydweithiau hyn.
- 5.25 Er bod y dull gweithredu presennol yn galluogi defnyddio'r sbectrwm hwn ar gyfer dolenni pwynt i bwynt gan gynnwys symudol am-yn-ôl, ceir canfyddiad ymysg rhai rhanddeiliaid nad yw'r dull wedi'i gydlyn eu hunain ar 71-76 GHz a 81-86 GHz yn cynnig y sicrwydd sydd ei angen ar gyfer y rhaglenni a ddefnyddir i gefnogi rhwydweithiau 4G.
- 5.26 Prif ffocws ein gwaith fydd archwilio a phenderfynu ar y dull gweithredu gorau i roi'r hyder iawn i randdeiliaid er mwyn eu galluogi i fuddsoddi mewn atebion symudol am-yn-ôl ar gyfer y bandiau 71-76 GHz a 81-86 GHz. Wrth adolygu'r sbectrwm hwn, mae ystyriaethau sy'n debygol o fod yn bwysig yn cynnwys cydnabod yr ystod o ddefnydd sy'n bodoli ar gyfer y sbectrwm hwn, gan gynnwys y rheini y mae'r dull gweithredu wedi'i gydlyn eu hunain eisoes yn diwallu'r anghenion.

Symud ymlaen i ryddhau sbectrwm

Sbectrwm 600 MHz

- 5.27 Yng ngoleuni casgliadau ein gwaith strategaeth UHF byddwn yn blaenoriaethu rhyddhau'r band 600 MHz ar gyfer ei ddefnyddio yn yr interim gan aml-blecsau DTT ychwanegol, gwasanaethau a rhaglenni PMSE ar sail technoleg dyfeisiau gofod gwyn. Er mwyn galluogi hyn byddwn yn symud ymlaen i ddyfarnu un aml-blecs DTT neu fwy (drwy ddefnyddio safonau DVB-T2 a MPEG-4) yn y band 600 MHz.
- 5.28 O gofio y gallai fod angen y sbectrwm hwn i hwyluso rhyddhau 700 MHz mor gynnar â 2018, ac felly efallai fod y ffenestr ar gyfer defnydd interim yn weddol gyfyngedig, byddwn yn edrych ar ddyfarnu'r sbectrwm cyn gynted ag sy'n ymarferol. Rydym hefyd yn bwriadu gwneud rhagor o waith ar yr union drefniadau ar gyfer cydfodolaeth offer PMSE a dyfeisiau gofod gwyn yn y band 600 MHz.

Sbectrwm 872-876 MHz / 917-921 MHz

¹⁵ Roedd ein *Hadolygiad Sbectrwm* yn ystyried rheoli'r sbectrwm sy'n cael ei ddefnyddio ar hyn o bryd gan ddolenni pwynt i bwynt sefydlog yn y DU

- 5.29 Roedd Ofcom wedi cyhoeddi'r diweddariad diwethaf ar y sbectrwm 872-876 MHz / 917-921 MHz ym mis Chwefror 2010. Yng ngoleuni gwaith CEPT ar ddefnyddio'r band hwn ar ôl ein diweddariad 2010, rydym nawr yn bwriadu cyhoeddi dogfen ymgynghori arall yn Ch4 2012/2013 a fydd yn cyfrannu at gwmpas ac amseru ein gwaith ar y band hwn yn 2013/14.
- 5.30 Yn benodol, bydd yn cynnwys ystyried a ddylai'r DU geisio rhyddhau'r band hwn yn unol â'r CEPT, er enghraifft er mwyn galluogi defnyddio dyfeisiau pellter agos, pŵer isel sydd wedi'u heithrio o drwydded. Bydd hefyd yn ystyried posibilrwydd rhyddhau 870-872 / 915-917 MHz ynghyd â 872-876 MHz / 917-921 MHz os a phan gaiff rheoli hyn ei drosglwyddo i Ofcom gan y llywodraeth. O ganlyniad byddwn yn diweddarau Cynllun Blynyddol terfynol 2013/2014 i adlewyrchu'r cynigion fydd yn y ddogfen honno.

Galluogi defnyddio dyfeisiau gofod gwyn yn y DU

- 5.31 Mae'r term "sbectrwm gofod gwyn" yn cyfeirio at amleddau *nad* ydynt yn cael eu defnyddio gan y rheini sydd eisoes yn dal trwyddedau drwy'r amser neu ym mhob lleoliad. Gall dyfais gofod gwyn ddefnyddio'r amleddau hynny ar yr amod bod modd rheoli'r risg o ymyrraeth niweidiol i'r defnyddwyr trwyddedig o'r sbectrwm yn briodol.
- 5.32 Mae dyfeisiau di-wifr sy'n ymwybodol o leoliad, gyda chymorth cronfeydd data sy'n darparu gwybodaeth am argaeledd gofod gwyn gan ystyried y defnydd trwyddedig sydd eisoes yn bodoli, yn cynnig mynediad manteisgar i fandiau amleddau nad ydynt yn cael eu defnyddio o amgylch y Deyrnas Unedig at gyfer gwasanaethau arloesol a defnyddiol. Rydym yn credu bod gweithrediad o'r fath gyda chymorth cronfa ddata hefyd yn allwedd sy'n galluogi technoleg ar gyfer rhannu sbectrwm yn effeithlon ac yn ddeinamig mewn amrywiaeth o fandiau amledd.
- 5.33 Rydym wedi bod yn ymchwilio i ragolygon mynediad i ofod gwyn yn y band teledu UHF¹⁶ (a elwir hefyd yn ofod gwyn teledu) er 2007. Ein cam diweddaraf at alluogi defnyddio gofod gwyn teledu fu ein hymgynghoriad ar ofynion dyfeisiau gofod gwyn ym mis Tachwedd 2012¹⁷.
- 5.34 Bydd ein gwaith ym maes gofod gwyn teledu yn parhau yn y meysydd canlynol:
- **Gofynion dyfeisiau ac eithriadau trwyddedau** - yn dilyn yr ymgynghoriad hwn a'r adolygiad o'r ymatebion, rydym yn disgwyl rhoi gwybod i'r Comisiwn Ewropeaidd am ein manylebau dyfeisiau a'n rheoliadau drafft. Ar ôl hyn, ac os na fydd sylwadau gan y Comisiwn Ewropeaidd nac unrhyw aelod wladwriaeth, byddwn mewn sefyllfa i wneud y rheoliadau eithriadau trwydded. Rydym yn bwriadu gwneud hyn ar ôl i'r cronfeydd data cyntaf lwyddo i fynd drwy broses cymhwyso Ofcom.
 - **Cydfodolaeth â gwasanaethau sydd eisoes mewn lle** - rydym wedi ymgysylltu â rhanddeiliaid i drafod y paramedrau technegol ar gyfer cydfodolaeth rhwng dyfeisiau gofod gwyn a'r defnyddwyr sydd eisoes mewn lle. Rydym yn bwriadu cyhoeddi dogfen ymgynghori i grynhoi ein cynigion ynghylch cydfodolaeth dyfeisiau gofod gwyn gyda gwasanaethau sydd eisoes mewn lle sy'n gweithredu yn y band teledu UHF (ac yn union wrth ei ymyl). Yn yr ymgynghoriad hwnnw byddwn hefyd yn cynnwys swyddogaeth arfaethedig Ofcom o ran mesur

¹⁶ Mae'r band teledu UHF yn ymestyn o 470 MHz i 790 MHz.

¹⁷ <http://stakeholders.ofcom.org.uk/consultations/whitespaces/>

argaeledd gofod gwyn teledu ar draws y DU yn amodol ar y meini prawf cydfodolaeth a fydd wedi cael eu diffinio.

- **Gofynion a manyleb cronfa ddata gofod gwyn** - ar hyn o bryd rydym yn dal i ddatblygu manylion gofynion cronfa ddata gofod gwyn ac yn dehongli'r gofynion hyn i gcontract cronfa ddata drafft ar gyfer cronfeydd data gofod gwyn ac Ofcom. Ar ôl i'r gwaith fynd rhagddo digon, byddwn yn cyhoeddi'r gofynion cronfa ddata gofod gwyn a chontract drafft a byddwn yn trafod y rhain â rhanddeiliaid drwy gyfres o weithdai. Rydym hefyd yn ystyried cynnal treial o un pen i'r llall i fesur gallu systemau Ofcom, dyfeisiau a chronfeydd data gofod gwyn i ryngweithredu. Bydd y treial hwn yn ein helpu i fireinio manylion y contract.
- **Modd uwch** - mae ein gwaith ar ofod gwyn teledu hyd yn hyn wedi bod ar alluogi'r fframwaith *gwaelodlin* ar gyfer gweithredu dyfeisiau gofod gwyn. Mae'r fframwaith *gwaelodlin* yn cynnwys adrodd paramedrau dyfais yn awtomatig o ddyfeisiau gofod gwyn i gronfeydd data gofod gwyn. Fodd bynnag, mae ein trafodaethau â rhanddeiliaid wedi nodi y gallai dyfeisiau gofod gwyn sefydlog elwa o argaeledd teledu gofod gwyn *uwch*, os bydd defnyddwyr y ddyfais yn rhoi gwybod am baramedrau penodol sy'n ymwneud â'r dyfeisiau hyn a bod cyfrif am hynny gan y cronfeydd data gofod gwyn. Rydym yn bwriadu dychwelyd at y *modd uwch* ar ôl terfynu manylion y *modd gwaelodlin*.

- 5.35 Ar sail ein harsylwadau presennol ar weithgarwch y diwydiant a safoni, ar hyn o bryd rydym yn amcangyfrif y gallai dyfeisiau gofod gwyn fod mewn sefyllfa i gael eu defnyddio o 2014 ymlaen.

Cynnal adolygiad strategol o ddefnyddio sbectrwm yn y dyfodol gan y sector Gwneud Rhaglenni a Digwyddiadau Arbennig (PMSE)

- 5.36 Rydym yn bwriadu dechrau adolygiad o ofynion sbectrwm ac argaeledd ar gyfer y sector PMSE. Mae hyn yn cydnabod y cynnydd parhaus mewn defnydd PMSE wedi'i drwyddedu, ynghyd ag effaith gostyngiadau mewn mynediad sydd ar gael i sbectrwm ar gyfer y sector. Byddwn hefyd yn ystyried y ffordd o reoli sbectrwm PMSE, gan nodi bod cynigion ar gyfer rheoli band PMSE wedi cael eu gohirio yn 2010 yng ngoleuni ein hangen i roi sylw ac adnoddau i'r gwaith paratoi ar gyfer y Gemau Olympaidd.

Rheoli sbectrwm ac ymyrraeth ar gyfer Gemau'r Gymanwlad Glasgow 2014

- 5.37 Cynhelir Glasgow 2014 rhwng 23 Gorffennaf a 3 Awst 2014. Bydd Glasgow 2014 yn digwydd mewn nifer o leoliadau ar draws yr Alban, ond gan fwyaf byddant yn Glasgow a'r ardal gyfagos. Mae Ofcom yn gyfrifol am drefnu cynllun sbectrwm llawn ar gyfer Glasgow 2014, gan drefnu'r holl drwyddedau mewn da bryd i gefnogi'r cynllun a sicrhau bod gwasanaethau di-wifr yn rhydd rhag ymyrraeth niweidiol.
- 5.38 Mae'r cyfrifoldebau hyn yn deillio o ddwy warant a roddwyd gan Lywodraeth y DU, sydd wedi'u sicrhau'n ariannol gan Lywodraeth yr Alban, i Ffederasiwn Gemau'r Gymanwlad i gefnogi cynnig Glasgow i gynnal Gemau'r Gymanwlad. Mae'r rhain yn gwarantu y bydd y sbectrwm a fydd yn ofynnol ar gyfer Glasgow 2014 yn cael ei ddyrannu a hepgor y ffioedd y byddai'n rhaid eu talu fel arall am y sbectrwm hwnnw gan ddefnyddwyr penodol.
- 5.39 Ym mis Gorffennaf 2012 cyhoeddodd Ofcom ymgynghoriad ar gynllunio sbectrwm radio sy'n rhoi ein cynigion ar gyfer darparu sbectrwm ar gyfer cyfathrebu di-wifr yng Ngemau'r Gymanwlad. Yn yr un modd â gyda Gemau Olympaidd a Pharalympaidd 2012 Llundain, ein cyfraniad ni at lwyddiant y digwyddiad fydd sicrhau bod y

spectrwm hwnnw'n cael ei ddefnyddio'n effeithiol, gyda chyn lleied â phosibl o darfu'n digwydd i ddefnyddwyr.

- 5.40 Yn 2013/14 byddwn yn ymgynghori ar gynllun sbectrwm drafft a sut rydym yn cynnig sicrhau'r sbectrwm sydd ei angen er mwyn cynnal y Gemau'n llwyddiannus.

Ymgynghori ynghylch a gweithredu polisiau prisio sbectrwm, gan gynnwys ffioedd trwydded blynyddol ar gyfer 900 a 1800MHz ac AIP mewn darlledu

Diwygio'r Ffioedd Trwydded Blynyddol (ALF) ar gyfer y sbectrwm 900 MHz a 1800 MHz

- 5.41 Ym mis Rhagfyr 2010 rhoddodd y Llywodraeth Gyfarwyddyd i Ofcom, diben penodol hynny oedd sicrhau rhyddhau sbectrwm ychwanegol i'w ddefnyddio gan ddarparwyr gwasanaethau band eang symudol y genhedlaeth nesaf.
- 5.42 Fel rhan o'r Cyfarwyddyd hwn cawsom ein cyfarwyddo hefyd i ddiwygio'r ffioedd trwydded blynyddol sy'n daladwy ar gyfer sbectrwm 900 MHz a 1800 MHz i adlewyrchu gwerth llawn y farchnad gan roi sylw penodol i'r symiau sy'n cael eu cynnig am drwyddedau yn yr arwerthiant 800 MHz a 2.6 GHz.
- 5.43 Yn ein hymgyngoriadau ar y dyfarniad cyfun roeddem hefyd wedi ymgynghori ynghylch y fethodoleg i osod y ffioedd hyn. Byddwn yn ymgynghori ynghylch y ffioedd diwygiedig ar gyfer y sbectrwm hwn ar ôl cwblhau'r dyfarniad cyfun. Ar hyn o bryd rydym yn disgwyl cyhoeddi'r ymgynghoriad hwnnw yn Ch2 2013/14.

Prisio anogaeth weinyddol mewn darlledu

- 5.44 Byddwn yn ymgynghori ac yn cyhoeddi datganiad am bolisi a dewisiadau gweithredu ar gyfer prisio anogaeth weinyddol mewn darlledu yn ystod hanner cyntaf 2013/14.

Adolygu rhai ffioedd trwydded sbectrwm ar sail cyfraniad at gostau

- 5.45 Rydym yn bwriadu ymgynghori ar rai newidiadau i ffioedd trwydded sbectrwm, sy'n cael eu gosod drwy gyfeirio at ein costau, yn Ch4 2012/2013. Byddwn yn dilyn hyn gyda datganiad a strwythur ffioedd diwygiedig yn 2013/14.

Diben Strategol 3: Hybu cyfleoedd i gymryd rhan

Hybu cyfleoedd i gymryd rhan

- Sicrhau bod digon o wasanaethau'n cael eu darparu i ddefnyddwyr â nam ar eu clyw
- Parhau i hyrwyddo buddsoddiad a fyddai'n mynd i'r afael â 'mannau di-gyswilt' ffonau symudol
- Cynnal rhagor o ymchwil ar effaith argaeledd seilwaith cyfathrebu ar ardaloedd daearyddol

Sicrhau bod digon o wasanaethau'n cael eu darparu i ddefnyddwyr â nam ar eu clyw

- 5.46 Mae'r Gyfarwydddeb Gwasanaeth Cyffredinol Ewropeaidd yn galluogi Awdurdodau Rheoleiddio Cenedlaethol i bennu gofynion sydd i'w diwallu gan ddarparwyr i sicrhau bod defnyddwyr anabl yn gallu defnyddio gwasanaethau cyfathrebu electronig sy'n cyfateb i'r rheini sy'n cael eu mwynhau gan y rhan fwyaf o ddefnyddwyr.
- 5.47 Dan Ddeddf Cyfathrebiadau 2003, mae'n rhaid i Ofcom ystyried anghenion pobl hŷn ac anabl, ac mae'r Gorchymyn Gwasanaeth Cyffredinol (a bennir gan y Llywodraeth) yn mynnu ein bod yn sicrhau y darperir un gwasanaeth cyfnewid testun neu fwy. Mae Amod Cyffredinol 15.3 yn mynnu bod ddarparwyr cyfathrebu yn rhoi mynediad i'w

cwsmeriaid at wasanaeth cyfnewid sydd wedi'i gymeradwyo gan Ofcom. Ar hyn o bryd, yr unig wasanaeth cyfnewid sydd wedi cael ei gymeradwyo gan Ofcom yw'r gwasanaeth cyfnewid testun a ddarperir gan BT.

- 5.48 Mae gwasanaethau cyfnewid yn galluogi pobl sydd â nam ar eu clyw a/neu leferydd i gyfathrebu â phobl eraill drwy ddefnyddio offer ffôn neu ffôn testun. Dan y system bresennol, mae cynorthwyydd cyfnewid yn gweithredu fel cyfryngwr i drosi lleferydd i destun ac fel arall i'r ddau barti.
- 5.49 Rydym wedi cynnal adolygiad o wasanaethau cyfnewid i ystyried yr achos rheoleiddio dros gyflwyno gwasanaethau cyfnewid newydd neu well, yng ngoleuni newidiadau mewn gofynion defnyddwyr a datblygiadau technolegol ers cyflwyno'r gwasanaeth dros 30 mlynedd yn ôl. Ym mis Hydref 2012 roeddem wedi cyhoeddi ein datganiad, yn dilyn ein hymgyngoriadau ym mis Mai 2012 a mis Gorffennaf 2011 i wella gwasanaethau cyfathrebu i bobl sydd â nam ar eu clyw a/neu leferydd.
- 5.50 Mae ein penderfyniad yn golygu ei bod yn rhaid i holl ddarparwyr llinellau sefydlog a symudol yn y DU roi mynediad i'w cwsmeriaid at wasanaeth 'cyfnewid testun' cenhedlaeth nesaf, sydd wedi cael ei gymeradwyo gan Ofcom erbyn 18 Ebrill 2014. Bydd y gwasanaeth newydd yn cynnig gwelliannau sylweddol, gan gynnwys:
- lleferydd dwyffordd cyfochrog, sy'n defnyddio cysylltiad rhyngwyrdd i ganiatáu i ddefnyddwyr gamu i mewn, yn hytrach na gorfod aros tan ddiwedd neges. Mae sgysiau'n llifo'n gynt o lawer ac yn fwy naturiol o'r herwydd; ac
 - ystod ehangach o offer ar gyfer defnyddio'r gwasanaeth, gan gynnwys cyfnewid testun sy'n haws ei ddefnyddio ar ffonau symudol.
- 5.51 Yn ogystal â gorfodi'r gwelliannau hyn mewn cyfnewid testun, bydd Ofcom yn gweithio gyda'r diwydiant a chynrychiolwyr anabledd i edrych ar effaith technoleg adnabod llais ac ar gywirdeb a chyflymder gwasanaethau cyfnewid ar hyn o bryd ac yn y dyfodol.
- 5.52 Ar ben hynny, rydym yn cydnabod arwyddocâd posibl gwasanaeth cyfnewid fideo ar gyfer defnyddwyr iaith Arwyddion Prydain, yn enwedig y rheini sy'n ei chael hi'n anodd defnyddio iaith ysgrifenedig. Mae Ofcom yn gweithio gyda'r Llywodraeth, diwydiant a grwpiau anabledd i hybu darparwyr cyfathrebu, sefydliadau a busnesau i ddarparu gwasanaethau cyfnewid fideo yn wirfoddol. Rydym hefyd yn parhau i adolygiad a yw gofynion eraill yn Amod Cyffredinol 15 yn sicrhau mynediad cyfatebol i wasanaethau mewn ffordd briodol.

Parhau i hyrwyddo buddsoddiad a fyddai'n mynd i'r afael â 'mannau digyswllt' ffonau symudol

- 5.53 Mae gan Ofcom raglen waith hir sy'n edrych ar ddarpariaeth symudol yn y DU. Yn ogystal â'n gwaith i gefnogi'r Llywodraeth i gyflawni'r Prosiect Seilwaith Symudol (MIP) sy'n ceisio gwella darpariaeth symudol, rydym wedi cynyddu'r dyletswyddau darpariaeth ar weithredwyr 3G a byddwn yn mynnu bod un o'r rheini sy'n dal trwydded 4G 800 MHz yn darparu o leiaf 98% o ddarpariaeth dan do ar draws y DU (o leiaf 95% ym mhob gwlad) erbyn diwedd 2017.
- 5.54 Rydym hefyd yn monitro datblygiadau'r farchnad yn ofalus fel ymrwymadau i wella darpariaeth. Mae'n bosibl i'r rhain leihau graddfa mannau digyswllt symudol. Byddwn yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am ein rhaglen waith ehangach yn Adroddiad Profiad y Defnyddiwr 2012.

- 5.55 Fodd bynnag, mae'r datblygiadau hyn yn dal i esblygu ac mae'n rhy gynnar dweud pa mor effeithiol fyddant. Felly mae ein gwaith parhaus yn canolbwyntio ar ddeall eu heffaith ar ddefnyddwyr. Er enghraifft, ar hyn o bryd rydym yn gwneud rhagor o ymchwil i ganfyddiadau defnyddwyr a busnesau bach o dderbyniad symudol a byddwn yn parhau i wneud hynny, yn barhaus.
- 5.56 Nid ydym wedi diystyru camau pellach yn y dyfodol os bydd problem fawr yn bodoli, ond rydym yn credu y dylem ond wneud hynny ar ôl i ni ddeall yn well effaith yr holl ddatblygiadau presennol.

Cynnal rhagor o ymchwil i effaith argaeledd seilwaith cyfathrebu ar ardaloedd daearyddol

- 5.57 Yn ystod 2013/14 byddwn yn cynnal rhagor o ymchwil i effaith argaeledd seilwaith cyfathrebu ar ardaloedd daearyddol. Bydd yr ymchwil hwn yn cael ei ddefnyddio gyda chasgliadau ein gwaith yn 2012/13 ar argaeledd gwasanaethau cyfathrebu yn y gwledydd (Daearyddiaeth Economaidd). Roedd yr ymchwil sydd eisoes wedi cael ei wneud yn canolbwyntio ar ardaloedd gwledig ac ardaloedd lle nad yw'r boblogaeth mor ddwys; bydd ein gwaith dilynol yn ategu hyn drwy ganolbwyntio ar ardaloedd sydd â phoblogaeth ddwys, gan gynnwys dinasoedd a threfi.
- 5.58 Bydd yr ymchwil yn y maes hwn yn helpu Ofcom i ddeall anghenion cyfathrebu ardaloedd daearyddol yn well. Bydd yn ein helpu i ddeall newidiadau yn ardaloedd y DU: eu cynnydd mewn amrywiaeth cymdeithasol a'r newidiadau mewn gofynion sydd nawr yn cael eu rhoi ar y seilwaith cyfathrebu ar gyfer darparu gwasanaethau. Bydd hyn yn ein helpu i ddatblygu a gweithredu polisïau yn y dyfodol.

Diben Strategol 4: Amddiffyn defnyddwyr rhag niwed

Amddiffyn defnyddwyr
rhag niwed

- Chwarae rhan weithredol yn UKCCIS a chyfrannu at ddadleuon Ewropeaidd mewn perthynas ag amddiffyn pobl ifanc dan ddeunaw
- Cefnogi cynlluniau'r diwydiant a Llywodraeth i wella lefelau ymddiriedaeth defnyddwyr mewn gwasanaethau rhyngwryd

Chwarae rhan weithredol yn UKCCIS a chyfrannu at ddadleuon Ewropeaidd mewn perthynas ag amddiffyn pobl ifanc dan ddeunaw

- 5.59 Byddwn yn parhau i chwarae rhan weithredol i gefnogi Cyngor Diogelwch Rhyngwryd Plant Llywodraeth y DU (UKCCIS). Rydym hefyd yn gallu cyfrannu at waith UKCCIS drwy ein hymchwil marchnad i ymwybyddiaeth o gyfryngau ar-lein a'u defnyddio, yn enwedig drwy ein hadroddiadau llythrennedd yn y cyfryngau. Ar ben hynny, byddwn yn cefnogi'r llywodraeth a'r diwydiant yn eu hymdrechion i sicrhau trefn hunan-reoleiddio effeithiol mewn perthynas â diogelwch plant ar-lein. Yn olaf, byddwn yn parhau i gyfrannu at ddadleuon Ewropeaidd ynghylch amddiffyn pobl ifanc dan ddeunaw oed fel sy'n briodol.

Cefnogi cynlluniau'r diwydiant a Llywodraeth i wella lefelau ymddiriedaeth defnyddwyr mewn gwasanaethau rhyngwryd

- 5.60 Yn draddodiadol mae Ofcom wedi cefnogi mesurau'r diwydiant i wella ymddiriedaeth defnyddwyr wrth ymgysylltu â'r rhyngwryd, gan ymyrryd yn uniongyrchol pan roedd hi'n amlwg bod rhwystrau sylweddol yn atal atebion wedi'u harwain gan y diwydiant. Mae enghreifftiau'n cynnwys ein gwaith ar gyflymder band eang a'n cefnogaeth ar gyfer ystod o weithgareddau'r Swyddfa Hysbysebion Rhyngwryd i wella dealltwriaeth

defnyddwyr pan fydd eu data'n cael ei ddefnyddio i gefnogi hysbysebu ar-lein wedi'i dargedu.

- 5.61 Mae'r twf parhaus mewn marchnadoedd hysbysebu a chynnwys ar-lein yn dibynnu'n rhannol ar gynnal a chadw amgylchedd diogel ac yr ymddiriedir ynddo ar gyfer data defnyddwyr. Byddwn yn monitro datblygiad marchnadoedd data ar-lein a'u swyddogaeth i gefnogi buddsoddi mewn cynnwys. Wrth wneud hyn, byddwn yn ystyried buddiannau defnyddwyr a rhanddeiliaid craidd wedi'u rheoleiddio yn natblygiad teg a thryloyw marchnadoedd o'r fath.
- 5.62 Bydd Ofcom yn parhau i weithio'n agos gyda rheoleiddwyr partner, megis Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth a Phone Pay Plus, i sicrhau bod defnyddwyr yn parhau i fwynhau'r manteision sydd ar gael drwy'r rhyngrwyd.
- 5.63 Yn benodol, byddwn yn parhau i fod yn weithgar o ran sicrhau'r cydbwysedd iawn rhwng ariannu gwasanaethau newydd rhag ecsbloetio gwybodaeth defnyddwyr a sicrhau lefelau effeithiol o amddiffyn defnyddwyr.
- 5.64 Byddwn hefyd yn gweithio gyda rhanddeiliaid er mwyn deall y cyfleoedd posibl gwell a gyflwynir gan Estyniadau Diogelwch DNS ar gyfer gwella lefelau diogelwch i ddefnyddwyr sy'n ymwneud ag e-fasnach. I'r perwyl hwn byddwn yn edrych ar weithio'n agos gyda Nominet a darparu cymorth ar gyfer mentrau i gyflwyno'r gwasanaeth yn ehangach. Yn yr un modd, byddwn yn parhau i gefnogi cynlluniau'r diwydiant i fynd i'r afael â drwgwedd a risgiau eraill i hyder defnyddwyr yn y maes hwn.

Diben Strategol 5: Cynnal hyder y gynulleidfa mewn cynnwys darlledu

Cynnal hyder y
gynulleidfa mewn
cynnwys darlledu

- Trwyddedu gwasanaethau teledu a radio yn y DU, gan gynnwys rownd arall o drwyddedu radio cymunedol a ffocws parhaus ar orfodi effeithiol
- Trwyddedu gwasanaethau teledu lleol newydd

Trwyddedu gwasanaethau teledu a radio yn y DU, gan gynnwys rownd arall o drwyddedu radio cymunedol a ffocws parhaus ar orfodi effeithiol

- 5.65 Bydd Ofcom yn parhau i drwyddedu gwasanaethau teledu a radio a ddaw dan awdurdodaeth y DU, i ddarparu ystod eang o wasanaethau darlledu i ddefnyddwyr. Yn ystod 2013/14 bydd hyn yn cynnwys trydedd rownd barhaus trwyddedu radio cymunedol; byddwn yn asesu ceisiadau o Ogledd Iwerddon (a ninnau eisoes wedi cwblhau'r broses ar gyfer Cymru a'r Alban yn gynnar yn 2012/13), gogledd ddwyrain Lloegr, gogledd orllewin Lloegr, Swydd Efrog, Canolbarth Lloegr a dwyrain Lloegr a de ddwyrain Lloegr. Rhoddir trwyddedau am bum mlynedd a gofynnir i wasanaethau ddarparu budd cymdeithasol i'r cymunedau perthnasol.
- 5.66 Ddiwedd mis Tachwedd 2012, roedd dros 200 o orsafoedd radio cymunedol ar yr awyr, yn darparu budd cymunedol i oddeutu 12.5 miliwn o bobl ledled y DU. Drwy gydol 2013/14 mae Ofcom yn bwriadu parhau i drwyddedu gwasanaethau radio cymunedol pan fydd amledd addas ar gael a phan fydd ceisiadau'n diwallu'r gofynion a nodir mewn deddfwriaeth.
- 5.67 Byddwn hefyd yn parhau i weithredu dull cadarn a thrwyadl yng nghyswllt materion cydymffurfio, gan flaenoriaethu achosion lle mae'r risg o niwed i gynulleidfaoedd a dinasyddion yn uwch.

Trwyddedu gwasanaethau teledu lleol newydd

- 5.68 Ar ôl rhoi pwerau a dyletswyddau newydd a roddwyd i Ofcom yn 2012 i drwyddedu teledu lleol, rydym wedi dechrau dyfarnu'r trwyddedu teledu lleol newydd cyntaf (L-DTPS).
- 5.69 Rydym yn disgwyl y daw'r cam cyntaf hwn o drwyddedu teledu lleol i ben erbyn diwedd 2012/13 - mae hyn yn cynnwys 21 trwydded gwasanaeth lleol ac un drwydded aml-blecs ar gyfer rhwydwaith trawsyrru. Yn 2013/14 byddwn yn dyfarnu'r trwyddedau hyn ac yn gweithio gyda'r rheini sy'n dal y trwyddedau i ddarlledu eu gwasanaethau. Byddwn hefyd yn ystyried hysbysebu rhagor o drwyddedau gwasanaeth lleol.

Diben Strategol 6: Cyfrannu at a gweithredu polisi cyhoeddus a ddiffinnir gan y Senedd

Cyfrannu at bolisi cyhoeddus a ddiffinnir gan y Senedd, a'i weithredu.

- Cyfrannu at Adolygiad Cyfathrebu'r Llywodraeth
- Cefnogi rhaglen radio digidol y Llywodraeth

Cyfrannu at Adolygiad Cyfathrebu'r Llywodraeth

- 5.70 Ym mis Mai 2011 cyhoeddodd yr Ysgrifennydd Gwladol dros Ddiwylliant y Cyfryngau, y Gemau Olympaidd, a Chwaraeon lythyr agored yn gofyn ystod eang o gwestiynau am y sector cyfathrebu. Roedd yr ymatebion i hyn, a gwaith arall sydd wedi cael ei wneud ers hynny, wedi arwain at gyfres o seminarau yn lle cyhoeddi papur gwyrdd. Bydd allbwn y seminarau hyn yn gyfraniad mawr at bapur gwyn.
- 5.71 Er nad yw'n sicr pryd y cyhoeddir papur gwyn o'r fath, byddwn yn parhau i ymateb fel sy'n briodol i geisiadau'r Llywodraeth am gyngor yn ystod 2013/14 wrth iddi ddatblygu polisi yn y maes hwn. Byddwn yn cyfrannu at y ddatl hon, gan ddefnyddio ein profiad o reoleiddio'r sector cyfathrebu ar yr un pryd â cheisio hyrwyddo buddiannau dinasyddion a defnyddwyr.

Cefnogi rhaglen radio digidol y Llywodraeth

- 5.72 Bydd Ofcom hefyd yn parhau i gefnogi Cynllun Gweithredu Radio Digidol y Llywodraeth gan weithio gyda'r llywodraeth, darlledwyr, Digital Radio UK ac Arqiva. Fel y nodir yn y cynllun, byddwn yn parhau i arwain y gwaith cynllunio sbectrwm a darpariaeth yn ystod 2013/14, gan gynnwys ystyried posibiliadau ar gyfer defnyddio'r sbectrwm MW yn y dyfodol ac unrhyw sbectrwm FM gwag.

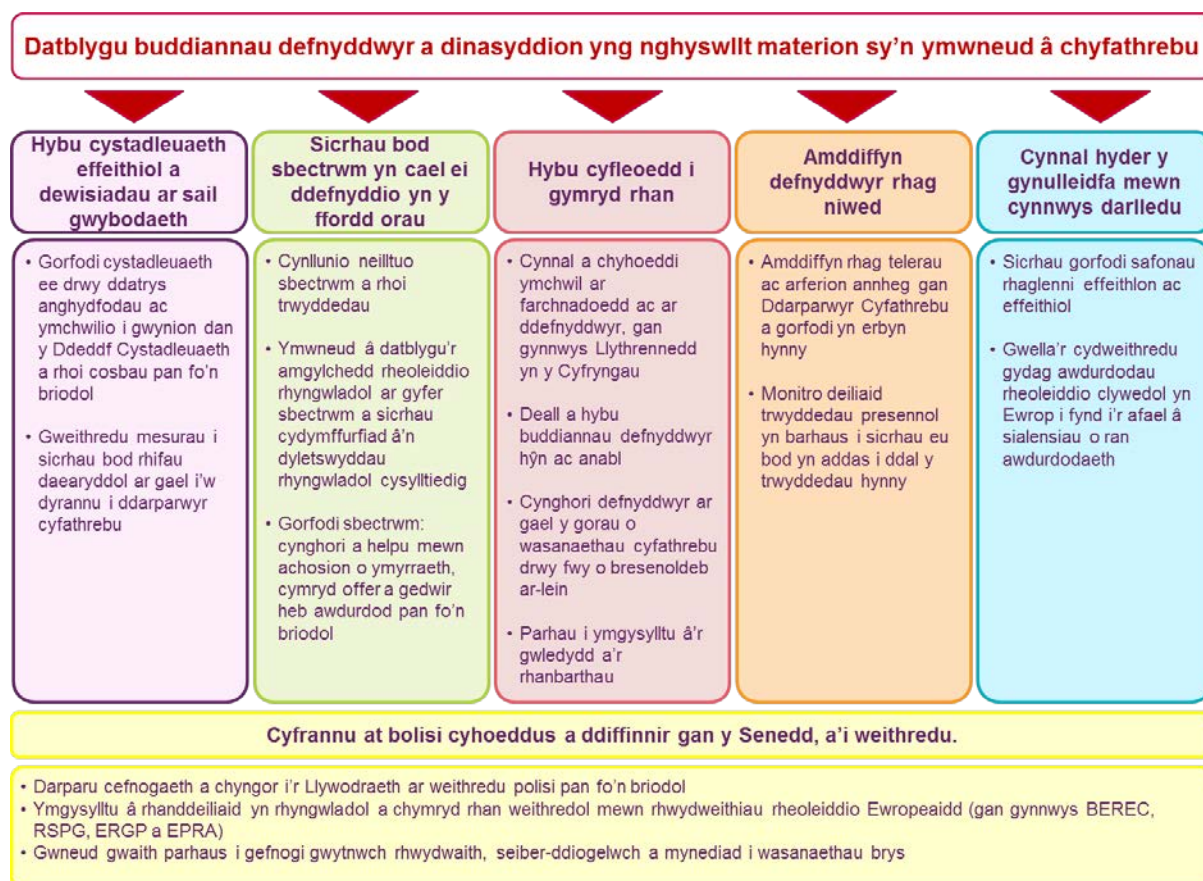
Adran 6

Gwaith rhaglenni a gwasanaethau i randdeiliaid

Mae Ofcom yn darparu nifer o wasanaethau hanfodol ar gyfer defnyddwyr a rhanddeiliaid eraill

- 6.1 Mae gennym ystod eang o gyfrifoldebau rydym yn eu cyflawni drwy gynnal prosiectau mewn meysydd penodol. Mae ein gwaith rhaglenni yn bwysig ar gyfer cyflawni ein blaenoriaethau, meysydd gwaith eraill a gwasanaethau i ddinasyddion, defnyddwyr a rhanddeiliaid.

Ffigur 6: Gwaith rhaglenni parhaus Ofcom

Ymgysylltu â'r gwledydd

- 6.2 Mae ein dyletswyddau'n adlewyrchu ein cyfrifoldebau tuag at ddefnyddwyr a dinasyddion ar draws y DU. Yn benodol, rhaid inni ystyried buddiannau pobl yn ardaloedd gwahanol y DU, cymunedau ethnig gwahanol y DU a'r rheini sy'n byw mewn ardaloedd gwledig a threfol.
- 6.3 Byddwn yn parhau i hybu buddiannau pedair gwlad y DU mewn nifer o ffyrdd yn ystod 2013/14:

- drwy ein gwaith yn y meysydd blaenoriaeth a nodwyd yn Adran 4, yn benodol:
 - o cwblhau'r trefniadau i hwyluso defnyddio'r sbectrwm sydd newydd gael ei werthu mewn arwerthiant ar 800 MHz a 2.6 GHz ar gyfer cyflwyno rhwydweithiau 4G
 - o sicrhau darpariaeth y gwasanaeth post cyffredinol; a
 - o gweithio ar y cyd â'r Llywodraeth a'r diwydiant i hybu bod band eang cyflym ar gael yn eang.
- drwy ein gwaith yn y meysydd eraill a nodwyd yn Adran 5, yn benodol:
 - o trwyddedu gwasanaethau teledu lleol a chynnal rownd arall o drwyddedu radio cymunedol;
 - o adeiladu ar ein hymchwil Daearyddiaeth Economaidd drwy gynnal ymchwil ategol mewn ardaloedd â phoblogaeth ddwys, gan gynnwys dinasoedd a threfi; a
 - o drwy ein hymgysylltiad â sefydliadau datganoledig a rhanddeiliaid eraill.

6.4 Yng Ngogledd Iwerddon, byddwn yn:

- darparu cyngor rheoleiddio priodol i Weithrediaeth Gogledd Iwerddon, y Cynulliad a llywodraeth leol i helpu i gefnogi darparu band eang symudol a gwasanaethau cyfathrebu eraill ar draws Gogledd Iwerddon;
- asesu darpariaeth gwasanaethau darlledu Gwyddeleg a Gaeleg Ulster;
- parhau i asesu effaith gwasanaethau cyfathrebu ar draws y ffin ar ddefnyddwyr a defnyddwyr busnes; a
- rhedeg y Fforwm Rhanddeiliaid Telegyfathrebu, er mwyn caniatáu i ddarparwyr telegyfathrebu fynd i'r afael â materion sydd o fudd i bawb.

6.5 Yn yr Alban, byddwn yn:

- cysylltu â Llywodraeth yr Alban a rhanddeiliaid eraill ynghylch y paratodau ar gyfer Gemau'r Gymanwlad Glasgow 2014;
- parhau i fesur faint sy'n defnyddio band eang yn Glasgow a'r ardal gyfagos;
- ceisio cyfrannu at drafodaethau parhaus am ddarlledu a materion sy'n ymwneud â chysylltedd gan gynnwys Cynllun *Scotland's Digital Future* Llywodraeth yr Alban; a
- chyfrannu fel sy'n briodol at drafodaethau am effaith annibyniaeth neu ddatganoli pellach ar reoleiddio yn yr Alban.

6.6 Yng Nghymru, byddwn yn:

- ystyried yn benodol materion sy'n ymwneud â lluosogrwydd mewn darlledu ac yn y cyfryngau argraffu yng Nghymru fel sy'n briodol drwy ein dyletswydd

lluosogrwydd yn y cyfryngau, drwy brofion budd cyhoeddus perthnasol neu drwy ein hadolygiad o ddarlledu gwasanaeth cyhoeddus sydd ar y gweill;

- darparu cyngor rheoleiddio a thechnegol i Lywodraeth Cymru i gefnogi ei hymrwymiaadau polisi Cymru Ddigidol, yn enwedig y Cynllun Cefnogi Band Eang a Phrosiect Band Eang y Genhedlaeth Nesaf i Gymru;
- sicrhau bod anghenion Cymru yn cael eu hystyried mewn unrhyw waith rydym yn ei wneud ar fudo a thechnoleg radio DAB; a
- hybu gwerthuso dulliau arloesi newydd a'u potensial i ddarparu atebion amgen i faterion cysylltedd mynediad y genhedlaeth nesaf ac LTE hysbys yng Nghymru a hwyluso cynnal profion a threialon yng Nghymru pan fo'n bosibl.

6.7 Yn ogystal â'r gwaith rhaglenni a ddangosir uchod, rydym hefyd yn darparu nifer o wasanaethau hanfodol i randdeiliaid a defnyddwyr er mwyn cyflawni ein dyletswyddau yn rhinwedd ein swyddogaeth fel rheoleiddiwr y sector cyfathrebu.

Mynd i'r afael ag anghenion defnyddwyr busnes

6.8 Yn yr un modd â'n hymgysylltiad â'r gwledydd, mae anghenion defnyddwyr busnes yn rhan gyson o'n gwaith. Rydym yn gwerthfawrogi bod yr anghenion hyn yn gallu bod yn wahanol i anghenion defnyddwyr preswyl a'u bod yn debygol o ofyn am ddull rheoleiddio gwahanol.

6.9 Mewn marchnad cyfathrebu sy'n newid yn gyflym, mae arnom eisiau sicrhau bod gwasanaethau ar gael i gefnogi anghenion busnesau, yn fach ac yn fawr. Mae arnom hefyd eisiau sicrhau bod gan ddarparwyr cyfathrebu'r hyn sydd ei angen arnynt er mwyn darparu gwasanaethau i'r busnesau hynny.

6.10 Ym mis Mehefin 2012 fel rhan o'n hadolygiad o'r Farchnad Cysylltedd Busnes roeddem wedi cyhoeddi cynigion ymgynghori yn datgan sut rydym yn bwriadu rheoleiddio'r farchnad ar gyfer llinellau ar les. Caiff llinellau ar les eu defnyddio i ddarparu cysylltedd data i fentrau a sefydliadau sector cyhoeddus yn ogystal â ddarparwyr band eang sefydlog a symudol. Bydd angen i ni gwblhau'r adolygiad hwn erbyn gwanwyn 2013.

6.11 Mae ein cynigion wedi cael eu dylunio i hybu cystadleuaeth mewn darparu llinellau ar les a'r gwasanaethau sy'n dibynnu arnynt (ee cysylltedd band eang, symudol) a byddant yn effeithio ar argaeledd, dewis, pris, ansawdd a gwerth am arian y gwasanaethau hyn ledled y DU.

6.12 Byddwn yn ystyried anghenion cyfathrebu busnesau bach a chanolig yn benodol yn y gymuned fusnes gan ein bod yn cydnabod eu bod yn bwysig i'r cyfansoddiad economaidd a thwf y DU a'i gwledydd.

6.13 Yn ystod 2013/14 byddwn yn dal i ymateb i anghenion ehangach defnyddwyr busnes ac yn sicrhau bod darparwyr yn gallu cystadlu er mwyn cynnig gwasanaethau effeithiol i ddefnyddwyr busnes.

Delio ag ymholiadau a chwynion gan y cyhoedd

6.14 Mae ein tîm gweithrediadau canolog yn delio ag ymholiadau a chwynion gan ddefnyddwyr am wasanaethau telegyfathrebu, gwasanaethau teledu a radio a defnyddio'r sbectrwm radio. Ein nod yw helpu defnyddwyr i ddatrys eu hymholiadau

a'u cwynion drwy eu cyfeirio at gyngor defnyddiol a drwy gysylltu â darparwyr gwasanaeth.

- 6.15 Ar ben hynny, bydd pobl yn aml yn cwyno'n uniongyrchol wrthym am raglenni teledu a radio. Rydym yn ystyried cwynion am nifer o feysydd megis amddiffyn pobl dan 18 oed, niwed a thramgwydd, tegwch a phreifatrwydd a bod yn ddiuedd ac yn gywir wrth gyflwyno newyddion. Ond, nid ydym yn ystyried materion sy'n ymwneud â bod yn ddiuedd ac yn gywir yng nghyswllt rhaglenni'r BBC, gan mai cyfrifoldeb Ymddiriedolaeth y BBC yw hynny. Rydym hefyd yn rheoli cwynion am noddwyr rhaglenni a dylanwad masnachol honedig.
- 6.16 Mae Tîm Cyswllt Defnyddwyr Ofcom yn rhoi rhybudd cynnar ynghylch pryderon defnyddwyr. Mae meysydd newydd sy'n achosi pryder yn codi drwy'r amser a nifer y cwynion a gawn.

Cadw'r sbectrwm radio yn rhydd rhag ymyrraeth

- 6.17 Rydym yn monitro'r sbectrwm radio ac yn cymryd camau priodol i atal ymyrraeth niweidiol ar y sbectrwm. Mae'r galw cynyddol am sbectrwm a defnyddio mwy arno yn arwain at fwy o risg o ymyrraeth. Bydd Ofcom yn parhau i weithredu i atal hyn rhag digwydd a'i liniaru pan fydd yn digwydd.
- 6.18 Mae ein Tîm Peirianeg a Gorfodi Sbectrwm yn delio ag oddeutu 5,000 o achosion y flwyddyn, gan weithredu i:
- amddiffyn cyfathrebu diogelu bywyd, gan gynnwys y gwasanaethau brys a'r gwasanaeth rheoli traffig awyr;
 - atal y sbectrwm radio rhag cael ei ddefnyddio'n anghyfreithlon;
 - caniatáu defnydd cyfreithlon ar y sbectrwm drwy, er enghraifft, ddarparu cyngor a chymorth i ddefnyddwyr sbectrwm; a
 - sicrhau na chaiff offer nad yw'n cydymffurfio ei roi ar y farchnad.

Trwyddedu mynediad at y sbectrwm radio

- 6.19 Mae Ofcom yn rheoli mynediad at y sbectrwm radio drwy gyhoeddi, adnewyddu a diddymu trwyddedau. Pan fydd angen, byddwn yn neilltuo amledd, yn clirio safleoedd ac yn cydlynu defnyddio sbectrwm yn rhyngwladol. Dros y flwyddyn ddiwethaf rydym wedi cyhoeddi oddeutu 23,000 o drwyddedau sbectrwm, (heb gynnwys adnewyddu) sy'n berthnasol i ddefnyddwyr lloeren, dolenni sefydlog, radio busnesau preifat, amatur, morol a defnyddwyr eraill.
- 6.20 Byddwn yn darparu'r gwasanaethau hyn yn y ffordd fwyaf effeithiol ac effeithlon, gan wella ein prosesau a'n gwasanaeth i gwsmeriaid er mwyn lleihau nifer yr achosion o ddirymu trwyddedau a defnyddio sbectrwm heb drwydded.

Darparu gwasanaethau gwybodaeth

- 6.21 Rydym yn darparu gwybodaeth i'r cyhoedd am ddefnyddio'r sbectrwm radio. Mae hyn yn gyfraniad pwysig at gydlynw'r defnydd o sbectrwm yn effeithlon. Rydym hefyd yn hwyluso prynu a gwerthu trwyddedau sbectrwm gan randdeiliaid.

Cyfrifoldeb corfforaethol

- 6.22 Nid yn unig y mae Ofcom wedi ymrwymo i fod yn gyflogwr cyfrifol ond mae hefyd wedi ymrwymo i reoli ei effaith ar y gymuned ehangach. Dyma ein hamcanion cyfrifoldeb corfforaethol:
- Trin pob cydweithiwr ag urddas a pharch mewn amgylchedd gwaith cynhwysol a theg, gan hyrwyddo cyfle cyfartal i bawb.
 - Lleihau ein hól troed carbon, darparu gwerth am arian a sicrhau bod arferion Ofcom yn gynaliadwy yn amgylcheddol.
 - Ymgysylltu, ysbrydoli a datblygu cydweithwyr wrth fynd ati'n rhagweithiol i geisio cefnogi ein cymuned leol.
- 6.23 Yn 2011 roeddem wedi cyhoeddi ein Cynllun Cydraddoldeb Sengl sy'n dod ag ymrwymiad Ofcom yng nghyswllt amrywiaeth a chydraddoldeb ynghyd ac yn ei gryfhau. Mae'r Cynllun Cydraddoldeb Sengl yn nodi'n glir y gwaith rydym wedi'i wneud hyd yn hyn a'r hyn rydym yn gobeithio ei gyflawni yn y dyfodol. Fel rhan o hyn roeddem wedi gosod amcanion cydraddoldeb i ni'n hunain i'w cyflawni erbyn mis Hydref 2014. Rydym yn adrodd yn flynyddol ar y cynnydd rydym wedi'i wneud o ran ein hamcanion cydraddoldeb.
- 6.24 Yn 2012/13 roeddem wedi symud ymlaen yn dda at gyflawni ein holl amcanion cydraddoldeb, fel y nodir yn ein Cynllun Cydraddoldeb Sengl. Mae datblygiadau allweddol yn cynnwys cynyddu nifer y prosiectau sy'n cael eu hasesu am effeithiau anghymesur ar y rheini sydd â nodweddion gwarchodedig, cyhoeddi ein hadroddiad cyntaf ar broffil amrywiaeth cydweithwyr a chynnal ein harchwiliad tâl cyfartal cyntaf a oedd yn dangos nad oedd dim gwahaniaethau tâl sylweddol rhwng dynion a menywod.
- 6.25 Roedd Cynllun Cydraddoldeb Sengl 2011 yn diwallu gofynion newydd Deddf Cydraddoldeb 2010 ac yn cynnwys y nodweddion gwarchodedig oed, anabledd, ailbennu rhywedd, beichiogrwydd a mamolaeth, hil, crefydd neu gred, rhyw, priodas a phartneriaeth sifil a chyfeiriadedd rhywiol.
- 6.26 Yn dilyn hyn, yn 2012 roeddem wedi cyhoeddi ein hadroddiad cyntaf ar broffil amrywiaeth cydweithwyr er mwyn cyflawni rhan o'n dyletswydd sector cyhoeddus dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010. Rydym wedi defnyddio canfyddiadau'r adroddiad hwn i gyfrannu at ein gwaith ar amrywiaeth a chydraddoldeb a byddwn yn darparu adroddiadau diweddarau bob blwyddyn. Yn yr un modd, rydym yn cynnal gwaith meincnodi i sicrhau ein bod yn gweithredu yn unol â'r arferion gorau ym maes amrywiaeth a chydraddoldeb a chawsom ein henwi'n ddiweddar fel un o'r deg cyflogwr gorau yn y sector cyhoeddus gan Fusnes yn y Gymuned yng nghyswllt hil a rhyw.
- 6.27 Rydym yn parhau i gefnogi ysgol gynradd leol, lle bydd cydweithwyr Ofcom yn rhedeg cynllun darllen poblogaidd. Rydym hefyd newydd ddechrau gwirfoddoli tîm, sydd wedi bod yn ffordd effeithiol o wella datblygiad tîm.

Adran 7

Darpar feysydd gwaith a blaenoriaethau tymor hwy

- 7.1 Mae'r ddogfen hon yn rhoi cynlluniau Ofcom ar gyfer y flwyddyn nesaf i ddarparu manteision i ddefnyddwyr a dinasyddion. Fodd bynnag, rydym yn parhau i ddisgwyl y bydd y sector cyfathrebu'n datblygu ac yn newid dros amser, gan arwain at nifer o faterion polisi posibl a fydd yn edrych tua'r dyfodol. Diben yr adran hon yw cydnabod y datblygiadau hyn a'r materion tymor hwy posibl gallwn eu hwynebu.
- 7.2 Nid yw cynnwys y materion hyn yn awgrymu y bydd Ofcom yn cynnal gwaith yn y meysydd hyn fel blaenoriaeth yn y Cynllun Blynyddol yn ystod y blynyddoedd ariannol nesaf neu ddilynol. A dweud y gwir nid yw'n glir a fydd y farchnad yn datblygu mewn ffordd a allai olygu ei bod yn ofynnol cael barn yn ei gylch yn y dyfodol.
- 7.3 Efallai daw rhai o'r materion hyn yn flaenoriaethau gweithredol yn 2013/14 ar ôl y datganiad Cynllun Blynyddol terfynol oherwydd digwyddiadau allanol heb eu cynllunio neu os bydd capasiti sbâr ar gael yn fewnol. Ond tan hynny, bydd Ofcom yn parhau i gadw golwg neu gynnal gwaith mewnol ar raddfa fach i baratoi ar gyfer y dyfodol wrth fonitro a mesur eu datblygiad.
- 7.4 Mae'n bwysig nodi hefyd nad yw hon yn rhestr gaeedig – bydd blaenoriaethau newydd a materion yn dod i'r golwg, ond dyma'r rhai rydym eisoes wedi'u cydnabod.

Materion sy'n datblygu a all gyfrannu at Gynlluniau Blynyddol y dyfodol

Adolygiad o'r farchnad telegyfathrebu busnes ehangach

- 7.5 Gan adeiladu ar yr *Adolygiad o'r Farchnad Cysylltedd Busnes* diweddar, efallai mai un flaenoriaeth yn y dyfodol fydd cynnal adolygiad manylach o'r newidiadau mewn anghenion pob busnes y mae angen cysylltedd data arnynt ac i ba raddau mae darparwyr yn ymateb i'r newidiadau hyn.

Darparu gwybodaeth ac ymchwil pellach ar ansawdd gwasanaeth

- 7.6 Parhau i gynnal ymchwil ar ansawdd y gwasanaeth a gaiff defnyddwyr, er enghraifft, ar gyflymder band eang symudol.

Cyngor parhaus i'r Llywodraeth ar ragor o ymyriadau sector cyhoeddus i ddarparu'r traean olaf o ddarpariaeth band eang a'r 10% olaf o fand eang cyflym.

- 7.7 Gall maes gwaith posibl arall gynnwys parhau i gynghori neu i ddarparu ein harbenigedd i'r Llywodraeth i gyrraedd ei thargedau ar gyfer darpariaeth band eang a band eang cyflym yn y DU.

Cefnogi rhyddhau rhagor o sbectwm sector cyhoeddus

- 7.8 Wrth i ffynonellau newydd o gyflenwad ar gyfer sbectrwm at ddibenion masnachol ddod yn bwysicach fel blaenoriaeth i'r dyfodol, gallai olygu cefnogi rhyddhau rhagor o sbectrwm cyhoeddus tu hwnt i 2.3 a 3.4 GHz.

Cynllunio sbectrwm gwasanaethau brys

- 7.9 Rydym yn ymwybodol bod y gwasanaethau brys yn y DU yn ystyried eu gofynion ar gyfer y dyfodol o ran rhwydweithiau symudol, fel y mae eraill yn ei wneud ym mhedwar ban byd. Rydym yn disgwyl y gofynnir am ein cyngor ar y dewisiadau sbectrwm a fydd ar gael iddynt.

Cynnal adolygiad strategol o fandiau UHF1 ac UHF2 radio busnes

- 7.10 Gyda mwy a mwy o alw am wasanaethau ar sail rhaglenni ar gyfer radio symudol preifat (PMR) yn enwedig yn y bandiau mwyaf poblogaidd, cyn bo hir bydd angen i Ofcom ystyried sut bydd modd diwallu'r gofynion heriol hyn.
- 7.11 Felly mae'n debyg y bydd angen cynnal adolygiad strategol o UHF1 ac UHF2 yng nghyd-destun datblygiadau byd-eang mewn Radio Symudol Preifat.

Y cynnydd o ran faint o ddata a gwybodaeth defnyddwyr a ddefnyddir

- 7.12 O ganlyniad i'r cyfleoedd sy'n codi o ganlyniad i wasanaethau IP a'r rhyngwrwyd, bydd chwaraewyr ar draws cadwyn gwerth y sector cyfathrebu yn casglu ac yn defnyddio mwy a mwy o wybodaeth am eu cwsmeriaid. Mae hyn yn codi nifer o faterion posibl, gan gynnwys darpar gystadleuaeth, amddiffyn defnyddwyr a phryderon ynghylch preifatrwydd. Er nad yw hwn yn fater i Ofcom yn unig, mae'n faes sensitif sy'n datblygu lle bydd angen i ni weithio gyda rheoleiddwyr eraill fel sy'n briodol, er mwyn diogelu buddiannau defnyddwyr a dinasyddion.

Swyddogaeth ehangach i NRAs o ran diogelu seilwaith cenedlaethol critigol gwydn

- 7.13 Cafodd Erthygl 13a o'r Gyfarwydddeb Fframwaith ei thrawsgrifio'r llynedd i'r Ddeddf Cyfathrebiadau. Mae hyn yn rhoi pwerau newydd i Ofcom yng nghyswllt sicrhau bod rhwydweithiau a gwasanaethau cyhoeddus yn wydn ac yn ddiogel. Hyd yn hyn mae ein gweithgarwch wedi canolbwyntio ar sicrhau bod y darparwyr cyfathrebu mwyaf yn gallu dangos eu bod yn dilyn arferion gorau'r diwydiant. Fodd bynnag, wrth i wasanaethau cyfathrebu ddod yn bwysicach i ddefnyddwyr, i ddinasyddion ac i'r economi, efallai bydd mwy a mwy o alwadau i Ofcom fabwysiadu swyddogaeth sy'n fwy rhagweithiol, y tu hwnt i'n hadroddiadau seilwaith rheolaidd, ar gyfer sicrhau seilwaith cenedlaethol critigol gwydn.

Deall swyddogaeth atebolrwydd cyfryngwr wrth lunio polisiau yn y dyfodol

- 7.14 Yn y dyfodol, efallai bydd cyfryngwyr rhyngwrwyd fel darparwyr gwasanaeth rhyngwrwyd yn chwarae rhannau sy'n fwy neu'n llai ffurfiol wrth sicrhau nodau polisi mor amrywiol â diogelu hawlfraint ac amddiffyn pobl ifanc dan 18 oed. Os bydd angen, byddwn yn sicrhau ein bod yn deall deddfwriaeth berthnasol y DU ac Ewrop, y posibilrwydd ar gyfer dyletswyddau rheoleiddio, a datblygu mentrau gwirfoddol perthnasol gan gyfryngwyr o'r fath wrth i'r dadleuon ar y mater hwn barhau.

Y risgiau i ddefnyddwyr oherwydd drwgwedd

- 7.15 Drwy gasglu data preifat heb i'r defnyddiwr wybod hynny a drwy ymosod ar systemau cyfrifiadurol, gallai drwgwedd beri risg go iawn i ddefnyddwyr ar-lein. Gan gofio hyn gall fod bwysig ein bod yn ymwybodol o unrhyw ddatblygiadau er mwyn galluogi amgylchedd ar-lein y mae dinasyddion a defnyddwyr y DU yn ymddiried ynddo a deall materion diogelu defnyddwyr posibl yn y dyfodol sy'n ymwneud â gwasanaethau ar-lein.

Amddiffyn defnyddwyr yng nghyswllt meicrodaliadau

- 7.16 Mae defnyddio a'r diddordeb mewn meicrodaliadau yn cynyddu yn ein sectorau fel ffordd o gael elw ar gynnwys a gwasanaethau ar-lein neu ddigidol. Gyda dyfodiad model busnes cynnwys digidol daw'r risg na fydd cyfraith defnyddwyr generig na'r farchnad ei hun yn sicrhau bod defnyddwyr wedi'u hamddiffyn yn llawn rhag niwed posibl. Ar yr un pryd, nid yw o anghenraid yn glir pa gyrff rheoleiddio neu orfodi fydd yn ysgwyddo'r cyfrifoldeb dros unrhyw amddiffyn defnyddwyr. Mae gan Ofcom swyddogaeth gyfyngedig yn barod mewn maes cysylltiedig drwy reoleiddio gwasanaethau cyfradd premiwm ac efallai y bydd gofyn i ni gynghori wrth ystyried y risgiau posibl o ran niwed i ddefnyddwyr yn y dyfodol a dewisiadau ar gyfer amddiffyn defnyddwyr. Mae hwn yn faes sy'n datblygu ac efallai bydd angen i ni gadw golwg arno a chyfrannu ato.

Adran 8

Cyflawni ein dyletswyddau a gwerth am arian

Mae Ofcom yn darparu gwerth am arian o fewn ei gyllideb

- 8.1 2013/14 yw trydedd flwyddyn Adolygiad o Wariant y Trysorlys pedair blynedd bresennol Ofcom. Yn y cyfnod hwn mae Ofcom wedi ymateb i'r sialensiau ehangach sy'n wynebu gwariant cyhoeddus drwy adolygu sut mae'n rheoleiddio'n effeithiol mewn ffordd wedi'i thargedu er budd dinasyddion a defnyddwyr, gan sicrhau gwerth am arian yr un pryd i'w randdeiliaid.
- 8.2 Mae Cynllun Blynyddol 2013/14 yn adeiladu ar ein llwyddiannau hyd yn hyn yng nghyd-destun yr arbedion effeithlonrwydd a nodwyd yng Nghynlluniau Blynyddol 2011/12 a 2012/13 yn dilyn ein Prosiect Adolygiad o Wariant mewnol.
- 8.3 Ar ben y sialens economaidd, rydym hefyd yn ymroi i ymateb i newidiadau yn neddfwriaeth y DU a deddfwriaeth Ewropeaidd, gan gynnwys cyngori a helpu'r Llywodraeth yn ôl y galw.

Cyflawni ein Prosiect Adolygiad o Wariant mewnol

- 8.4 Bwriad ein Prosiect Adolygiad o Wariant oedd galluogi'r sefydliad i gyflawni ei ddyletswyddau a'i rwymedigaethau er gwaethaf gostyngiadau yn ei gyllid, gan hefyd sicrhau mwy o ffocws strategol ac effeithiolrwydd trefniadol dros gyfnod o bedair blynedd.
- 8.5 Arweiniodd yr adolygiad cynhwysfawr hwn o'n holl ofynion ariannol at lunio set glir o fesurau i'n galluogi i gyflawni ein holl ymrwymadau (heblaw am y gwasanaethau post) o fewn gostyngiad targed termau real o 28.2% (dros bedair blynedd), yn unol â chyfarwyddyd Trysorlys EM.
- 8.6 Hyd yma, rydym wedi sicrhau arbedion o 22.8% ac ar ein ffordd i gyflawni'r gostyngiad 28.2% gofynnol dros y pedair blynedd. Un elfen bwysig o'r arbediad hwn yw costau staff: dros gyfnod o bum mlynedd, disgwylir i'r nifer a gyflogir gan Ofcom ddisgyn tua 170 heb gynnwys y swyddi ychwanegol sydd eu hangen i reoleiddio'r gwasanaethau post ar ôl trosglwyddo'r cyfrifoldebau o Postcomm ym mis Hydref 2011.
- 8.7 Bydd cyllideb gyffredinol 2013/14 Ofcom yn gweld gostyngiad sylweddol ar ôl llwyddo i gyflawni ein dyletswyddau mewn perthynas â Gemau Olympaidd a Pharalympaidd 2012. Byddwn yn canolbwyntio ar gynnal gwerth gwaddol y gwaith hwn.

Rheoli ein hadnoddau'n effeithiol

- 8.8 Mae Ofcom yn cydnabod bod ein hadnoddau mewnol yn hollbwysig ar gyfer llwyddiant cyffredinol y sefydliad. I'r perwyl hwn, rydym yn parhau i ddatblygu'r sefydliad yn fewnol ac yn ystod 2013/14 byddwn yn dechrau rhaglen datblygu rheoli a fydd yn mynd law yn llaw â'n rhaglen arwain a'n cynllun i dderbyn graddedigion.

- 8.9 Mae meddu ar yr offer a'r prosesau priodol yn hollbwysig er mwyn galluogi Ofcom i gyflawni ei ddyletswyddau yn y ffordd fwyaf effeithiol. Er mwyn hwyluso hyn yn 2013/14 byddwn yn parhau i adolygu'r ffordd rydym yn gweithio a, phan fo'n briodol, byddwn yn diwygio ein prosesau a'n dull gweithredu i gyflawni rhagor o arbedion effeithlonrwydd.
- 8.10 Bydd Ofcom yn parhau i adolygu ein gofynion eiddo, gan waredu neu is-osod lle sy'n ychwanegol at ein hanghenion parhaus.
- 8.11 Er mwyn i Ofcom allu defnyddio'r adnoddau ariannol sydd ar gael yn y ffordd orau, rydym yn parhau i ganolbwyntio ar ein swyddogaeth fasnachol er mwyn hyrwyddo'r canlynol yn well:
- caffael proffesiynol, effeithiol a chynaliadwy, yn unol â holl gyfreithiau perthnasol y DU a'r UE; a
 - sicrhau gwerth am arian ac ansawdd gwasanaethau, gan leihau risgiau masnachol a chyfreithiol i'r eithaf ar yr un pryd.
- 8.12 Yn sail i hyn y mae prosesau caffael a chontractio clir a chadarn sy'n deg, yn dryloyw ac yn anwahaniaethol gan roi ystyriaeth lawn i arferion gorau sy'n datblygu. Rydym wedi ymrwymo i sicrhau bod yr holl gyflenwyr posibl yn cael yr un cyfle i gystadlu am fusnes Ofcom.
- 8.13 Yn 2013/14 byddwn yn parhau i weithio gyda rheoleiddwyr eraill gyda golwg ar leihau cyfanswm y costau pan fo'n bosibl a rhannu'r arfer gorau.

Hwyluso canlyniadau priodol i ddefnyddwyr a dinasyddion

- 8.14 Yn yr un modd â blynyddoedd blaenorol, mae Cynllun Blynyddol 2013/14 yn datgan ein blaenoriaethau strategol yn glir a'r canlyniadau o'n gwaith rydym yn dymuno eu sicrhau ar ran dinasyddion a defnyddwyr.
- 8.15 Y canlyniadau fydd yr effaith neu'r newid mewn ymddygiad sydd wedi cael ei ysgogi drwy gamau gweithredu Ofcom. Rydym yn diffinio dwy lefel o ganlyniad: canlyniadau interim yw'r effeithiau neu'r newidiadau hynny mewn ymddygiad yn amgylchedd rhanddeiliaid y diwydiant, a'r canlyniadau terfynol yw'r rheini a gaiff defnyddwyr a dinasyddion.
- 8.16 Caiff casglu ac adrodd ar ganlyniadau o'r fath ei ymgorffori yn ein fframwaith ar gyfer cyflawni'r prosiect. Ar gyfer pob gweithgarwch rydym yn ei wneud mae hyn yn cynnwys datgan yn glir beth yw'r canlyniad a geisir a'r camau gweithredu mewnol cysylltiedig mae angen eu cymryd. Mae'r canlyniadau hyn yn pennu'r buddion cadarnhaol yr ydym yn ceisio'u darparu i ddinasyddion a defnyddwyr o ganlyniad i'n gwaith. Bydd ein Hadroddiad Blynyddol yn cynnwys y cynnydd o ran cyflawni ein canlyniadau.
- 8.17 Rydym eto wedi gosod canlyniadau interim a therfynol yng Nghynllun Blynyddol eleni i asesu ein llwyddiant o ran cyflawni ein blaenoriaethau. Byddwn yn darparu adroddiad am ba mor llwyddiannus y buom yn cyflawni yn erbyn y canlyniadau hyn, a llwyddiant ein gwaith, yn ein Hadroddiad Blynyddol ar gyfer 2013/14.

Adran 9

Agwedd Ofcom at reoleiddio a mentrau symleiddio diweddar

Rydym yn ceisio ysgafnhau'r baich rheoleiddiol ar randdeiliaid yn unol â dyletswyddau Ofcom

- 9.1 Wrth gyflawni ein dyletswyddau a diwallu ein dibenion strategol, rydym yn dilyn set bendant o egwyddorion rheoleiddiol. Bydd yr egwyddorion hyn yn sicrhau bod ein gwaith yn mynd i'r afael â phroblemau penodol yn effeithiol, yn amserol, yn gadarn ac yn gynhwysfawr. Maent hefyd yn ein helpu i egluro ein hagwedd reoleiddiol a symleiddio a lleihau rheoleiddio, ar yr un pryd â chynyddu gwerth am arian pan fydd hynny'n bosibl.
- 9.2 Dyma ein hegwyddorion rheoleiddio, sy'n berthnasol i'n dyletswyddau statudol¹⁸:

Pryd byddwn yn rheoleiddio

- 9.3 Bydd Ofcom yn gweithredu gyda gogwydd yn erbyn ymyrryd, ond â pharodrwydd i ymyrryd yn ddiymdroi ac yn effeithiol pan fydd angen.
- 9.4 Bydd Ofcom yn ymyrryd pan mae dyletswydd statudol benodol i weithio at nod na all y marchnadoedd ei gyflawni ar eu pen eu hunain.

Sut rydym yn rheoleiddio

- 9.5 Bydd Ofcom bob amser yn ceisio defnyddio'r dulliau rheoleiddio lleiaf ymwithol er mwyn cyflawni ei amcanion.
- 9.6 Bydd Ofcom yn ceisio sicrhau bod ymyriadau ar sail tystiolaeth, yn gymesur, yn gyson, yn atebol ac yn dryloyw o ran ystyriaeth ac o ran canlyniadau.
- 9.7 Bydd Ofcom yn rheoleiddio gyda chynllun blynyddol clir ac a adolygir yn gyhoeddus, gydag amcanion sydd wedi cael eu datgan.

Sut byddwn yn cefnogi rheoleiddio

- 9.8 Bydd Ofcom yn ymchwilio i'r farchnad cyfathrebu ac yn ceisio aros ar y blaen i ddealltwriaeth dechnolegol.
- 9.9 Bydd Ofcom yn ymgynghori'n eang â'r holl randdeiliaid perthnasol ac yn asesu effaith camau rheoleiddio cyn rheoleiddio marchnad.
- 9.10 Mae ein gogwydd tuag at beidio ag ymyrryd yn ceisio sicrhau nad ydym ond yn rheoleiddio lle mae hynny'n gwbl angenrheidiol. Gallai ymyrryd diangen o'r fath ystumio neu lesteirio datblygiad marchnadoedd cystadleuol sy'n newid yn gyflym. Ond, lle mae angen ymyrryd, byddwn yn gwneud hynny'n gyflym ac yn gadarn.
- 9.11 Mae Adran 6 Deddf Cyfathrebiadau 2003 yn rhoi dyletswydd ar Ofcom i beidio â rhoi beichiau diangen na chynnal beichiau sydd wedi dod yn ddiangen. Mae Adran 6

¹⁸ <http://www.ofcom.org.uk/about/what-is-ofcom/statutory-duties-and-regulatory-principles/>

hefyd yn mynnu bod Ofcom yn cyhoeddi datganiad bob 12 mis yn dangos sut mae wedi cyflawni'r ddyletswydd hon. Rydym yn cyflawni'r gofyniad hwn drwy ddisgrifiad o gynlluniau symleiddio diweddar, sy'n cael ei gyflwyno yng nghyd-destun ein Cynllun Blynyddol Drafft.

Mae ein hagwedd at reoleiddio wedi'i dylunio i leihau beichiau

- 9.12 Mae ein proses cynllunio blynyddol yn ceisio gosod ein rhaglen waith ar gyfer y dyfodol gan gofio ein hagwedd at reoleiddio.
- 9.13 Ar ben ein hegwyddorion rheoleiddio, bydd nifer o themâu sy'n aros yn bwysig i'n gwaith drwy gydol 2013/14. Sef:
 - Ystyried sut mae ein gwaith a'i ganlyniadau'n berthnasol i bob gwlad yn y DU. Caiff ein gwaith ei ddylanwadu fwyfwy gan oblygiadau datganoli a'r gwahaniaethau rhwng y gwledydd.
 - Mae glynu wrth becyn cymorth buddiannau defnyddwyr Ofcom yn ffordd o sicrhau ein bod yn canfod ac yn rhoi sylw i fuddiannau defnyddwyr ar draws ein gwaith. Mae'r pecyn hwn yn cynnwys cyfres o gwestiynau y dylai pob tîm prosiect mewnol eu gofyn i sicrhau y rhoddir ystyriaeth briodol i ddefnyddwyr.
- 9.14 Mae Deddf Cyfathrebiadau 2003 yn datgan yn glir y dylem gyflawni ein dyletswyddau mewn ffordd sy'n cyd-fynd ag egwyddorion Gwell Rheoleiddio. Mae hyn yn golygu ei bod yn rhaid i ymyriadau rheoleiddio fod ar sail tystiolaeth, yn dryloyw, yn atebol, yn gymesur, yn gyson ac wedi'u targedu dim ond at achosion y mae angen gweithredu yn eu cylch.
- 9.15 Mae asesiadau o'r effaith yn rhan allweddol o'n camau gweithredu rheoleiddio. Maent yn rhoi ffordd o adnabod y problemau y mae angen rhoi sylw iddynt, ystyried dewisiadau gwahanol ar gyfer rheoleiddio (gan gynnwys peidio â rheoleiddio) ac wedyn dewis yr opsiwn sy'n rhoi'r mwyaf o fanteision posibl ac sy'n lleihau costau ymyrryd.
- 9.16 Mae adran 7 Deddf Cyfathrebiadau 2003 yn dweud ei bod yn rhaid i Ofcom gyflawni a chyhoeddi asesiad o'r effaith pan ymddengys fod ein cynnig yn bwysig. Fodd bynnag, oherwydd bod asesiadau o'r effaith yn rhan o arfer rheoleiddio da, rydym yn eu cynnal yng nghyswllt y rhan fwyaf o'n penderfyniadau.
- 9.17 Mae rheoleiddio cymesur ac wedi'i dargedu wedi chwarae rhan allweddol o ran sicrhau canlyniadau cadarnhaol ar gyfer dinasyddion a defnyddwyr y DU. Er bod treth beichiau ar gwmnïau wedi'u rheoleiddio yn rhan annatod o reoleiddio, rydym yn credu bod cyfiawnhad dros yr ymyriadau pan mae'r manteision cyffredinol a fydd yn deillio ohonynt yn drech na'r beichiau hyn.
- 9.18 Wrth ddadansoddi costau a manteision rheoleiddio, mae angen defnyddio egwyddor bod yn gymesur, sy'n golygu y bydd yn aml yn briodol i ni ganolbwyntio ar y costau a'r manteision pwysicaf a phaidio â threulio gormod o amser yn ystyried y rheini sy'n eithaf dibwys. Ar ben hynny, rhaid i faint o wybodaeth rydym yn gofyn amdani gan randdeiliaid er mwyn ein galluogi i gyflawni ein dadansoddiad fod yn gymesur.
- 9.19 Wrth asesu ein dewisiadau ar gyfer ymyrryd, rydym yn ystyried ystod o atebion eraill. Mae'r rhain yn amrywio o ddim rheoleiddio o gwbl i hunan-reoleiddio gan y diwydiant ei hun (pan fydd y diwydiant yn rhoi ateb heb drosolwg na phwerau rheoleiddio ôl-

stop), cyd-reoleiddio (lle mae gan y llywodraeth neu'r rheoleiddiwr bwerau ôl-stop a rhywfaint o drosolwg), hyd at ymyriad statudol llawn.

- 9.20 Rydym wedi parhau i ddatblygu a defnyddio cyfarwyddyd rheoli prosiect i sicrhau bod pob rheolwr prosiect yn deall ac yn ystyried asesiadau o'r effaith, asesiadau o'r effaith ar gydraddoldeb, risg, a chyd-reoleiddio a hunan-reoleiddio, yn ogystal â gallu diffinio mesurau llwyddiant yn glir.

Rydym yn adolygu rheoleiddio'n rheolaidd er mwyn archwilio a yw'n dal yn addas i'r diben ac yn tynnu beichiau pan nad oes cyfiawnhad drostynt mwyach

- 9.21 Pan fydd y rheoleiddio ar waith, rydym yn ei adolygu o bryd i'w gilydd er mwyn ystyried newidiadau yn amodau'r farchnad, anghenion rhanddeiliaid a gofynion statudol i gynnal adolygiadau ffurfiol ar adegau penodol. Caiff ymyriadau pwysig eu gwerthuso hefyd yng nghyswllt y canlyniadau yr oeddent i fod i'w cyflawni'n wreiddiol. Mae adolygiadau a gwerthusiadau'n bwysig iawn er mwyn pennu a oes cyfiawnhad dros y rheoliadau presennol a'r beichiau sydd ynghlwm wrthynt ac a ydynt yn angenrheidiol.
- 9.22 Ers ei greu mae Ofcom wedi bod ag agwedd strategol at reoleiddio, gan gyhoeddi adolygiadau sectoraidd amrywiol. Er bod y rhain yn gallu arwain at feichiau gweinyddol ar randdeiliaid drwy geisiadau am wybodaeth a'r broses ymgynghori, maent yn angenrheidiol er mwyn i ni gasglu sylfaen dystiolaeth i'w dadansoddi. Ar y llaw arall, mae agwedd strategol at reoleiddio'n lleihau'r tebygolrwydd y rhoddir sawl haen o reoleiddio heb eu cydlynw dros gyfnod, sy'n peri'r risg y rhoddir beichiau diangen arnom ni ac ar randdeiliaid.

Mentrau symleiddio parhaus o 2012/13 ymlaen

Byddwn yn parhau i weithredu ein cynllun e-wasanaethau newydd

- 9.23 Byddwn yn parhau i ddatblygu ein cynllun e-wasanaethau er mwyn rhoi porth newydd i ddefnyddwyr gael cyngor, cyfarwyddyd a gallu cofnodi cwynion am wasanaethau cyfathrebu. Caiff hyn ei anelu at annog defnyddwyr at strategaeth 'gwe yn gyntaf' drwy borth gwe Ofcom.
- 9.24 Bydd y porth yn caniatáu i ddefnyddwyr fewngofnodi i'r wefan 24/7, yn darparu profiad gwell i gwsmeriaid, a bydd yn berthnasol i gyngor, ymholiadau a chwynion telegyfathrebu. Bydd hefyd yn galluogi Ofcom i gasglu data gwerthfawr ar faterion allweddol, patrymau sy'n dod i'r fei a pherfformiad darparwyr gwasanaeth, er mwyn cyfrannu at ddatblygu a gorfodi polisïau.
- 9.25 Rydym yn gobeithio y bydd y porth defnyddwyr yn lleihau nifer y galwadau a gawn i'n Canolfan Cyswllt Defnyddwyr, gan ganiatáu i'n staff ddelio â galwadau mwy cymhleth nad oes modd eu datrys dros y we, a darparu cymorth i ddefnyddwyr agored i niwed a'r rheini nad ydynt ar-lein eto.

Byddwn yn parhau â'n prosiect adolygiad o wariant

- 9.26 Drwy gydol 2012/13 y Tîm Perfformiad a Chynllunio sy'n bennaf gyfrifol am fframwaith rheoli perfformiad Ofcom a bydd hynny'n parhau. Prif ffocws i'r fframwaith hwn fu symleiddio ein prosesau adrodd mewnol, a fydd yn golygu bod modd darparu gwybodaeth sy'n fwy amserol i reolwyr yn fwy rheolaidd er mwyn helpu i wneud

penderfyniadau'n fwy effeithiol. Nod tymor hir y fframwaith yw sicrhau y bydd monitro ac adrodd am gynnydd yn fwy effeithiol yn arwain at fanteision i ddefnyddwyr yn sgil defnyddio adnoddau'n fwy effeithlon. Bydd y gwaith hwn yn parhau i 2013/14.

Rydym wedi caniatáu i'r Post Brenhinol gyflwyno cynllun 'danfon i gymydog'

- 9.27 Rydym wedi cymeradwyo'r Post Brenhinol i gyflwyno cynllun 'danfon i gymydog' lle bydd y Post Brenhinol yn gallu danfon post does dim modd ei anfon, i gymdogion y sawl sydd i fod i'w dderbyn.
- 9.28 Cafodd y cynllun sy'n ddewisol i gwsmeriaid post ei dreialu'n gyntaf mewn nifer gyfyngedig o ardaloedd yn 2011. Ar ôl cwblhau'r treial yn llwyddiannus, gwnaeth y Post Brenhinol gais ffurfiol i gyflwyno'r cynllun yn genedlaethol.
- 9.29 Ar ôl ystyried ein dyletswydd dan adran 29 o Ddeddf Gwasanaethau Post 2011 i gyflawni ein swyddogaethau mewn ffordd rydym yn credu a fydd yn diogelu darparu gwasanaeth post cyffredinol, gan gynnwys yr angen i ddarparu'r gwasanaeth hwnnw fod yn effeithlon ac yn gynaliadwy'n ariannol, roeddem wedi caniatáu i'r Post Brenhinol ddanfon eitemau i gymdogion i wella hwylustod y gwasanaeth i ddefnyddwyr post, a galluogi system ddanfon sy'n fwy effeithlon i'r Post Brenhinol.
- 9.30 Wrth ddatblygu'r cynnig hwn, roeddem wedi nodi bod gwasanaethau danfon pecynnau eraill a oedd yn cystadlu â'r Post Brenhinol eisoes yn cael gadael eitemau heb eu danfon gyda chymdogion.

Rydym wedi lleihau'r rheoliadau ar y Post Brenhinol i roi mwy o hyblygrwydd masnachol iddo

- 9.31 O ganlyniad i'n hymgyngghoriadau yn 2011 a'n penderfyniad terfynol ym mis Mawrth 2012, o 1 Ebrill 2012 ymlaen, mae'r Post Brenhinol wedi cael y rhyddid i osod ei brisiau ei hun ar gyfer y mwyaf o'i gynnyrch adwerthu a chyfanwerthu. Ar yr adeg hon rydym hefyd wedi:
- cwtogi'r cyfnod o rybudd y mae'n rhaid i'r Post Brenhinol ei roi i gwsmeriaid wrth newid prisiau neu delerau ar gyfer cynnyrch gwasanaeth cyffredinol o dri mis i fis;
 - diddymu'r holl ddyletswyddau hysbysiad ymlaen llaw a chyhoeddi ar gyfer newidiadau i delerau ynghylch prisiau a phethau heb fod yn brisiau ar gyfer gwasanaethau adwerthu heb fod yn gyffredinol y Post Brenhinol;
 - diddymu'r broses gymeradwyo ymlaen llaw ar gyfer newidiadau i delerau heb fod yn brisiau gwasanaethau cyffredinol yn amodol ar ofyniad ei bod yn rhaid i'r telerau ar gyfer y gwasanaethau hyn fod yn deg ac yn rhesymol; a
 - diddymu'r dyletswyddau i'r Post Brenhinol gyhoeddi gwybodaeth ansawdd gwasanaeth ar wasanaethau heb fod yn gyffredinol.
- 9.32 Roeddem yn credu y byddai'r newidiadau hyn yn helpu i roi rhagor o hyblygrwydd masnachol i'r Post Brenhinol i arloesi ac ymateb i'w amgylchedd marchnad heriol.

Rydym wedi symleiddio'r broses masnachu sbectrwm, gan ymestyn masnachu i ddosbarthiadau trwydded newydd a chyflwyno lesio

- 9.33 Rydym wedi ei gwneud hi'n haws i fusnesau fasnachu sbectrwm ac ymestyn y gallu hwn i'r sectorau morol a thrwyddedau gorsafoedd daear. Roeddem wedi diddymu'r

angen i Ofcom gytuno i drosglwyddo hawliau i ddefnyddio sbectrwm, yn y rhan fwyaf o achosion. Mae ymestyn y gallu i drosglwyddo trwydded i ddosbarthiadau trwydded newydd yn caniatáu i'r rheini sy'n dal trwyddedau drosglwyddo elfennau nad ydynt wedi cael eu defnyddio neu nad ydynt wedi cael eu defnyddio digon o'u daliadau sbectrwm i drydydd parti a allai ei ddefnyddio.

- 9.34 Roeddem hefyd wedi cyflwyno'r gallu i rai dosbarthiadau trwyddedau lesio eu sbectrwm, er enghraifft mynediad sbectrwm a radio busnes (a ddiffinnir yn ôl ardal). Mae hyn yn galluogi'r rheini sy'n dal trwyddedau i lesio eu sbectrwm am gyfnod penodol dan gontract heb gael trwydded bellach gan Ofcom. Mae'r ffordd symlach hon o fasnachu yn haws ac yn gynt, gan alluogi'r rheini sydd â thrwyddedau i ddarparu mynediad i sbectrwm heb orfod ildio eu hawliau dros y sbectrwm.
- 9.35 Eleni rydym hefyd wedi cyfnerthu'r rhan fwyaf o'r is-ddeddfwriaeth bresennol sy'n ymwneud â masnachu. Rydym yn credu y bydd hyn yn ei gwneud yn haws i randdeiliaid ddeall yr amgylchedd rheoleiddio a lleihau'r baich gweinyddol. Mae cyfnerthu'r ddeddfwriaeth yn lleihau nifer yr Offerynnau Statudol yn y maes hwn o 20 i ddau.

Rydym wedi ymestyn y cyfnod i dalu ffi am drwydded Awyren o flwyddyn i dair

- 9.36 Yn flaenorol roedd yn rhaid i'r rheini a oedd yn dal trwyddedau sbectrwm awyrennau adnewyddu eu trwydded bob blwyddyn, ond rydym nawr wedi symud i gylch o dair blynedd yn lle. Gobeithiwn y bydd hyn yn ysgafnhau'r baich gweinyddol a roddir ar y rheini sy'n dal y trwyddedau.

Cynlluniau symleiddio a dadreoleiddio newydd 2013/14

Byddwn yn sefydlu cynlluniau arfer gorau i gefnogi ein gwaith yn y cyfnod sy'n arwain at Gemau'r Gymanwlad Glasgow 2014

- 9.37 Fel rhan o ymrwymadau Llywodraeth y DU a Llywodraeth yr Alban i Gemau'r Gymanwlad Glasgow 2014, mae Ofcom yn llunio paratodau manwl i sicrhau Gemau diogel a llwyddiannus.
- 9.38 Swyddogaeth Ofcom yw creu cynllun sbectrwm arbennig ar gyfer y Gemau. Rydym yn gweithio i gyflawni hyn mewn ffordd sy'n darparu cryn werth am arian.
- 9.39 Mae profiad llwyddiannus Gemau 2012 Llundain wedi rhoi model ar gyfer tasgau allweddol Ofcom i gefnogi Gemau'r Gymanwlad: cynllunio sbectrwm; trwyddedu; defnyddio prosesau monitro a dyfeisiau; a defnyddio gweithlu o beirianwyr maes i reoli ymyrraeth. Bydd y gwersi rydym wedi'i ddysgu o Gemau 2012 Llundain yn goleuo ac yn arwain gweithgareddau Ofcom i gefnogi Gemau Glasgow 2014 a digwyddiadau mawr ar ôl hynny.

Byddwn yn dadreoleiddio ac yn symleiddio rheoliadau yn unol â deddfwriaeth yn y dyfodol

- 9.40 Deddfwriaeth sy'n pennu nifer o gamau gweithredu Ofcom. Mewn rhai meysydd mae gennym ddisgresiwn eang o ran i ba raddau rydym yn rheoleiddio, ac mae'r ddeddfwriaeth yn fwy pendant mewn meysydd eraill. Pan fydd gennym ddisgresiwn, rydym yn ceisio ysgafnhau'r baich ar yr un pryd â dilyn ein hegwyddorion rheoleiddio. Mewn mannau eraill rydym yn dilyn y dull sydd wedi'i nodi gan y Senedd yn gaeth.

- 9.41 Mae'r Llywodraeth wedi codi posibilrwydd newid rhywfaint o ddeddfwriaeth sy'n berthnasol i ddyletswyddau a phwerau Ofcom, yn bennaf drwy Orchymyn dan y Ddeddf Cyrff Cyhoeddus¹⁹. Mae hefyd wedi nodi y bydd Mesur Cyfathrebu newydd yn cael ei gyflwyno erbyn diwedd y Senedd hon i sicrhau bod gan wledydd y DU sector cyfathrebu sydd gyda'r gorau yn y byd, sy'n darparu cynnwys arloesol o ansawdd uchel a gwasanaethau diogel ac effeithlon. O'r herwydd ceir rhai camau gweithredu rydym yn gyfrifol amdanynt a allai newid dros y blynyddoedd nesaf.
- 9.42 Mae rhywfaint o ansicrwydd bob amser ynghlwm wrth y broses ddeddfwriaethol felly nid yw'n bosibl i Ofcom ddatgan yn bendant a fydd y dyletswyddau a'r pwerau hyn yn cael eu symleiddio neu eu diddymu yn y pen draw, gan ysgafnhau'r baich ar ein rhanddeiliaid. Fodd bynnag byddwn yn gweithredu i roi gwybodaeth a chynghor i'r Llywodraeth yn y broses pryd bynnag y bydd hynny'n briodol. Yn y pen draw, ni fydd yn gyfrifol am weithredu unrhyw ddeddfwriaeth a fydd yn deillio o hyn.

¹⁹ http://www.culture.gov.uk/news/media_releases/7485.aspx.

Atodiad 1

Ymateb i'r ymgynghoriad hwn

Cwestiynau'r ymgynghoriad

- A1.1 Rydym yn chwilio am safbwyntiau gan ein holl randdeiliaid ynghylch ein blaenoriaethau arfaethedig a'n rhaglen waith ar gyfer 2013/14. Yn benodol, byddai'n ddefnyddiol petai modd i chi ystyried y cwestiynau canlynol:

Beth yw eich safbwyntiau chi ynghylch blaenoriaethau arfaethedig Ofcom ar gyfer 2013/14?

Beth eich safbwyntiau chi ynghylch meysydd gwaith arfaethedig Ofcom ar gyfer 2013/14?

Sut mae ymateb

- A1.2 Mae Ofcom yn gofyn am farn a sylwadau ysgrifenedig am y materion sydd wedi'u codi yn y ddogfen hon erbyn **5pm ar 22 Chwefror 2013**.
- A1.3 Mae'n well o lawer gan Ofcom gael ymatebion drwy ddefnyddio'r ffurflen ar-lein ar y we yn <https://stakeholders.ofcom.org.uk/consultations/draft-annual-plan-2013-14/howtorespond/form>, gan fod hyn yn ein helpu i brosesu'r ymatebion yn gyflym ac yn effeithlon. Byddem yn ddiolchgar hefyd pe gallech ein cynorthwyo drwy gwblhau dalen cyflwyno ymateb (gweler Atodiad 3), i ddangos a oes unrhyw faterion i'w hystyried ai peidio o ran cyfrinachedd. Mae'r ddalen cyflwyno ymateb hon wedi'i chynnwys yn holiadur y ffurflen ar-lein ar y we.
- A1.4 Yn achos ymatebion mwy i'r ymgynghoriad - yn enwedig y rheini sydd â siartiau, tablau neu ddata eraill i'w hategu - dylech eu hanfon drwy'r e-bost i AnnualPlan@ofcom.org.uk gan atodi'ch ymateb mewn fformat Microsoft Word, ynghyd â dalen gyflwyno ymateb yr ymgynghoriad.
- A1.5 Fel arall, ceir postio neu ffacsio ymatebion i'r cyfeiriad isod, ac enw'r ymgynghoriad wedi'i farcio arnynt.

Tim Part
3rd Floor
Ofcom
Riverside House
2A Southwark Bridge Road
London SE1 9HA

Ffacs: 020 7981 3706

- A1.6 Sylwch nad oes arnom angen copi caled yn ogystal â fersiwn electronig. Bydd Ofcom yn cydnabod derbyn ymatebion os cânt eu cyflwyno drwy ddefnyddio'r ffurflen ar-lein ar y we ond nid fel arall.
- A1.7 Byddai o gymorth pe gallech roi atebion uniongyrchol yn eich ymateb i'r cwestiynau a ofynnir yn y ddogfen hon, sydd wedi'u rhestru uchod ym mharagraff A1.1. Byddai

hefyd o gymorth pe gallech egluro'r rhesymau dros eich barn a sut y byddai cynigion Ofcom yn effeithio arnoch chi.

Rhagor o wybodaeth

- A1.8 Os ydych yn dymuno trafod y materion a'r cwestiynau sydd wedi'u codi yn yr ymgynghoriad hwn, neu os oes arnoch angen cyngor ynghylch y dull priodol o ymateb, cysylltwch â Tim Part ar 020 7981 3529

Cyfrinachedd

- A1.9 Rydym yn credu ei bod yn bwysig bod pawb sy'n ymddiddori mewn mater dan sylw yn cael gweld y farn a fynegwyd gan y rheini sydd wedi ymateb i ymgynghoriadau. Felly, byddwn fel arfer yn cyhoeddi'r holl ymatebion ar ein gwefan, sef www.ofcom.org.uk, cyn gynted ag y byddwn yn eu derbyn, os oes modd. Os ydych yn credu y dylid cadw'ch ymateb yn gyfrinachol, a fyddech cystal â nodi pa ran o'ch ymateb y dylid ei chadw'n gyfrinachol, neu a ddylid cadw'r cwbl ohono'n gyfrinachol, a nodi pam. A fyddech cystal â rhoi rhannau o'r fath mewn atodiad ar wahân hefyd.
- A1.10 Os bydd rhywun yn gofyn i ni gadw rhan neu'r cwbl o ymateb yn gyfrinachol, byddwn yn trin y cais hwn o ddifrif ac yn ceisio ei barchu. Ond weithiau bydd angen i ni gyhoeddi pob ymateb, gan gynnwys y rheini sydd wedi'u marcio'n rhai cyfrinachol, er mwyn cyflawni rhwymedigaethau cyfreithiol.
- A1.11 Sylwch hefyd y cymerir bod yr hawlfraint a phob eiddo deallusol arall sydd mewn ymatebion wedi'u rhoi o dan drwydded i Ofcom i'w defnyddio. Mae eglurhad pellach o safbwynt Ofcom ar hawliau eiddo deallusol ar ei wefan yn <http://www.ofcom.org.uk/about/accoun/disclaimer/>

Y camau nesaf

- A1.12 Ar ôl diwedd y cyfnod ymgynghori, mae Ofcom yn bwriadu cyhoeddi datganiad erbyn diwedd Mawrth 2013.
- A1.13 Sylwch y gallwch gofrestru i gael diweddariadau am ddim drwy'r e-bost yn tynnu'ch sylw at ddogfennau perthnasol a gyhoeddir gan Ofcom. Mae rhagor o fanylion ar gael yn: http://www.ofcom.org.uk/static/subscribe/select_list.htm

Prosesau ymgynghori Ofcom

- A1.14 Mae Ofcom yn ceisio sicrhau ei bod mor hawdd â phosibl ymateb i ymgynghoriadau. I gael rhagor o wybodaeth, edrychwch ar ein hegwyddorion ymgynghori yn Atodiad 2.
- A1.15 Os oes gennych unrhyw sylwadau neu awgrymiadau ynghylch y modd y mae Ofcom yn cynnal ei ymgynghoriadau, ffoniwch ein desg gymorth ymgynghori ar 020 7981 3003 neu anfonwch neges drwy'r e-bost atom yn consult@ofcom.org.uk. Byddem yn arbennig o falch o gael syniadau ynghylch sut y gallai Ofcom fod yn fwy effeithiol wrth geisio barn y grwpiau neu'r unigolion hynny, fel busnesau bach neu fathau penodol o ddefnyddwyr preswyl, sy'n llai tebygol o roi eu barn drwy ymgynghoriad ffurfiol.

- A1.16 Os hoffech drafod y materion hyn neu brosesau ymgynghori Ofcom yn fwy cyffredinol gallwch gysylltu â Graham Howell, Ysgrifennydd y Gorfforaeth, sef hyrwyddwr ymgynghori Ofcom:

Graham Howell
Ofcom
Riverside House
2a Southwark Bridge Road
Llundain SE1 9HA

Ffôn: 020 7981 3601

E-bost Graham.Howell@ofcom.org.uk

Atodiad 2

Egwyddorion ymgynghori Ofcom

- A2.1 Mae Ofcom wedi cyhoeddi'r saith egwyddor ganlynol y bydd yn eu dilyn ar gyfer pob ymgynghoriad ysgrifenedig cyhoeddus:

Cyn yr ymgynghoriad

- A2.2 Os oes modd, byddwn yn cynnal sgysiau anffurfiol â phobl a chyrff cyn cyhoeddi ymgynghoriad mawr i gael gwybod a ydym yn meddwl yn y cyfeiriad iawn. Os nad oes gennym ddigon o amser i wneud hyn, byddwn yn cynnal cyfarfod agored i egluro ein cynigion yn fuan ar ôl cyhoeddi'r ymgynghoriad.

Yn ystod yr ymgynghoriad

- A2.3 Byddwn yn glir ynghylch pwy yr ydym yn ymgynghori â hwy, pam, ar ba gwestiynau ac am ba hyd.
- A2.4 Byddwn yn gwneud y ddogfen ymgynghori'n un mor fyr ac mor syml ag y bo modd gyda chrynodeb o ddim mwy na dwy dudalen. Byddwn yn ceisio ei gwneud mor hawdd ag sy'n bosibl i roi ymateb ysgrifenedig i ni. Os yw'r ymgynghoriad yn gymhleth, efallai y byddwn yn darparu arweiniad byr mewn iaith syml i gyrff llai neu i unigolion na fyddent yn gallu rhoi o'u hamser i rannu eu barn fel arall.
- A2.5 Byddwn yn ymgynghori am gyfnod o hyd at ddeg wythnos yn dibynnu ar effaith bosibl ein cynigion.
- A2.6 Bydd rhywun o fewn Ofcom yn gyfrifol am sicrhau ein bod yn dilyn ein canllawiau ein hunain ac yn ceisio cyrraedd y nifer fwyaf o bobl a chyrff sydd â diddordeb yng nghanlyniad ein penderfyniadau. 'Hyrwyddwr Ymgynghori' Ofcom hefyd fydd y prif unigolyn y dylid cysylltu ag ef i roi barn am y modd yr ydym yn cynnal ein hymgyngoriadau.
- A2.7 Os na fyddwn yn gallu dilyn un o'r egwyddorion hyn, byddwn yn egluro pam.

Ar ôl yr ymgynghoriad

- A2.8 Rydym yn credu ei bod yn bwysig bod pawb sy'n ymddiddori mewn mater dan sylw yn cael gweld barn pobl eraill yn ystod yr ymgynghoriad. Fel arfer, byddem yn cyhoeddi'r holl ymatebion a gawsom ar ein gwefan. Yn ein datganiad, byddwn yn rhoi rhesymau dros ein penderfyniadau ac yn disgrifio sut yr oedd barn y rhai a fu'n gysylltiedig wedi helpu i siapio'r penderfyniadau hynny.

Atodiad 3

Dalen cyflwyno ymateb i'r ymgynghoriad

- A3.1 Er mwyn gweithredu'n dryloyw a dilyn arferion rheoleiddiol da, byddwn yn cyhoeddi'r holl ymatebion i ymgynghoriadau'n llawn ar ein gwefan, www.ofcom.org.uk.
- A3.2 Rydym wedi cynhyrchu dalen ar gyfer cyflwyno ymatebion (gweler isod) a byddem yn ddiolchgar iawn pe gallech anfon un gyda'ch ymateb (mae hon wedi'i chynnwys yn y ffurflen ar-lein ar y we os byddwch yn ymateb fel hyn). Bydd hyn yn ein helpu i brosesu ymatebion yn gyflymach ac i gadw cyfrinachedd os yw hynny'n briodol.
- A3.3 Gellir gwella ansawdd yr ymgynghori drwy gyhoeddi ymatebion cyn i'r cyfnod ymgynghori ddod i ben. Yn benodol, gall hyn fod o gymorth i'r unigolion a'r cyrff hynny sy'n brin eu hadnoddau neu heb fod yn gyfarwydd iawn â'r materion dan sylw i ymateb yn fwy gwybodus. Felly byddai Ofcom yn annog ymatebwyr i gwblhau eu dalen gyflwyno mewn modd sy'n caniatáu i Ofcom gyhoeddi eu hymatebion wrth iddynt ddod i law, yn hytrach nag aros nes bod y cyfnod ymgynghori wedi dod i ben.
- A3.4 Mae'n well o lawer gennym gael ymatebion drwy'r ffurflen ar-lein sydd ar y we, sy'n cynnwys y ddalen gyflwyno. Os ydych yn ymateb drwy'r e-bost, y post neu ffacs, gallwch lwytho copi electronig o'r ddalen hon i lawr mewn fformat Word neu RTF oddi ar yr adran 'Ymgynghoriadau' ar ein gwefan yn www.ofcom.org.uk/consult/.
- A3.5 Byddwch cystal â rhoi unrhyw rannau o'ch ymateb y credwch y dylid eu cadw'n gyfrinachol mewn atodiad ar wahân i'ch ymateb a nodwch eich rhesymau dros beidio â chyhoeddi'r rhan hon o'ch ymateb. Gall hyn gynnwys gwybodaeth fel eich cefndir a'ch profiad personol. Os ydych am i'ch enw, eich cyfeiriad, manylion cyswllt eraill, neu deitl eich swydd aros yn gyfrinachol, byddwch cystal â'u rhoi ar eich dalen gyflwyno'n unig, fel na fydd yn rhaid i ni olygu'ch ymateb.

Dalen cyflwyno ymateb i ymgynghoriad gan Ofcom**MANYLION SYLFAENOL**

Teitl yr ymgynghoriad:

At (cyswllt yn Ofcom):

Enw'r ymatebydd:

Yn cynrychioli (eich hun neu gorff/cyrff):

Cyfeiriad (os na chafwyd ef drwy'r e-bost):

CYFRINACHEDD

Ticiwch isod i ddangos pa ran o'ch ymateb yr ydych yn ei hystyried yn gyfrinachol, a rhowch eich rhesymau am hynny

Dim byd

☐

Enw/manylion cyswllt/teitl swydd

☐

Ymateb cyfan

☐

Sefydliad

☐

Rhan o'r ymateb

☐

Os nad oes atodiad ar wahân, pa rannau?

Os nad ydych am i ran o'ch ymateb, eich enw neu enw'ch corff gael eu cyhoeddi, a gaiff Ofcom barhau i gyhoeddi cyfeiriad at gynnwys eich ymateb (gan gynnwys, yn achos unrhyw rannau cyfrinachol, crynodeb cyffredinol nad yw'n datgelu'r wybodaeth benodol neu'n rhoi modd i'ch adnabod)?

DATGANIAD

Rwy'n cadarnhau bod yr ohebiaeth sydd gyda'r ddalen gyflwyno hon yn ymateb ffurfiol i ymgynghoriad y caiff Ofcom ei gyhoeddi. Fodd bynnag, wrth roi'r ymateb hwn, rwy'n deall y gallai fod angen i Ofcom gyhoeddi'r holl ymatebion, gan gynnwys y rheini sydd wedi'u marcio'n rhai cyfrinachol, er mwyn cyflawni rhwymedigaethau cyfreithiol. Os wyf wedi anfon ymateb drwy'r e-bost, caiff Ofcom ddiystyru unrhyw destun e-bost safonol ynghylch peidio â datgelu cynnwys neges e-bost ac atodiadau.

Mae Ofcom yn ceisio cyhoeddi ymatebion wrth iddynt ddod i law. Os nad yw eich ymateb yn gyfrinachol (yn gyfan gwbl neu'n rhannol) ac y byddai'n well gennych i ni beidio â chyhoeddi'ch ymateb nes i'r ymgynghoriad ddod i ben, ticiwch yma.

☐

Enw

Llofnod (os darperir copi papur)